

Ekonomická Univerzita

Dátum exportu: 13.08.2013 08:08

- 1. Čaplovič chce viac peňazí na univerzity od firiem**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/07/2013; s.: 8; POLITIKA; Tomáš Nejedlý]
- 2. Kupujete notebook? Pomôžeme vám zorientovať sa**
[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 02/07/2013; Žena; Báječná žena/ Alena Jurisová]
- 3. Štipendiá SAF**
[Téma: Ekonomická univerzita; TV Bratislava, 18:00; 02/07/2013; Metro dnes; z domova; Martina Činovská]
- 4. Úbytok externistov cítia všetky fakulty**
[Téma: Ekonomická univerzita; Korzár; 04/07/2013; 154/2013; s.: 14; RODINA; or]
- 5. Na vysokú od septembra? Máte poslednú šancu**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/07/2013; s.: 15,16; MOJA KARIÉRA; redakcia]
- 6. Študenti hodnotili pedagógov**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 07/07/2013; Správy RTVS; z domova; Jana Masárová]
- 7. Investorov neučia knihy, ale udalosti**
[Téma: Ekonomická univerzita; Forbes; 03/07/2013; 07/2013; s.: 86,87,88,89; Príručka investora; JURAJ KANTORÍK]
- 8. DOTAZNÍK MANAŽÉRA**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 09/07/2013; s.: 17; INVESTOR; Redakcia]
- 9. S 30 000 eurami sa veľké divadlo robiť nedá**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 09/07/2013; Redakcia]
- 10. Štipendiá do drahších krajín budú vyššie**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 09/07/2013; s.: 4; Slovensko; Peter Kováč]
- 11. Najviac Slovákov vycestovalo cez Erasmus do ČR, Nemecka či Španielska**
[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 08/07/2013; topky.sk; TASR]
- 12. Štipendiá v programe Erasmus do drahších krajín budú vyššie**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 09/07/2013; Domáce; Peter Kováč]
- 13. Na mužov čaká zmena**
[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 10/07/2013; 158/2013; s.: 35; VOLEJBAL; luc]
- 14. 60-Ročná Akadémia vied**
[Téma: Ekonomická univerzita; Quark; 01/07/2013; 07/2013; s.: 39; čo píšú iní; Redakcia]
- 15. Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Regina BA, 15:00; 10/07/2013; Regionálne správy z Bratislavy; nezaradene]
- 16. V Bratislave najviac míňajú Rusi**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 11/07/2013; s.: 6; Slovensko; sita]
- 17. Turisti si v Bratislave doprajú. Pozrite sa, ktorí u nás míňajú najviac**
[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 10/07/2013; Správy; SITA]
- 18. Najviac Rusi, 254 eur denne**
[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 11/07/2013; s.: 10b; BRATISLAVA; Magdaléna Švecová]
- 19. Najviac u nás utrácajú Rusi: Nechcete vedieť, koľko eur vyhodia za deň**
[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 10/07/2013; Čas.sk; SITA]
- 20. V Bratislave najviac rozhadzujú Rusi. Prilákal ich sem hokej**
[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 10/07/2013; Dnes; SITA]
- 21. Z turistov najviac míňajú Rusi**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 10/07/2013; Bratislava; sita]
- 22. AXA na Slovensku: V poisťovníctve chceme naďalej rásť**
[Téma: Ekonomická univerzita; opoistenie.sk; 10/07/2013; oPoistenie.sk]
- 23. Turisti sú v Bratislave už dlhšie, míňajú viac**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 11/07/2013; s.: 6; Bratislava; Peter Bobula]
- 24. Turisti sú v Bratislave už dlhšie, míňajú viac**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 10/07/2013; Bratislava; Peter Bobula]
- 25. Najviac míňajú Rusi**

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 11/07/2013; s.: 8b; ZÁPADNÉ SLOVENSKO A BRATISLAVA; sita]

26. Žiarčanky zatiaľ bez kouča

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 11/07/2013; 159/2013; s.: 29; VOLEJBAL; LUCIA JEŽÍKOVÁ]

27. Míňanie turistov pri návšteve Bratislavy

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 14:00; 11/07/2013; Správy; z domova]

28. Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Regina BA, 15:00; 11/07/2013; Regionálne správy z Bratislavy; nezaradene]

29. Štipendiá SAF

[Téma: Ekonomická univerzita; TV Bratislava, 18:00; 11/07/2013; Metro dnes; z domova; Martina Činovská]

30. Najviac peňazí nechá v Bratislave ruský turista

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 10/07/2013; Bratislava; Peter Bobula]

31. Najviac si v Bratislave doprajú Rusi, denne minú stovky eur

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 13/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

32. Slovenských študentov najviac láka Česko, Nemecko i Španielsko

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 13/07/2013; Štúdium; SITA]

33. Slovenskí študenti v zahraničí: Kam chodia najčastejšie na pobyty?

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 13/07/2013; Čas.sk; SITA]

34. V Bratislave si najviac doprajú Rusi, za deň minú stovky eur

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 13/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

35. Slovenských študentov najviac láka ČR, Nemecko či Španielsko

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 14/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

36. Slovenských študentov najviac láka Česko či Španielsko

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 14/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

37. Na Slovensku najviac míňajú Rusi

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 15/07/2013; Cestovný ruch; SITA]

38. Podnikaví akademici

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 18/07/2013; 28/2013; s.: 42,43,44; PODNIKANIE; Dominik Orfánus]

39. Malí študenti sa budú na prelome júla a augusta učiť o peniazoch

[Téma: Ekonomická univerzita; aktuality.sk; 21/07/2013; Aktuality.sk; TASR]

40. Ekonomická univerzita otvorí brány pre malých ekonómov

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 22/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

41. Automobilový priemysel generuje 9 % celkovej zamestnanosti v slovenskej ekonomike

[Téma: Ekonomická univerzita; Kilometer; 15/07/2013; 07/2013; s.: 11; ČESMAD Slovakia informuje; Redakcia]

42. Riešením energetických potrieb Európy sú jadro a plyn

[Téma: Ekonomická univerzita; GoodWill; 11/07/2013; 07/2013,08/2013; s.: 28,29,30; energetika; redakcia]

43. Ste dobrá. Ale odstráňte sarkazmus

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 23/07/2013; s.: 13; NÁJDITE SI PRÁCU S HN; Lucia Čížová]

44. Dvadsať rokov, ktoré zmenili Slovensko

[Téma: Ekonomická univerzita; Revue priemyslu; 18/07/2013; 07/2013,08/2013; s.: 32,33; Auto a priemysel ŠPECIÁL; Peter Mariani]

45. Štadión je celoživotná výzva

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 24/07/2013; 170/2013; s.: 2,3; FUTBAL; MIROSLAV TOMÁŠIK]

46. AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL BILANCUJE 20 ROKOV

[Téma: Ekonomická univerzita; Mot`or; 15/07/2013; 07/2013,08/2013; s.: 4,5,6; Ekonomika; Redakcia]

47. Ing. Stričík Michal, PhD., Bc. Pančík Ladislav, Ing. Sabolová Martina

[Téma: Ekonomická univerzita; Odpady; 24/07/2013; 07/2013; s.: 8,9,10; Minimalizácia, zhodnocovanie a zneškodňovanie; redakcia]

48. Chorvátsky prístup nášmu turizmu uškodí

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 26/07/2013; s.: 14; NÁZORY A ANALÝZY; Iveta Fodranová]

49. Chorvátsky prístup nášmu turizmu uškodí

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 26/07/2013; Iveta Fodranová]

- 50. Štát chystá veľký audit škôl. Podľa uplatnenia absolventov**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 29/07/2013; s.: 1,8; Titulná strana; Tomáš Nejedlý]
- 51. Štát chystá veľký audit škôl. Podľa uplatnenia absolventov**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 29/07/2013; Tomáš Nejedlý]
- 52. Dodávky ruskej ropy do Európy klesli tento mesiac na 10-ročné minimum**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio FM, 15:00; 30/07/2013; Správy; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]
- 53. Dodávky ruskej ropy do Európy klesli**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 30/07/2013; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]
- 54. Potácame sa v štvorročných volebných programoch**
[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenské Národné Noviny; 27/07/2013; 29/2013; s.: 6; rozhovor týždňa; Eva ZELENAYOVÁ]
- 55. Genius loci automobilového Slovenska**
[Téma: Ekonomická univerzita; TRANSPORT a LOGISTIKA; 25/07/2013; 07/2013,08/2013; s.: 43,44; Cestná doprava; redakcia]
- 56. Úbytok externistov cítia všetky fakulty**
[Téma: Rektor EU; Korzár; 04/07/2013; 154/2013; s.: 14; RODINA; or]
- 57. Turisti prinášajú do Bratislavy stále viac peňazí. Na kultúru však nedajú ani päť eur**
[Téma: Rektor EU; aktualne.sk; 10/07/2013; Dnes; Aktuálne.sk]
- 58. Ekonomická univerzita otvorí brány pre malých ekonómov**
[Téma: Rektor EU; webnoviny.sk; 22/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]
- 59. Štát chystá veľký audit škôl. Podľa uplatnenia absolventov**
[Téma: Rektor EU; HN; 29/07/2013; s.: 1,8; Titulná strana; Tomáš Nejedlý]
- 60. Štát chystá veľký audit škôl. Podľa uplatnenia absolventov**
[Téma: Rektor EU; hnonline.sk; 29/07/2013; Tomáš Nejedlý]
-

1. Čaplovič chce viac peňazí na univerzity od firiem

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/07/2013; s.: 8; POLITIKA; Tomáš Nejedlý]

VYSOKÉ ŠKOLY

Minister presadzuje väčšiu podporu škôl zo strany súkromnej sféry.

Bratislava - Skriptá, z ktorých sa učia strojárí z bratislavskej Slovenskej technickej univerzity, pomáhali vytvoriť inžinieri z automobilky Volkswagen. Firma okrem nich podporuje aj košickú a žilinskú, a tiež **Ekonomickú univerzitu v Bratislave** - na prednášky posielala svojich odborníkov, pomáha vybaviť laboratória. „Každoročne ide o päťciferné sumy v eurách,“ opisuje finančnú podporu vysokých škôl hovorca firmy Vladimír Machalík. Čo najviac peňazí zo súkromnej sféry by minister školstva Dušan Čaplovič (Smer-SD) rád videl na všetkých univerzitách. Konkrétne kroky predstaví vo veľkej novele zákona o vysokých školách. „Objem financií od štátu by napríklad mohol byť viazaný na objem prostriedkov získaných zo súkromnej sféry,“ povedal HN zdroj z vedenia ministerstva.

Prudké zlepšenie

Štát dnes dotuje vysoké školy v závislosti od počtu študentov, ekonomickej náročnosti štúdia či výsledkov vo vede. V zanedbateľnej miere zohľadňuje uplatnenie absolventov na trhu práce, úspešnosť v získavaní vlastných zdrojov vôbec. Napriek tomu sa školy v tomto ukazovateli zlepšujú - od začiatku minulého desaťročia, keď na ne štát previedol majetok a uvoľnil im ruky na získavanie vlastných zdrojov, sa objem financií zo súkromných zdrojov strojnásobil. „Podiel súkromných výdavkov v oblasti vysokoškolského vzdelávania v rokoch 2000 až 2010 na Slovensku významne stúpol z 8,8 na 29,8 percenta,“ hovorí štatistik sekcie vzdelávania OECD Joris Ranchin. Priemer OECD je o čosi vyšší - 32 percent. Niektoré školy by pripravovanú zmenu privítali. „Súhlasím, že kritériá financovania je potrebné rozšíriť aj o mieru, v akej plnia tzv. tretiu misiu - spolupráca s podnikmi, inštitúciami a inými aktérmi v mieste a regióne svojho pôsobenia,“ tvrdí rektor Prešovskej univerzity René Matlovič. Na druhej strane je však podľa neho potrebné zo strany štátu prijať opatrenia, ktoré by stimulovali podniky. „Aby vo väčšej miere spolupracovali s vysokými školami a podieľali sa na financovaní výskumu a vývoja.“

Otázka ponuky

Väčšina oslovených firiem zatiaľ smeruje finančné injekcie skôr na perspektívnych študentov.

„Umožňujeme im zoznámiť sa s výrobným procesom, organizujeme pre nich súťaže," hovorí Jozef Bačé z Kia Motors Slovakia. „Prednášky, týždeň s praxou a podobne," hovorí aj šéf ľudských zdrojov v IT firme Soitron Tomáš Turkovič. „Ak chcú školy bližšie spolupracovať s firmami, musia im vedieť aj niečo ponúknuť. Či už byť schopné dodávať analýzy a riešenia situácií z praxe alebo kvalitných absolventov," dodáva Machalík z Volkswagenu.

Koľko si zarobia univerzity vlastnou podnikateľskou činnosťou (v EUR)

Výnos z podnikateľskej činnosti Podiel na celkových výnosoch školy

1. Technická univerzita vo Zvolene 3,11 milióna 16 %
  2. Žilinská univerzita v Žiline 6,6 milióna 14 %
  3. Slovenská technická univerzita v Bratislave 6,4 milióna 7 %
  4. Technická univerzita v Košiciach 3,9 milióna 6 %
  5. Akadémia umení v Banskej Bystrici 218-tisíc 5 %
- priemer verejné vysoké školy SR 4,6 %

...

18. Trnavská univerzita v Trnave 165-tisíc 1 %
19. Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 68-tisíc 0,6 %
20. Katolícka univerzita v Ružomberku 68-tisíc 0,4 %

Zdroj - HN, Výročná správa MŠVVŠ SR o stave vysokého školstva 2011

[Späť na obsah](#)

2. Kupujete notebook? Pomôžeme vám zorientovať sa

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 02/07/2013; Žena; Báječná žena/ Alena Jurisová]

Plánujete svojho školáka za vysvedčenie odmeniť tabletom alebo notebookom? Nesiahajte po drahých, aj lacnejšie vám urobia dobrú službu.

Pri výbere prenosného počítača si v prvom rade uvedomte, na čo ho bude vaše dieťa používať. Ak chodí do základnej školy, mal by mu stačiť notebook so základnou konfiguráciou, s bežnou veľkosťou obrazovky a ostatnými výkonnostnými vlastnosťami. "V súčasnosti každý notebook nižšej triedy zvládne všetky potrebné úlohy, ako napríklad prácu s fotografiami a videosúbormi, písanie školských prác, prehliadanie internetových stránok či hranie jednoduchších hier," odporúča Ján Hanák z Katedry aplikovanej informatiky Fakulty hospodárskej informatiky **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Takýto prenosný počítač kúpite približne za 350 až 450 E.

Vyšší výkon, vyššia cena

Stredoškolák už bude asi potrebovať výkonnejší notebook, ktorý dokáže naraz spracovať viacero úloh. Mala by sa na ňom dať kvalitne prehrávať hudba, upravovať videá či hrať náročnejšie hry. V tom prípade by ste sa mali zamerať na stroj s viacjadrovým procesorom, aspoň 4-gigabajtovou operačnou pamäťou a samostatnou, takzvanou dedikovanou grafickou kartou. Všimnite si aj to, aký má notebook softvér, teda jeho programové vybavenie. Spravidla s ním dostanete aj plnohodnotný operačný systém, bez ktorého by notebook nefungoval, a kolekciu užitočných programov, ktoré presnejšie upravujú či dopĺňajú jeho vlastnosti.

Ale pozor, takzvaný kancelársky balíček, ktorý umožňuje napríklad tvorbu textových dokumentov či tabuliek, môžete mať len na určité časové obdobie a potom si ho budete musieť zaplatiť. Kvalitný notebook strednej triedy kúpite približne za 450 až 700 E, vysokovýkonné sú ešte drahšie.

Aký je medzi nimi rozdiel?

Notebook: historické pomenovanie pre prenosný počítač, ktorý pri práci v teréne dokáže zastúpiť bežný počítač. Teda má typickú "kostru", displej, zabudovanú klávesnicu a všetky komponenty vrátane zvukovej či grafickej karty, DVD napáľovačku a podobne.

Netbook: evolúcia prenosného počítača. Typická je preň hlavne nízka hmotnosť, menšia uhlopriečka obrazovky, ale aj nižší výkon a nemá DVD mechaniku. Je vhodný hlavne na prezeranie webstránok, e-maily či na čítanie.

Ultrabook: elegantný, štíhly stroj s vysokým výkonom, ktorý šikovne kombinuje možnosti notebooku a netbooku.

Čo by vás malo zaujímať?

Skontrolujte si hardvér – technické vybavenie notebooku – a softvér – programy, ktoré s ním dostanete. S prenosným počítačom by sa vám malo pracovať príjemne, to znamená, že by mal byť dostatočne

rýchly. O tom rozhoduje typ procesora, čo je vlastne akýsi systém spracovania dát, ďalej veľkosť a rýchlosť operačnej pamäte – takzvanej RAM pamäte, ktorá by pri vašich vyšších nárokoch mala byť aspoň 4 gigabajty. Pevný disk by mal byť dostatočne rozsiahly – aspoň 500 gigabajtov a rýchly, teda minimálne 7 200 otáčok za minútu.

Môže sa stať, že sa dostanete k notebooku, ktorý nemá operačný systém, alebo jeho plnú verziu. Je síce lacnejší, ale nemôžete ho hneď po zapnutí používať – operačný systém musíte dokúpiť, prípadne použiť niektorý z voľne dostupných variantov a správne nainštalovať. Ak neviete, ako na to, obráťte sa na skúseného informačného technológa.

...alebo radšej tablet?

Tablet je počítač, v ktorého konštrukcii sa všetko technické vybavenie skrýva pod jednou obrazovkou. "Nie je primárne určený na tvorenie nejakého obsahu, ale na jeho prehliadanie," vysvetľuje Ján Hanák. Je dobrým pomocníkom na návštevu internetových portálov a sociálnych sietí, pozieranie videí či čítanie elektronických kníh a časopisov. Väčšina z nich nemá vlastnú, fyzickú klávesnicu, takže sa pripravte na to, že budete používať virtuálnu, teda dotykovú klávesnicu, ktorá sa otvorí priamo na obrazovke. Klasickú samostatnú klávesnicu si však môžete kúpiť ako doplnkovú výbavu.

Nie všetky hry sú zlé

Radí Ivana Orgoňová, psychologička, Centrum pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie v Púchove

Tým, že dieťa trávi čas pri počítači, odpútava sa od spoločenských kontaktov s inými ľuďmi. To sa môže prejavovať na rozvoji jeho komunikačných schopností, ale aj na vnímaní citov a potrieb iných.

Regulujte čas, ktorý dieťa pri počítači strávi. Nie krikom a hnevom, ponúknite mu inú možnosť, ako tráviť voľný čas, a zapojte sa aj vy. Podporujte svojho potomka v športe, kultúrnych aktivitách, choďte spolu na prechádzku či na výlet. Vtedy nebude tak často vyhľadávať spoločnosť počítača a virtuálneho sveta.

Nenechávajte dieťa za zatvorenými dverami – keď je pri počítači, majte ho na očiach.

Okrem toho, že určíte čas, ktorý môže tráviť pri počítači, dohodnite sa aj na čase, ktorý budete ako rodina tráviť spolu. Napríklad, pri spoločnom jedle.

Nie všetky hry sú plné agresivity a násillia. Mnohé rozvíjajú myslenie a zdokonaľujú reflexy. Ak sa chce vaše dieťa predviesť, že niečo ovláda lepšie ako vy, pochváľte ho. Posilníte mu sebavedomie.

[Späť na obsah](#)

3. Štipendia SAF

[Téma: Ekonomická univerzita; TV Bratislava, 18:00; 02/07/2013; Metro dnes; z domova; Martina Činovská]

Rastislav Iliev, moderátor: "Prví absolventi štipendijných programov Slovensko-americkéj nadácie sú späť na Slovensku. Na stáži boli od šiestich mesiacov až po jeden rok a počas tohto obdobia získali skúsenosti v renomovaných amerických firmách alebo výskumných ústavoch. Čo im pobyt dal a ako chcú svoje vedomosti uplatniť doma na Slovensku sa dozvieme v nasledujúcej reportáži."

Martina Činovská, redaktorka: "Poslaním Slovensko-americkéj nadácie je podporovať vzťahy a posilniť väzby medzi Spojenými štátmi americkými a Slovenskou republikou. Nadácia poskytuje vzdelávacie a výmenné pobyty, ktoré obohatia ekonomickú, spoločenskú a politickú štruktúru na Slovensku."

Mária Hurajová, členka predstavenstva SAF: "Nadácia vznikla v roku 2010, krátko po tom, čo ukončil činnosť Slovensko-americký podnikateľský fond. Peniaze, ktoré vo fonde ostali, boli odsúhlasené americkou vládou, že môžu byť použité na vytvorenie tejto nadácie. V roku 2011 sme mali prvé výberové kolo, čiže poslali sme prvých študentov, ktorí sa vrátili teraz v máji a bolo ich osem, plus jeden študent, ktorý sa venoval vedeckej práci. Ďalších, myslím okolo pätnásť študentov je momentálne na pobyte v Amerike a v tomto týždni ukončujeme ďalšie výberové konanie a na jeseň pôjdu ďalší študenti do zahraničia. Sú to končiaci študenti, prípadne tesne po skončení vysokej školy, študenti, ktorí sú veľmi dobrí študenti, ktorí vedia, majú predstavu o tom, čo chcú v živote robiť a my im pomôžeme nájsť firmu, spoločnosť v Amerike, kde môžu pracovať a tak si zvýšiť tie svoje zručnosti, ktoré študovali s tým, že je tam samozrejme podmienka, že títo študenti musia dva roky zostať po ukončení pobytu na Slovensku je to práve preto, že cieľom je zvyšovať u nás naše... úroveň nášho podnikateľského prostredia, podporovať našu ekonomiku a veríme, že študentov, ktorých vyberieme, práve sú schopní tým svojím malým príspevkom ale byť užitoční doma."

Martina Činovská, redaktorka: "Príbehy prvých ôsmich podporených talentov, ktorí sa už stihli vrátiť zo svojich stáží, sú rôzne. Napríklad Peter Fridrich študoval operačný systém, ekonometriu a informatiku na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Vďaka podpore Slovensko-americkéj nadácie pracoval v nadnárodnej spoločnosti v New York City."

Peter Fridrich, štipendista SAF: "Predstavu som mal takú, že vyrastiem profesionálne, to znamená, že sa naučím fungovať v takomto väčšom biznis svete, zistím, ako to funguje v zahraničí a predpokladal som, že sa naučím niečo, čo Slovensko mi asi nemôže zatiaľ ponúknuť."

Martina Činovská, redaktorka: "Zo začiatku pracoval v administratíve. Učil sa, ako funguje poisťovací biznis a začal postupne programovať. Jeho program doteraz používa celý tristočlenný tím a Peter pre firmu naďalej pracuje aj zo Slovenska."

Peter Fridrich, štipendista SAF: "Teraz navrhujem pre nich tie sharepointové riešenia a tam sme sa dostali do štádia, že pre nich navrhujem sharepointové riešenie, ktoré nespája iba tím v Amerike, ale bude spájať tímy Ameriky, Ázie a vlastne Veľkej Británie. No a odtiaľ sa potom odpichnem asi niekam ďalej."

Martina Činovská, redaktorka: "Prvým podporeným výskumným pracovníkom bol Marek Nemčovič. Vyštudoval na Chemicko-technickej univerzite v Bratislave, začal sa venovať analýze proteínov a tak si podľa toho hľadal aj laboratórium v USA."

Marek Nemčovič, štipendista SAF: "Ja som pôsobil, to bolo blízko San Diega, také výskumné centrum. Je to La Hoya Inštitút alergológie a imunológie. Je to inštitút, ktorý sa teda zaoberá týmto odborom a čo je zaujímavé, je jeden z takých prvých desiatich v tomto odbore. Ten pobyt bol hlavne zameraný na to, aby som mohol získať nejaké jednak aj praktické skúsenosti s novými prístrojmi, nakoľko si našiel také laboratórium, ktoré ma zaujímalo z toho dôvodu, že tam mali prístroje, na ktorých som ešte dovtedy nepracoval. Čiže mal som možnosť si ich vyslovene odskúšať, vyskúšať a naučiť sa na nich pracovať."

Martina Činovská, redaktorka: "V súčasnosti pôsobí Marek v Chemickom ústave Slovenskej akadémie vied v Centre glykomiky. Tam môže naplno využiť svoje skúsenosti a kontakty zo Zámoria."

Marek Nemčovič, štipendista SAF: "Áno, pracujeme aj... teda aj spolupracujeme so zahraničím. Napríklad mne ešte zostáva tá spolupráca s Inštitútom v La Hoya, dokončievam ešte niektoré projekty a spisujeme publikácie a myslím, že môže aj tá spolupráca aj napredovať."

Martina Činovská, redaktorka: "Za všetkých talentovaných štipendistov Slovensko-americkéj nadácie spomeňme ešte architektku Zuzanu Žúžiovú. Tá v Amerike pôsobila v neziskovej organizácii, ktorá sa zaoberá tvorbou verejných priestorov v meste. Po návrate na Slovensko ... mestskej časti Nové Mesto a dnes Zuzana navrhuje budúci vzhľad lokality bývalého cyklistického štadióna. Doposiaľ podporila Slovensko-americká nadácia pätnásť štipendistov zo Slovenska celkovou sumou takmer tristošesťdesiat tisíc amerických dolárov. Uchádzať o jej podporu sa aj naďalej môžu študenti, čerství absolventi i skúsenejší výskumní pracovníci."

[Späť na obsah](#)

4. Úbytok externistov cítia všetky fakulty

[Téma: Ekonomická univerzita; Korzár; 04/07/2013; 154/2013; s.: 14; RODINA; or]

STROPY ŠKOLNÉHO STANOVUJE MINISTERSTVO KAŽDÝ ROK

Externe štúdium v súčasnosti využívajú viac študenti, ktorí si počas štúdia v dennom štúdiu nájdu zamestnanie.

Od zavedenia povinného školného sa počet externistov na vysokých školách výrazne znížil. Ďalší prepád nastane v septembri, lebo už teraz je jasné, že len máloktorá fakulta dokáže naplniť kvóty, ktoré si určila na ich prijatie. Záujem uchádzačov výrazne ovplyvnila aj novela zákona o vysokých školách, ktorá vstúpila do platnosti v januári tohto roku a predlžuje externé štúdium.

Prednosť má denné

Napríklad bratislavská Fakulta managementu Univerzity Komenského chcela pôvodne prijať šesťsto externistov, dostala však len niečo nad šesťdesiat prihlášok. Obdobne na tom je pedagogická fakulta, ponúkala externistom 546 miest, záujem prejavili len 216. Obrat však nastáva aj v zámeroch univerzít. Rektori **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák sa netajú tým, že z hľadiska strategických zámerov je pre ekonómov externé štúdium len ako doplnkové. "Je našou snahou, aby sme poskytli všetkým, ktorí úspešne absolvujú prijímacie testy, možnosť nastúpiť na denné štúdium," povedal Sivák.

Záujem zamestnávateľov

Prodekanka Hutníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach Iveta Vasková hovorí, že u nich externé

štúdiom držia samotné firmy, ktoré potrebujú odborníkov. "Vytvárajú im na štúdium podmienky a potom má aj význam," povedala Vasková. Prodekanka upozorňuje, že od septembra novela o vysokých školách toto štúdium fakultám sťažuje. "Musí byť, čo sa týka foriem výučby, identické s denným, čo si neviem dobre reálne predstaviť," hovorí Vasková. Na vysvetlenie dodáva, že experimentálne cvičenia s dennými študentmi často realizujú v priemyselných prevádzkach, čo by sa s externistami dalo len ťažko.

Zvolen chce pokračovať

Technická univerzita vo Zvolene chce vzkriesiť úpadok externistov. "Máme záujem ponúkať túto formu vzdelávania aj ďalej, lebo niektoré študijné programy korešpondujú s požiadavkami praxe na kvalifikačný rast zamestnancov," povedal jej hovorca Peter Gašperan. (or)

FAKTY

Preferovaný program sa nedá zmeniť

- Niektoré fakulty umožňujú uchádzačom pri podaní prihlášky na štúdium uchádzať sa o dva študijné programy a to na jednej prihláške.
- Program, ktorý uvedie ako prvý v poradí, je považovaný za jeho prvú (preferovanú) voľbu.
- Zmenu v preferovanosti študijných programov môže uchádzač urobiť aj po podaní prihlášky, ale len do určitého termínu, fakulty to riešia v študijných poriadkoch. Napríklad Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave to tento rok pripúšťala iba do 15. marca.
- V prípade, ak uchádzač nebude prijatý na preferovaný program, môže byť prijatý na druhý v poradí, ak splnil podmienky na prijatie.
- Ak je uchádzač prijatý na preferovaný program, druhý študijný program sa považuje za bezpredmetný.
- Tí prijatí uchádzači, čo si oneskorene uvedomia, že by radšej študovali program uvedený druhý v poradí, majú smolu, výmena študijných programov nie je možná. (or)

AKO TO JE

Kedy bude štúdium dlhšie

Na lepšie pochopenie predĺženia externého štúdia nám ministerstvo školstva pripravilo konkrétny príklad.

- 1. Vysoká škola vstupuje do komplexnej akreditácie činností 1. 5. 2014 a táto sa skončí 31. 7. 2015.
- 2. Len na "dlhé" študijné programy v externej forme teda bude môcť prijímať od 1. 9. 2015.
- 3. Ak má akreditovaný trojročný "krátky" študijný program X, ktorý bol akreditovaný bez časového obmedzenia, akreditácia sa pozastavuje k 1. 9. 2015 (posledných študentov môže naň prijať 31. 8. 2015), vysoká škola ho musí zrušiť do 31. 8. 2019.
- 4. Ak má akreditovaný trojročný "krátky" študijný program Y, ktorý bol akreditovaný s časovým obmedzením do 31. 8. 2014 (teda uplynie počas komplexnej akreditácie), akreditácia sa pozastavuje k 1. 9. 2015, (posledných študentov naň môže prijať 31. 8. 2014), vysoká škola ho musí zrušiť do 31. 8. 2019.
- 5. Ak má akreditovaný trojročný "krátky" študijný program Z, ktorý bol akreditovaný s časovým obmedzením do 31. 8. 2013 (teda uplynie pred komplexnou akreditáciou), akreditácia sa pozastavuje k 31. 8. 2013 (posledných študentov naň môže prijať 31. 8. 2013), vysoká škola ho musí zrušiť do 31. 8. 2019. (or)

ZISTILI SME

Nezaplatíte viac

- Študent "dlhého" študijného programu nezaplatí na školnom počas štandardnej dĺžky štúdia viac ako študent "krátkeho programu".
- Umožní to upravený koeficient v paragrafe zákona. (or)

Externé štúdium

Bude sa predlžovať postupne. ILLUSTRÁČNÉ FOTO: MC

[Späť na obsah](#)

5. Na vysokú od septembra? Máte poslednú šancu

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/07/2013; s.: 15,16; MOJA KARIÉRA; redakcia]

Ešte stále si môžete podať prihlášku na mnoho fakúlt a študijných programov slovenských vysokých škôl. Šancu máte na technike či manažmente.

Absolventi pripravení sú. Teoreticky

Anketa HN:

1. Nastupujú k vám absolventi vysokých škôl dostatočne pripravení?
2. S absolventmi ktorých škôl majú najlepšie skúsenosti?

Katarína Bachratá špecialistka HR, PwC

1. Absolventi, ktorých prijímame, majú kvalitné jazykové schopnosti, mnohí okrem anglického jazyka ovládajú aj iný svetový. Vynikajú v spracúvaní a analyzovaní informácií, ich slabšou stránkou však bývajú nerealistické očakávania a horšie mäkké zručnosti, z ktorých by som zdôraznila nedostatočné prezentačné schopnosti.
2. Nedá sa povedať, z ktorých škôl máme najšikovnejších absolventov. Štatisticky ich najviac prichádza zo škôl ekonomického zamerania, to je dané sektorom, kde pôsobíme.

Ľubica Remenárová HR manažérka, KPMG

1. Absolventi vysokých škôl z teoretického hľadiska pripravení sú, avšak chýba prepojenie teórie s praxou. Veľa absolventov, na druhej strane, už má nejaké pracovné skúsenosti.
2. Keďže každý rok berieme na juniorské pozície absolventov s ekonomickým zameraním, skúsenosti máme najmä so študentmi z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a Fakulty managementu UK v Bratislave.

Robert Záchej HR konzultant, Siemens

1. Kategorizovať kvalitu absolventov podľa vysokých škôl by bolo predpojaté. Dôležitý faktor pri posudzovaní uplatniteľnosti je motivácia prehlbovať si znalosti zo štúdia praxou zo sťaží. Medzi absolventmi technických smerov sa tak nájdu vynikajúci kandidáti. Treba si uvedomiť, že univerzitné vzdelanie dáva predovšetkým teoretický a akademický rozhľad.
2. Práve absolventi technických a smerov nájdu často atraktívnejšie pracovné podmienky pri výkone vysokokvalifikovaných odborných činností.

Mária Rapanová riaditeľka HR, O2

1. Telefónica Slovakia ako mladá a progresívna technologická spoločnosť často siaha po absolventoch vysokých škôl. Vidíme v nich vysoký potenciál, avšak vzhľadom na špecifiká danej práce v O2 prechádzajú hneď od nástupu vzdelávaním formou interných a externých tréningov a školení.
2. Prevládajú u nás zamestnanci s VŠ vzdelaním technických smerov, najmä z IT a telekomunikácií. Iný typ vzdelania vyžadujeme pri práci na odd. marketingu, financií či práva.

Marián Hudec riaditeľ odboru HR, VÚB

1. Typ školy nie je rozhodujúci pre pracovný úspech vo VÚB. Rozhoduje kombinácia vzdelania s praxou v oblasti, schopnosť prakticky používať naučené vedomosti a silná motivácia. Práve prax študentom v minulosti najviac chýbala, a preto ju podporujeme cielene. Najšikovnejším vysokoškolákom u nás umožníme absolvovať odborné stáže.
2. Štatisticky vzaté by zvíťazila univerzálnejšia **Ekonomická univerzita**, ale má šancu zamestnať sa napríklad aj kandidát so SŠ vzdelaním.

Janka Holúbeková vrchná riaditeľka HR, Generali

1. Pripravenosť absolventov závisí od konkrétnej školy a od záujmu študentov o štúdium. Absolventi získavajú najmä teoretické vedomosti, ktoré nie vždy korešpondujú s realitou. Ich uplatnenie je potom problematické. Tí, ktorí počas štúdia pracovali, sú lepšie pripravení.
2. Pozitívne vnímame odbornú pripravenosť absolventov FMFI UK, odbor poistná matematika. Študenti sa v rámci nášho nosť rozvíjať v odbore.

Gabriela Ďubjaková oddelenie HR, Volkswagen

1. Kvalitní absolventi technických odborov na trhu jednoznačne chýbajú. Zaznamenávame aj chýbajúcu iniciatívu predať sa pri pohovoroch. Stále pretrváva aj absencia ovládania cudzích jazykov.

2. Kvalita absolventov však závisí najmä od prístupu učiteľov k študentom, čo sa vie výrazne prejaviť na kvalite absolventov. Ak sú učitelia aktívni a majú pozitívny prístup k študentom, snažia sa im zabezpečiť aj prepojenie s praxou, absolventi získavajú dôležité skúsenosti.

Univerzita Komenského v Bratislave

Evanjelická bohoslovecká fakulta

- evanjelická teológia so zameraním na sociálnu pomoc Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 50 eur Podanie prihlášky do: 10. 7. 2013 Prijímačky: 18. 6. 2013/28. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Fakulta managementu

- učiteľstvo náboženskej výchovy (v kombinácii) Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 50 eur Podanie prihlášky do: 10. 7. 2013 Prijímačky: 18. 6. 2013/28. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

- manažérska informatika, manažment Forma štúdia: externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 40 eur Podanie prihlášky do: 31. 7. 2013 Prijímačky: 18. 6. 2013/28. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Slovenská technická univerzita v Bratislave

Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

- informatizácia a manažment v chémii Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 50/30 eur Podanie prihlášky do: 13. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Fakulta elektrotechniky a informatiky

- viac programov Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 50/35 eur Podanie prihlášky do: 26. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Materiálovotechnologická fakulta, Trnava

- viac programov Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 0 eur Podanie prihlášky do: 31. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Inštitút fyzioterapie, balneológie, Piešťany

- rádiologická technika, verejné zdravotníctvo Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 40/35 eur Podanie prihlášky do: 11. 9. 2013 Prijímačky: 17. 9. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Fakulta prírodných vied

- viac odborov Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 16. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Fakulta sociálnych vied UCM

- európske štúdiá, politológia, verejná správa, sociálne služby Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 40/35 eur Podanie prihlášky do: 20. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Trnavská univerzita v Trnave

Filozofická fakulta

- dejiny a teória umenia Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 38/30 eur Podanie prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

- etika, filozofia Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 38/30 eur Podanie

prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie
- história Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 38/33 eur Podanie prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie
- klasická archeológia Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 38/30 eur Podanie prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno
- klasické jazyky Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 38/30 eur Podanie prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie
- politológia Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 38/30 eur Podanie prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie
- psychológia Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 38/30 eur Podanie prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno
- sociológia Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 38/30 eur Podanie prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Pedagogická fakulta

- viac odborov Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 33/25 eur Podanie prihlášky do: 12. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno/nie

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

- laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 45/40 eur Podanie prihlášky do: 31. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Teologická fakulta, Bratislava

- formácia a vedenie spoločenských štúdií Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 2. 8. 2013 Prijímačky: 21. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Vysoká škola sv. Alžbety v Bratislave

- sociálna práca Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 50 eur Podanie prihlášky do: 15. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Prešovská univerzita v Prešove

Filozofická fakulta

- učiteľstvo v rôznych kombináciách, estetika, archívniectvo, filozofia, politológia a iné programy Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 34 eur Podanie prihlášky do: 16. 8. 2013 Prijímačky: 10. 9. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno/nie - podľa odboru

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov

- hipológia Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 33/31 eur Podanie prihlášky do: 12. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno
- manažment rastlinnej/živočíšnej výroby, špeciálne chovateľstvo Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 33/31 eur Podanie prihlášky do: 12. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno
- udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 33/31 eur Podanie prihlášky do: 12. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno
- udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, všeobecné poľnohospodárstvo, výživa ľudí Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 33/31 eur Podanie prihlášky do: 12. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Technická fakulta

- viac odborov Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/33 eur Podanie prihlášky do: 10. 7. 2013 Prijímačky: 23. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Katolícka univerzita v Ružomberku

Filozofická fakulta

- anglický jazyk pre komerčnú prax, jazyk a kultúra Slovenska, nemecký jazyk a kultúra, politológia

Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 30/25 eur Podanie prihlášky do: 2. 8. 2013
Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Technická univerzita vo Zvolene

- ekonomika a manažment obnoviteľných prírodných zdrojov Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 25 eur Podanie prihlášky do: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Drevárska fakulta

- drevárske technológie a ďalšie programy Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 29 eur Podanie prihlášky do: 31. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Fakulta ekológie a environmentalistiky

- ekológia a ochrana biodiverzity, ekológia a využívanie krajiny, environmentálne inžinierstvo/env. manažment Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 30 eur Podanie prihlášky do: 4. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

- environmentálny manažment Forma štúdia: externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 30 eur Podanie prihlášky do: 4. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Fakulta environmentálnej a výrobnéj techniky

- dopravná a manipulačná technika, elektrotechnika, výrobná technika Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 25 eur Podanie prihlášky do: 31. 7. 2013 Prijímačky: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Technická univerzita v Košiciach

Hutnícka fakulta

- biometalurgia, environ. chémia, hutníctvo a ďalšie programy Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 12. 8. 2013 Prijímačky: 21. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

- priemyselná keramika Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 12. 8. 2013 Prijímačky: 21. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Strojnícka fakulta

- manažment technických a environmentálnych rizík v strojárstve, strojné inžinierstvo a ďalšie programy Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 16. 8. 2013 Prijímačky: 26. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Letecká fakulta

- avionické systémy a ďalšie odbory, sensorika Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 16. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

- riadenie leteckej dopravy Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 16. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Stavebná fakulta

- environmentálne inžinierstvo stavieb a ďalšie programy Forma štúdia: denné Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 15. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

- pozemné stavby - budovy a prostredie Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 35/30 eur Podanie prihlášky do: 15. 7. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Paneurópska vysoká škola

Fakulta práva

- právo Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 20 eur Prijímačky: 15. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

Fakulta ekonómie a podnikania

- ekonomika a manažment podnikania Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za

elektronickú: 20 eur Prijímačky: 31. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: nie

Fakulta psychológie

- psychológia Forma štúdia: denné/externé Poplatok za prihlášku/za elektronickú: 20 eur Prijímačky: 30. 8. 2013 Možnosť prijatia bez prijímačiek: áno

V prihláške si dajte pozor na každý detail

Väčšina slovenských vysokých škôl ponúka možnosť podať prihlášku elektronicky. Oproti papierovej ušetríte aj 10 eur - ak sa však rozhodnete pre tradičnú, papierovú verziu, dávajte si pozor na nasledovné:

Vyplňte kolónku Metóda štúdia

Študijný program, pri ktorom v pokynoch vysokých škôl nie je vyznačená metóda štúdia, sa uskutočňuje v prezenčnej metóde štúdia.

Rok maturitnej skúšky

Maturujúci uchádzači v tomto školskom roku uvedú aktuálny rok, v ktorom sa bude maturitná skúška konať.

Kód strednej školy

Zistiť ho možno na internetovej adrese uips.sk/registre/vyber-skolpodlakriterii.

Názov strednej školy

Odpíše sa z vysvedčenia o maturitnej skúške.

Kód študijného odboru

Uvedte sedemmiestny číselný kód, ktorý sa odpíše z vysvedčenia o maturitnej skúške, resp. ročníkového vysvedčenia.

Stupeň dosiahnutého vzdelania

Je uvedený na vysvedčení o maturitnej skúške.

Študijný odbor

Uvedte názov študijného odboru z vysvedčenia o maturitnej skúške, resp. ročníkového vysvedčenia.

Výpis známok

Predmety vo výpise známok píšete v poradí, ako ich máte na vysvedčení.

Minulé štúdium

Ak ste už na vysokej škole v minulosti študovali, vyplňte, kedy a akej. Platí to aj pri nedokončenom štúdiu.

Potvrdenie a lekár

Nezabudnite priložiť potvrdenie o zaplatení poplatku za prijímačky a prípadne pripojiť lekárske potvrdenie - ak ho škola vyžaduje.

[Späť na obsah](#)

6. Študenti hodnotili pedagógov

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 07/07/2013; Správy RTVS; z domova; Jana Masárová]

Jana Košíková, moderátorka: "Dlhý titul pred menom ešte nemusí byť záruka dobrého učiteľa. Na internete sa objavil portál, ktorý hodnotí vysokoškolských pedagógov. Názory tam vyjadrujú študenti."

Jana Masárová, redaktorka: "UniValue vznikla z iniciatívy študentov ako mimovládna organizácia s cieľom zistiť aktuálny stav vysokého školstva na Slovensku a pomôcť ho zlepšiť. Študenti môžu na internete anonymne vyplniť hodnotenie svojich pedagógov. V súčasnosti aktívne spolupracujú so šiestimi fakultami, v budúcnosti chcú však projekt rozšíriť."

Katarína Chomová, Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity Bratislava**: "Poskytujú veľmi dobrú spätnú väzbu nám, vysokoškolským pedagógom. My hodnotíme študentov celý semester, tak prečo by oni raz za čas nemohli hodnotiť i nás?"

Jana Masárová, redaktorka: "Vyhodnotenie za uplynulý letný semester je už zverejnené. Hodnotiť sa však dá aj naďalej. Primárnou myšlienkou na vznik organizácie nebolo len to, aby sa študenti mali kde postťažovať a hovoriť o tom, čo sa im nepáči."

Róbert Lelkes, spoluzakladateľ UniValue: "Bolo aj niekoľko učiteľov, čo dostali zlé hodnotenia, a na základe nejakých odporúčaní od študentov sa dokázali zlepšiť a dokázali sa dostať medzi top učiteľov."

Emil Wojčák, Fakulta manažmentu UK Bratislava: "UniValue je projekt, ktorý má budúcnosť. Určite bude prínosom pre učiteľov, ktorí si čítajú jednotlivé hodnotenia týkajúce sa ich predmetov, a to sa môže odzrkadliť v zvýšení kvality výučby na Slovensku."

Jana Masárová, redaktorka: "Zakladatelia chcú do projektu postupne zapojiť celé Slovensko. Dôležité však je, aby študenti poznali svoju možnosť hodnotiť."

[Späť na obsah](#)

7. Investorov neučia knihy, ale udalosti

[Téma: Ekonomická univerzita; Forbes; 03/07/2013; 07/2013; s.: 86,87,88,89; Príručka investora; JURAJ KANTORÍK]

Emócie môžu investorov pripraviť o veľa peňazí - ak im podľahnú. Jedinou cestou, ako ich zvládnuť, je platiť „školné“ za zlé rozhodnutia a sformovať si zažitý postoj k stratám na burze, inflácii či finančným krízam, hovorí odborník na psychológiu investovania Vladimír Baláž.

JURAJ KANTORÍK

Akú šancu vyznať sa v dianí na finančnom trhu má bežný človek?

Asi sa nebude vedieť vyznať vo finančnom trhu, ale životné skúsenosti mu sformujú postoj k určitým ekonomickým javom. Neskôr už na ne dokáže reagovať bez toho, aby im dôkladne porozumel, pretože sa poučil. V USA je veľmi populárne vzdelávať gymnazistov finančnej gramotnosti. Keď si však testovali, či v praxi skutočne narábajú s peniazmi prezieravejšie, vyšlo im, že nie. Prečo? Udalosti, o ktorých sa učili, nikdy nezažili v reálnych podmienkach. Darmo budete niekomu rozprávať o inflácii, kým mu rast cien nevymetie úspory tak, ako Čechoslovákovi 60-percentná inflácia v roku 1991. Bežný smrteľník ani potom nerozumie celému mechanizmu skrývajúcej sa za infláciou, ale vie, že mal peniaze v banke za 4 percentá a inflácia mu zobrala 60 percent. Tak si vytvorí postoj - nenechám všetko len v banke, uložím si peniaze aj inde.

Čo je najlepšou školou pre úplného laika?

Prečerpanie úveru na kreditke, vtedy veľmi nepríjemne pocítite, čo znamenajú vysoké úroky. Alebo keď investujete na kapitálovom trhu a za pár mesiacov stratíte podstatnú časť investície. To je pre investora najlepšia škola. Kým vám nezačnú z vrečka „zbytočne“ miznúť peniaze, tak sú pre vás stále virtuálne. Na finančné vzdelávanie veľmi neverím, najmä u mladých ľudí nie, pretože ešte nemali možnosť zažiť rozličné ekonomické udalosti.

Aké poučenie si zoberieme z tejto finančnej krízy?

Ide o osobnú skúsenosť každého človeka. Nieкого vyhodili z práce, iný nestíhal splácať pôžičky, to všetko bolí. Slováci zažili aj omnoho horšie veci. Napríklad menovú reformu v roku 1953, ktorá zo dňa na deň odpísala bohatším ľuďom úspory, pochovala podnikanie. Aj preto sú Slováci opatrnejší a investujú do realít, do pôdy, veľa peňazí si držia doma v hotovosti.

Silná konzervatívnosť Slovákov pri investovaní, ktorá v niečom ide proti nim samotným, je večná téma. Sú iné národy otvorenejšie voči riziku?

Nemyslím si, že má zmysel hovoriť o konkrétnych národoch, skôr o človeku ako takom. Homo sapiens je všade rovnaký. Robili sme prieskum tolerancie finančných rizík, ktorý prebehol aj v iných štátoch. V USA 42 percent ľudí neakceptuje žiadne finančné riziko, u nás to bolo 48 percent ľudí. Aj distribúcia ďalších odpovedí je približne rovnaká, odchyľky v nich by som pripísal mierne odlišnému pochopeniu otázky v každej krajine. Prečo je to tak? Mnohé postoje k investovaniu sú vyjadrením emócií, ktoré závisia od hladiny hormónov, ako je adrenalín, testosterón a potom aj od mozgových neurotransmiterov. A to je z 50 percent kódované geneticky.

Na finančnom trhu investormi hýbu dve základné emócie - chamtivosť a strach. Skúste opísať ako.

Keď vás bude neurológ sledovať pomocou magnetickej rezonancie a vy sa dozviete, že kamarát za mesiac zarobil na burze toľko, čo vy za dva roky, v mozgu sa vám rozžiari také malé „teliesko“, ktoré sa volá nucleus accumbens, to je centrum rozkoše. Zažívate chamtivosť. Potom sa dozviete, že trhy padli a ozve sa centrum negatívnych emócií

- amygdala. Vy ste vtedy schopný bežať do banky a v najhoršej možnej fáze všetky aktíva predat'. Ozval sa strach. Pri ekonomických experimentoch založených na sledovaní aktivity mozgu pomocou magnetickej rezonancie sa nie vždy a každému zapájali centrá vyšších mozgových funkcií, ktoré sú zodpovedné za racionalitu - organizovanie, plánovanie, hodnotenie. Pre človeka je ťažké aj neprirodzené udržať si v takejto situácii odstup.

Podľa vás teda človek nemá úspech pri investovaní úplne vo vlastných rukách.

Z veľkej časti nie. Ovládať emócie je ťažké. Sú ľudia, ktorí majú prítlmené emócie a dokážu byť racionálni aj vo vypätých situáciách, ale väčšina ľudí nie sú roboti. Keď sa zamyslíte, je to tak, ale je to ťažké akceptovať.

Obchodníci upozorňujú, že investor by mal držať emócie pod kontrolou, ak chce byť pri investovaní úspešný.

Áno, mal by. Ale myslíte, že oni svoje emócie ovládajú? Len si to myslia. Prebehol výskum. Počas obchodovania boli makléri napojení na detektor ľži, ktorý zaznamenal, že nimi takisto lomcovali emócie a aj na ich základe konali. Iste, môže sa stať, že napríklad prekonáte nejakú ťažkú chorobu, ktorá vám emočné centrá z veľkej časti zničí a potom konáte výrazne racionálnejšie a asi máte oveľa vyššiu šancu uspieť pri investovaní, ale cítíte aj výraznú zmenu v správaní. Lekár sa takého pacienta pri jednom výskume spýtal, či mu sedí termín kontroly o mesiac, a on mu namiesto odpovede začal pol hodiny vyratúvať varianty toho, čo by mu mohlo zabrániť v tom, aby prišiel, potom predpoklady, za akých by sa mu podarilo na ten termín prísť, ale nevedel povedať, či mu termín vyhovuje. Bežný človek vie hneď povedať áno alebo nie, lebo ľudia sú z prírody nastavení, aby sa nerozhodovali optimálne, ale rýchlo. Keď pračlovek začul v kroví zašuchotanie, musel sa hneď rozhodnúť pre útek alebo útok. Emócie sú nesmierne silné skratky v rozhodovaní, ktoré ťažko obídete.

Medzi obchodníkmi sa bežne používa výraz „školné“ ako straty, ktoré ich skutočne naučili porozumieť investovaniu. Tiež museli prejsť školáckymi chybami ako všetci ostatní?

Vysvetlím to sám na sebe. Koncom 90. rokov som pôsobil na univerzite vo Veľkej Británii. Na slovenské pomery som mal veľmi dobrý plat a zvyšné peniaze som investoval do akcií, ktoré krásne rástli. V roku 1999 som bol vo veľmi slušnom zisku a v eufórii som dokonca začal zvažovať, že sa prestanem trápiť nejakou vedeckou robotou a začnem radšej obchodovať. Prišiel rok 2000 a za tri mesiace bola takmer polovica mojich peňazí preč. Pre mňa to bola tá najlepšia škola, strašne ma to bolelo, prerobil som veľkú sumu, ale na druhej strane som zistil, že práca je oveľa istejší zdroj príjmov.

Jedna slovenská správcovská spoločnosť otvorila technologický fond presne na vrchole boomu. Ani profesionáli neboli schopní odhadnúť túto bublinu, prečo je atmosféra vtedy taká pohlcujúca?

Ako to mali odhadnúť? Nemohli to vedieť. Áno, teraz sme už všetci múdri, ale je to len preto, že dochádza k „hindsight bias“ - čiže udalosti, ktoré sa už stali, máme sklon vidieť ako oveľa predpovedateľnejšie, ako v tom čase naozaj boli. Ak sa pozriete dozadu, je vám všetko jasné, lebo už vidíte len jeden scenár. Ten reálny. Ak sa však pozriete dopredu, vidíte tisíce scenárov a ani len netušíte, ktorý nastane.

Ostaňme ešte v 90. rokoch. Jeden známy mi spomínal, že zašiel v New Yorku k holičovi a ten mu začal rozprávať, ako si nakúpil internetové akcie a aké výnosy dosahuje. Vtedy si môj známy povedal: ak už takto investujú obyčajní ľudia, masa, zostal vôbec niekto, kto by si technologické akcie mohol ešte kúpiť? Nie je dobré počúvať aj vlastný sedliacky rozum?

Iste, ale ide o to, či ste schopný na základe neho konať. V 90. rokoch jeden manažér veľkého podielového fondu vo Veľkej Británii hovoril, že valuácie akcií sú už príliš vysoko. Bol prísne racionálny,

nepozeral sa na eufóriu okolo, povedal len, z akcií treba ísť von, sú predražené. Vypredal portfólio a ostatné fondy okolo neho ešte dva roky zarábali, vykazovali vynikajúce výkonnosti a on bol označený za najväčšieho hlupáka, lebo vypredal perspektívne akcie. Samozrejme, že v tom čase trpel aj predaj toho fondu, na províziách to pocítili aj jeho ľudia. Trvalo dva roky kým prišlo na jeho slová a trh začal padať, ale to, čo sa dialo dovtedy, bolo veľmi ťažké ustáť.

Aký vplyv majú na rozhodovanie investora médiá?

Ostaňme na Slovensku. Dosť mi prekáža, že čítam veľa PR článkov, ktoré píšu do ekonomických médií obchodníci, to je podľa mňa dosť nepekne prepojenie reklamy, mediálneho nátlaku a inzercie. A to investorov nepochybne ovplyvňuje. V bežnom spravodajstve sa zasa preháňa a zavádza. Asi pred rokom som si otvoril jeden denník a vidím titulok: „Dolár v Amerike skončil.“ Čože?! V článku som sa potom dočítal, že v nejakom texaskom mestečku môžu okrem dolára platiť aj striebornými mincami. Na základe tohto dali titulok, že dolár v USA skončil. Ako to môže niekto v ekonomickom médiu urobiť? Potom si to prečíta človek, ktorý tomu naozaj nerozumie, titulok zoberie ako relevantnú informáciu a vo svojom okolí ňou argumentuje ďalej. Mediá sú totiž považované za jednu z autorít, ktorým človek verí, keď sa v niečom nevyzná.

Na internete je v súčasnosti záľaha informácií pre investorov - blogy, analýzy, stránky obchodníkov. Ako môže človek odlišiť hodnotné informácie od tendenčných alebo nepresných?

Nijako, ak v oblasti predtým nerobil, alebo nemá zodpovedajúce vzdelanie. A potom každý mozog má len istú kapacitu, ktorú dokáže spracovať. Nemôžete robiť osem vecí naraz. Pracovali sme na výskume komplexnej voľby. Predstavte si, že kupujete auto a chcete zvážiť základné parametre - spotreba, výbava, výkon, palivo atď. Ak máte 10 parametrov a porovnáвате 10 áut, musíte posúdiť 100 údajov. Treba ich vyhľadať, urobiť tabuľku, aby ste mali prehľad, a prisúdiť tým údajom rozhodovacie váhy, je to naozaj náročná úloha. Na slovenskom finančnom trhu, ktorý je naozaj malý, je vyše 1 000 finančných produktov. Nemáte šancu ich poctivo oceniť. Spravili sme pokus, pri ktorom mali ľudia porovnať 15 produktov a mohli si od nás ku každému z nich vypýtať 8 alebo 10 parametrov. Žiadali len dva až tri. Z ľudského pohľadu sa podľa mňa zachovali rozumne, keď sa nenechali údajmi zahrnúť. Z matematickej stránky však nie je takéto rozhodnutie optimálne, lebo je heuristické.

Potrebnú ľudia pri investičnom rozhodovaní poradcov?

Áno, pretože nemajú radi neistotu, ktorá pri rozhodovaní nastáva. Najľahšie je počúvnuť radu experta, čím tú úžasnú psychologickú záťaž z neschopnosti rozhodnúť sa zhodíte na niekoho iného. Nemusí to byť len skutočný poradca, ale aj niekto z rodiny, napríklad strýko, ktorý dlhodobo podniká, ten sa predsa musí vyznať aj vo financiách. Poradcovia sa zasa musia vyrovnáť s typickým iracionálnym správaním klientov - ak si klienti dali poradiť a vyjde im to, majú tendenciu pripisovať si všetky zásluhy, keď sa však klient riadi radou experta a niečo nevyjde, na vine je poradca.

Iste, človek sa však nikdy nemôže úplne vložiť do rúk poradcu, vždy si musí nechať priestor na pochybnosti a preveriť si základné veci.

Zrejme áno, otázkou je, do akej miery to dokážete. Čerstvý príklad. Firma profitovala z toho, že ľudia jej zverili peniaze do správy a obchodník ich na komoditnom trhu investoval. Keďže obraty boli pomerne časté a investície nie vždy vyšli, poplatky a straty stiahli investičný účet do výrazného mínusu. Čo teraz? Klienti podpísali zmluvu, v ktorej splnomocňujú obchodníka, aby voľne nakladal s ich peniazmi, samozrejme s odbornou starostlivosťou. Medzi klientmi boli aj právnici, aj tí podpísali takéto zmluvy.

Ľudia môžu chybiť aj pri odhadnutí, do akej miery sa zadĺžiť, akými úvermi sa ešte zaťažiť. Prečo sa to deje?

Impulzivnosť, niečo chcem, a to hneď. Na tom stojí celý systém rýchlych pôžičiek. A ešte na tom, že vám ponúknu odklad splátok. Tým vo vás podporujú prirodzenú snahu oddialiť nepríjemnú emóciu, ktorú nechcete zažívať.

Ako by sa tomu človek mal brániť?

Všetko je o sebaovládaní, ale nie každý fajčiar je schopný prestať fajčiť. Presne tak, ako nie každý človek, ktorý žije na dlh, je schopný dlhy vyplatiť a začať žiť len z toho, čo si zarobí. Kritický okamih nastáva, keď si človek po prvý raz povie, požičiam si, doprajem si to. Je pritom veľmi pravdepodobné, že v takomto konaní bude pokračovať a zadlží sa ešte viac. Okamžitá spotreba je nádherná, horšie je už zažiť moment, keď človek zistí, že úvery nedokáže splatiť a odkladané negatívne emócie naňho udrú plnou silou.

Ako je to pri investovaní požičaných peňazí?

Neodporúčam nikomu takto konať a väčšina ľudí to ani nikdy neurobí, pretože má obrovskú averziu proti strate. Ak budete hádzať mincou, podľa štandardnej pravdepodobnosti máte 50-percentnú šancu, že vyhráte alebo prehráte, čo je spravodlivé. Väčšina ľudí však nikdy hrať nebude, lebo sa bojí straty. Otázka teda znie: akú vysokú výhru by sme vám museli vyplatiť, aby ste stavili povedzme 100 eur? Postoj ľudí, a je jedno či Slovákov, Číňanov alebo Američanov, sa mení až vtedy, ak by mali s 50-percentnou pravdepodobnosťou možnosť vyhrať 2,25-násobok toho, čo stavili. Frustrácia zo straty je 2,25-krát silnejšia emócia ako potešenie zo zisku. My sme tento pokus robili so študentmi **Ekonomickej univerzity** a Univerzity Komenského. Vyšli nám veľmi podobné čísla, aké zistili výskumníci v USA.

Vladimír Baláž (52)

Vedúci vedecký pracovník Prognostického ústavu Slovenskej akadémie vied. Zaoberá sa výskumom na rozhraní sociálnych a ekonomických vied. Pôsobí aj v komerčnej sfére ako predseda dozornej rady obchodníka s cennými papiermi Sevisbrokers Finance, o.c.p., a.s., Žilina.

[Späť na obsah](#)

8. DOTAZNÍK MANAŽÉRA

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 09/07/2013; s.: 17; INVESTOR; Redakcia]

Pavol Krúpa zakladateľ skupiny Arca Capital

Do čoho ste investovali prvé zarobené peniaze? Z prvých zarobených peňazí som si kúpil oblek a kravatu. Ostatné peniaze som investoval do akcií počas prvej vlny kupónovej privatizácie.

Investícia, ktorá vám priniesla najvyšší zisk?

Záleží na tom, či sa rozprávame v absolútnych číslach, alebo o návratnosti počítanej cez vnútorné výnosové percento (IRR). V absolútnych číslach to bol predaj areálu BCT v Bratislave známemu developerovi v čase realitného boomu. Ak to počítame cez IRR, tak medzi najvýnosnejšie patril toľko diskutovaný obchod Moravia Energo alebo Natura či predaj minoritného balíka Zentivy Hlohovec.

Obchod, ktorý sa vám naozaj nepodaril?

Ako hovorí slávny kanadský hokejista Wayne Gretzky - každá nevystrelená strela je nepodarená. V tomto poňatí je nepodarený každý obchod, ktorý sme mohli urobiť, ale neurobili sme ho, a pritom sme mohli na ňom zarobiť.

Do čoho by ste dnes investovali 30 000 eur?

S 30 000 eurami sa veľmi veľké divadlo robiť nedá. Preto by som ich investoval do stabilného garantovaného investičného inštrumentu - napríklad do korporátneho dlhopisu s fixným kupónom dôveryhodnej spoločnosti.

Kam by ste peniaze nikdy neinvestovali?

Do toho, čo nepoznám a čomu nerozumiem.

Kto je Pavol Krúpa

Pavol Krúpa je zakladateľ finančnej skupiny Arca Capital. Absolvent Fakulty podnikového manažmentu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, si počas štúdia zarábal predajom finančných a poisťovacích produktov. Od polovice 90. rokov obchodoval s cennými papiermi a neskôr založil investičnú spoločnosť.

Profil spoločnosti

Arca Capital (vznikla v roku 2003) je private equity skupina pôsobiaca hlavne vo venture kapitále v regióne strednej a východnej Európy. Zastúpenie má v Bratislave, Prahe, Londýne a v Kyjeve. Toto rozmiestnenie jej dáva priestor na využitie medzinárodného know-how pri posudzovaní investičných príležitostí.

[Späť na obsah](#)

9. S 30 000 eurami sa veľké divadlo robiť nedá

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 09/07/2013; Redakcia]

Pavol Krúpa, zakladateľ skupiny Arca Capital pre HN.

Do čoho ste investovali prvé zarobené peniaze?

Z prvých zarobených peňazí som si kúpil oblek a kravatu. Ostatné peniaze som investoval do akcií počas prvej vlny kupónovej privatizácie.

Investícia, ktorá vám priniesla najvyšší zisk?

Záleží na tom, či sa rozprávame v absolútnych číslach, alebo o návratnosti počítanej cez vnútorné výnosové percento (IRR). V absolútnych číslach to bol predaj areálu BCT v Bratislave známemu developerovi v čase realitného boomu. Ak to počítame cez IRR, tak medzi najvýnosnejšie patril toľko diskutovaný obchod Moravia Energo alebo Natura či predaj minoritného balíka Zentivy Hlohovec.

Obchod, ktorý sa vám naozaj nepodaril?

Ako hovorí slávny kanadský hokejista Wayne Gretzky – každá nevystrelená strela je nepodarená. V tomto poňatí je nepodarený každý obchod, ktorý sme mohli urobiť, ale neurobili sme ho, a pritom sme mohli na ňom zarobiť.

Do čoho by ste dnes investovali 30 000 eur?

S 30 000 eurami sa veľmi veľké divadlo robiť nedá. Preto by som ich investoval do stabilného garantovaného investičného inštrumentu – napríklad do korporátneho dlhopisu s fixným kupónom dôveryhodnej spoločnosti.

Kam by ste peniaze nikdy neinvestovali?

Do toho, čo nepoznám a čomu nerozumiem.

Kto je Pavol Krúpa

Pavol Krúpa je zakladateľ finančnej skupiny Arca Capital. Absolvent Fakulty podnikového manažmentu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, si počas štúdia zarábala predajom finančných a poisťovacích produktov. Od polovice 90. rokov obchodoval s cennými papiermi a neskôr založil investičnú spoločnosť.

Profil spoločnosti

Arca Capital (vznikla v roku 2003) je private equity skupina pôsobiaca hlavne vo venture kapitále v regióne strednej a východnej Európy. Zastúpenie má v Bratislave, Prahe, Londýne a v Kyjeve. Toto rozmiestnenie jej dáva priestor na využitie medzinárodného know-how pri posudzovaní investičných príležitostí.

van

[Späť na obsah](#)

10. Štipendiá do drahších krajín budú vyššie

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 09/07/2013; s.: 4; Slovensko; Peter Kováč]

Peter Kováč

Bratislava

Vyžiť z tristo či štyristo eur na mesiac v Česku alebo Poľsku nie je pre bežného študenta žiadny problém. Ak však má rovnaký rozpočet na život vo Veľkej Británii, bez pomoci rodičov alebo brigád to nejde. Takéto skúsenosti majú tí, ktorí do zahraničia odchádzajú so štipendiami, ktorých výška nezohľadňuje životné náklady v krajine. Podľa navrhovaných zmien v programe Erasmus by sa to od budúceho roku malo zmeniť. Priemerná výška štipendia cez tento program je v súčasnosti asi tristo eur. Po novom by mala byť výška pridelených grantov rôzna, práve podľa konkrétnej krajiny, do ktorej študent cestuje. Aj keď presný vzorec pre nový výpočet výšky štipendií zatiaľ ešte neexistuje, jeho výsledkom by mala byť väčšia rovnocennosť medzi študentmi. Tí totiž sami pripúšťajú, že súčasný stav nie je celkom spravodlivý. "Poznám takých, ktorým sa z pridelených peňazí podarilo aj ušetriť, alebo čo-to precestovať. Osobne som však prežíval z mesiaca na mesiac, takže som musel využiť aj ušetrené

peniaze z letnej brigády," hovorí Miloš Bičan z Univerzity Komenského, ktorý strávil zimný semester v Portugalsku. Z mesačného grantu 320 eur dával väčšinu na ubytovanie. "Zo zvyšku mi teda vyšla ledva strava," opisuje. Podobnú skúsenosť má aj Michal Smrek, ktorý absolvoval bakalárske štúdium na univerzite v Manchestri a z nej išiel na Erasmus do švédskej Uppsaly. Výška jeho štipendia bola 400 eur. "Či som z toho mohol vyžiť vo Švédsku? Nie, len ubytovanie stálo štyristo eur, čiže mi museli pomáhať rodičia," pripúšťa. O probléme s peniazmi pri niektorých krajinách hovorí aj Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu. Jej predsedníčka správnej rady Beáta Brestenská spresňuje, že sa to týka najmä Anglicka či škandinávskych krajín. "Ide pritom o krajiny, s ktorými máme dobrú spoluprácu, je o ne záujem, no, žiaľ, cenové relácie neumožňujú vycestovať viacerým študentom. Určitá diferenciácia by teda mala pomôcť," mieni. Návrh na prehodnotenie financovania Erasmusu je súčasťou zmien v štipendijných programoch financovaných Európskou úniou, ktoré schválil už aj európsky výbor pre kultúru a vzdelávanie. "Cieľom je, aby dostal možnosť každý, teda aj ľudia zo sociálne slabších pomerov. Je totiž pravda, že dnes Erasmus nie je pre každého," pripúšťa slovenská europoslankyňa Katarína Neveďalová (Smer), ktorá je členkou výboru a na návrhu zmien spolupracovala. Počet študentov, ktorí využívajú Erasmus na Slovensku, každým rokom stúpa. V predošlom akademickom roku ich bolo takmer 2 200, najaktívnejší boli najmä študenti z Univerzity Komenského, **Ekonomickej univerzity v Bratislave** či STU.

AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

„Cieľom je, aby dostali možnosť aj ľudia zo sociálne slabších pomerov.

Katarína Neveďalová europoslankyňa za Smer

[Späť na obsah](#)

11. Najviac Slovákov vycestovalo cez Erasmus do ČR, Nemecka či Španielska

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 08/07/2013; topky.sk; TASR]

BRATISLAVA - V akademickom roku 2011/2012 vycestovalo na zahraničné pobyty cez program Erasmus 2685 slovenských študentov. Najobľúbenejšími destináciami slovenských študentov boli univerzity v susednom Česku, Nemecku, Španielsku, Francúzsku a Poľsku.

Najviac študentov vyslali bratislavská Univerzita Komenského, **Ekonomická univerzita** a Slovenská technická univerzita a banskobystrická Univerzita Mateja Bela. Údaje vyplynuli zo štatistík, ktoré dnes zverejnila Európska komisia.

"Stále patríme medzi krajiny, ktoré viac študentov vysielajú ako prijímajú. Vyslali sme 2685 študentov, na slovenských univerzitách absolvovalo študijný pobyt 1355 zahraničných študentov," uviedol Andrej Králik zo Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku. Na Slovensko prichádza najviac študentov z Poľska, Španielska, Francúzska, Turecka a Česka. Študenti zo Slovenska majú možnosť študovať cez program Erasmus už 16 rokov.

Do programu Erasmus sa od jeho spustenia v roku 1987 zapojili už viac ako tri milióny študentov. Štatistiky ukazujú, že vďaka programu Erasmus strávilo v akademickom roku 2011/2012 časť svojho vysokoškolského štúdia v zahraničí alebo absolvovalo v zahraničnej spoločnosti pracovnú stáž rekordných 250.000 študentov.

Viac ako 46.500 akademických a administratívnych pracovníkov rovnako získalo podporu z programu Erasmus na to, aby mohli vyučovať alebo absolvovať odbornú prípravu v zahraničí. Cieľom takýchto výmen je zlepšiť kvalitu výučby a vzdelávania v 33 krajinách, ktoré sa podieľajú na programe.

Okrem členských štátov EÚ je to Island, Lichtenštajnsko, Nórsko, Švajčiarsko a Turecko. V roku 2011/2012 si študenti najviac vybrali Španielsko, Francúzsko a Nemecko. Španielsko tiež vyslalo za hranice najviac študentov, nasledovali Nemecko a Francúzsko.

Takmer 205.000 študentov, t. j. okolo 80 percent z celkového počtu študentov, ktorí získali v akademickom roku 2011/2012 z tohto programu štipendium, sa rozhodlo stráviť v priemere šesť mesiacov v zahraničí na univerzite alebo inej vysokoškolskej inštitúcii. Počet študentov, ktorí sa rozhodli študovať v zahraničí, v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpol o 7,5 percenta.

Zároveň rastie aj popularita pracovných stáží vo firmách, ktorých sa oproti predošlému roku uskutočnilo o 18 percent viac. V akademickom roku 2011/2012 si túto možnosť zvolil jeden z piatich študentov, čo je celkovo takmer 50.000 účastníkov.

"Najnovšie rekordné čísla, podľa ktorých sme prekročili hranicu troch miliónov študentov, sú dôkazom

pretrvávajúceho úspechu a obľúbenosti programu. Význam programu Erasmus v čase hospodárskych ťažkostí a vysokej miery nezamestnanosti mladých nesmierne vzrástol, pretože jeho absolventi majú vďaka nadobudnutým zručnostiam a medzinárodným skúsenostiam väčšie šance nájsť si zamestnanie a pravdepodobne sa zvýši ich mobilita na pracovnom trhu," povedala eurokomisárka pre vzdelávanie, kultúru, viacjazyčnosť a mládež Androulla Vassiliouová.

Dodala, že nový program Erasmus+ umožní v nasledujúcich siedmich rokoch štyrom miliónom mladých ľudí študovať, školiť sa, vyučovať alebo vykonávať dobrovoľnícku činnosť v zahraničí.

[Späť na obsah](#)

12. Štipendia v programe Erasmus do drahších krajín budú vyššie

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 09/07/2013; Domáce; Peter Kováč]

Vyžiť z tristo či štyristo eur na mesiac v Česku alebo Poľsku nie je pre bežného študenta žiadny problém.

Ak však má rovnaký rozpočet na život vo Veľkej Británii, bez pomoci rodičov alebo brigád to nejde. Takéto skúsenosti majú tí, ktorí do zahraničia odchádzajú so štipendiami, ktorých výška nezohľadňuje životné náklady v krajine. Podľa navrhovaných zmien v programe Erasmus by sa to od budúceho roku malo zmeniť.

Priemerná výška štipendia cez tento program je v súčasnosti asi tristo eur. Po novom by mala byť výška pridelených grantov rôzna, práve podľa konkrétnej krajiny, do ktorej študent cestuje. Aj keď presný vzorec pre nový výpočet výšky štipendií zatiaľ ešte neexistuje, jeho výsledkom by mala byť väčšia rovnocennosť medzi študentmi. Tí totiž sami pripúšťajú, že súčasný stav nie je celkom spravodlivý.

"Poznám takých, ktorým sa z pridelených peňazí podarilo aj ušetriť, alebo čo-to precestovať. Osobne som však prežíval z mesiaca na mesiac, takže som musel využiť aj ušetrené peniaze z letnej brigády," hovorí Miloš Bičan z Univerzity Komenského, ktorý strávil zimný semester v Portugalsku. Z mesačného grantu 320 eur dával väčšinu na ubytovanie. "Zo zvyšku mi teda vyšla ledva strava," opisuje.

Podobnú skúsenosť má aj Michal Smrek, ktorý absolvoval bakalárske štúdium na univerzite v Manchestri a z nej išiel na Erasmus do švédskej Uppsaly. Výška jeho štipendia bola 400 eur. "Či som z toho mohol vyžiť vo Švédsku? Nie, len ubytovanie stálo štyristo eur, čiže mi museli pomáhať rodičia," pripúšťa.

O probléme s peniazmi pri niektorých krajinách hovorí aj Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu. Jej predsedníčka správnej rady Beáta Brestenská spresňuje, že sa to týka najmä Anglicka či škandinávskych krajín. "Ide pritom o krajiny, s ktorými máme dobrú spoluprácu, je o ne záujem, no, žiaľ, cenové relácie neumožňujú vycestovať viacerým študentom. Určitá diferenciácia by teda mala pomôcť," mieni.

Návrh na prehodnotenie financovania Erasmu je súčasťou zmien v štipendijných programoch financovaných Európskou úniou, ktoré schválil už aj európsky výbor pre kultúru a vzdelávanie. "Cieľom je, aby dostal možnosť každý, teda aj ľudia zo sociálne slabších pomerov. Je totiž pravda, že dnes Erasmus nie je pre každého," pripúšťa slovenská europoslankyňa Katarína Neveďalová (Smer), ktorá je členkou výboru a na návrhu zmien spolupracovala.

Počet študentov, ktorí využívajú Erasmus na Slovensku, každým rokom stúpa. V predošlom akademickom roku ich bolo takmer 2 200, najaktívnejší boli najmä študenti z Univerzity Komenského, **Ekonomickej univerzity v Bratislave** či Slovenskej technickej univerzity.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

[Späť na obsah](#)

13. Na mužov čaká zmena

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 10/07/2013; 158/2013; s.: 35; VOLEJBAL; luc]

ŽREB EXTRALIGY VOLEJBALISTIEK A VOLEJBALISTOV 2013/2014

V bratislavskom Dome športu včera riaditeľ súťažnej komisie Slovenskej volejbalovej federácie (SVF) Ľubo Stražay, rukou sekretárky Kataríny Polákovéj a pod dohľadom súťažného komisára Jána Dančíka,

vyžreboval nový ročník slovenskej volejbalovej extraligy žien a mužov.

- ŠTART: Úvodné kolo ročníka 2013/14 extraligy volejbalistiek a volejbalistov je na programe o deň skôr ako minulý rok – v sobotu 28. septembra. Včerajší žreb rozhodol, že v prvom kole v mužskej časti na seba narazia: VK Spartak Komárno – TJ Spartak Myjava, VK MIRAD PU Prešov – COP Trenčín, VK Slávia Legend Watches Svidník – VKM Stará Ľubovňa, VK Ekonomóm SPU Nitra – TJ Stavbár Prievidza (nováčik). V rovnakej súťaži žien sa na úvod stretnú: VK Spišská Nová Ves - COP Nitra, Volley project UKF Nitra – VC UJS Komárno (nováčik), KV MŠK Oktan Kežmarok – VŠK Paneurópa Bratislava, MŠK Žiar nad Hronom VISTA real Pezinok.

- ZMENY: Takisto ako vlani, v oboch súťažiach bude účinkovať po desať tímov. Úvodnú časť odohrá len osem družstiev systémom každý s každým do Vianoc. Obe bratislavské ženské družstvá, majstrovská Slávia **Ekonomická univerzita** aj strieborný Doprastav, ako aj ich mužské náprotivky Volley Team Unicef Bratislava a SK Chemes Humenné, sa v tom čase predstavia v stredoeurópskej lige (MEL). Do najvyššej slovenskej súťaže, sa zapoja až v januári, ich nasadenie určia vzájomné súboje v MEL. Rovnako sa im zarátajú i výsledky z nadnárodnej súťaže, takže duely nadstavby medzi sebou neodohrajú. Kým ženská extraliga si kompletne ponechá "mužský" vzor súťaže z uplynulých ročníkov, teda s nadstavbovou časťou od januára, do ktorej sa zapoja už aj účastníci MEL (dve skupiny, o 1. až 4., respektíve 5. až 10. miesto) a následné play-off, na mužov čaká malá zmena. "Osem mužstiev bez dvoch účastníkov MEL odohrá základnú časť systémom každý s každým do Vianoc. Od nového roka sa súťaž rozdelí na dve skupiny. V hornej bude šesť tímov, pričom k štyrom najlepším po úvodnej dlhodobej časti pristúpia dvaja účastníci stredoeurópskej ligy. Tí budú hrať systémom dvakrát doma – vonku o nasadenie do play-off. Posledné štyri tímy z dlhodobej časti do januára nastúpia v skupine o 7. až 10. miesto, kde sa bude hrať o dve miestenky do play-off zo siedmej a ôsmej pozície. Účasť v prelínacej súťaži si vybojuje predposledný tím, pričom desiate mužstvo opúšťa súťaž. Play-off bude pokračovať takým istým systémom, aký bol nastavený po minulých rokoch," ozrejmil systém mužskej najvyššej súťaže Ľubo Stražay.

- ÚČASTNÍCI: V mužskej i ženskej časti súťaže platí, že sa do nadchádzajúceho ročníka prihlásili všetky tímy, ktoré si účasť v extralige vybojovali v predchádzajúcej sezóne. "Nedošlo k obchodovaniu s extraligovou licenciou, aj keď nejaké náznaky boli. V ženskej zložke uvažoval o odpredaní licencie Žiar nad Hronom, ale napokon sa tak nestalo," informoval Stražay.

- BOJE O MAJSTRA A BARÁŽ: Víťazov extraligy spoznáme najneskôr 3. mája, víťazky 23. apríla budúceho roka. V záverečnej fáze zostal platný model z uplynulých ročníkov – mužské tímy budú bojovať na štyri, ženské na tri víťazné zápasy. Na chvoste tabuľky budú víťazi jednotlivých regionálnych prvotigových súťaží (západ, východ, stred u žien a západ, východ u mužov) na dvoch turnajoch bojovať s deviatym tímom extraligy po základnej časti o možnosť účasti v najvyššej súťaži. Usporiadateľov turnajov určí žreb. (luc)

"V ženskej zložke uvažoval o odpredaní licencie Žiar nad Hronom, ale napokon sa tak nestalo." ĽUBO STRAŽAY

Na prvé extraligové derby medzi najväčšími ašpirantkami na titul Sláviou **EU** a Doprastavom si diváci počkajú až do play-off, v nadstavbe sa im započítajú výsledky z MEL. FOTO MILAN ILLÍK

[Späť na obsah](#)

14. 60-Ročná Akadémia vied

[Téma: Ekonomická univerzita; Quark; 01/07/2013; 07/2013; s.: 39; čo píšú iní; Redakcia]

V polovici júla si Slovenská akadémia vied pripomenula výročie prijatia zákona, na základe ktorého ju v roku 1953 založili.

V rámci osláv sa predseda SAV Jaromír Pastorek okrem iného poďakoval všetkým, čo tvoria akademickú obec, teda vedcom a kolegom z univerzít, za rozvíjanie vedy a nadšenie pre ňu, ktoré odovzdávajú svojim nasledovníkom. Za dlhoročne nadštandardné vzťahy so SAV ocenili aj Jiřího Drahoša, predsedu Akadémie vied Českej republiky, ale tiež bývalých predsedov SAV - endokrinológa Ladislava Macha, endokrinológa a nefrológa Branislava Lichardusa a fyzika Štefana Lubyho. Ocenenie si prevzalo aj sedem slovenských vysokých škôl za spoluprácu: bratislavská **Ekonomická univerzita**, Slovenská technická univerzita a Univerzita Komenského, nitrianska Slovenská poľnohospodárska univerzita, košická Univerzita Pavla Jozefa šafárika, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach. Na stretnutí sa pripomínali obdobia, ktorými vedecká činnosť na Slovensku za šesť desaťročí prešla. Teraz má Slovenská akadémia vied 56 vedeckých ústavov, 13 ostatných pracovísk, pracuje v nej 1 800 vedeckých pracovníkov a viac ako pol tisícky doktorandov. Výsledky ich výskumu publikujú svetové vedecké magazíny.

Oslavy 60. výročia SAV prebiehali na najvyššej úrovni, za účasti ústavných činiteľov.

[Späť na obsah](#)

15. Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Regina BA, 15:00; 10/07/2013; Regionálne správy z Bratislavy; nezaradene]

Marián Kukulka, moderátor RTVS: "Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi. Výdavky na osobu a na deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254 eur. Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý dnes predstavila vedúca výskumu Ľudmila Novacká."

Ľudmila Novacká, vedúca výskumu: "Potvrdilo sa aj v Bratislave, tak ako sú trendy v zahraničí, že ruská klientela, pokiaľ si nájde to čo ju zaujíma, je ochotná skutočne pomerne veľa peňazí utrátiť. U nás to bolo v prípade hokejových zápasov, takže športovci nám prinášajú aj ekonomické efekty a nech je tak aj v budúcnosti. Samozrejme potom je to japonská klientela, nemecká klientela, britská klientela, čiže sú to hostia, ktorí možno že v minulosti k nám nechodili až v takom rozsahu a je veľmi dobre, že si našli cestu aj prostredníctvom leteckej dopravy."

[Späť na obsah](#)

16. V Bratislave najviac míňajú Rusi

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 11/07/2013; s.: 6; Slovensko; sita]

Pri návšteve hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi. Výdavky na osobu na deň vyšli jedného Rusa na 254,37 eura. Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Podľa neho za Rusmi nasledujú Japonci, Taliani a Nemci, ktorí mali výdavky na osobu v našom hlavnom meste vyššie ako 100 eur. Japonec priemerne minul 125,71 eura za deň, Talian 118,91 eura a Nemec 117,97 eura. Najmenej zo zahraničnej klientely v našom hlavnom meste míňajú naši susedia. Na posledných troch priečkach vo výdavkoch na osobu za deň sú podľa výskumu Rakúšania, Česi a Maďari. Rakúšania u nás minuli priemernú sumu 63 eur, Česi 59,3 eura a Maďari 55,89 eura.

(sita)

[Späť na obsah](#)

17. Turisti si v Bratislave doprajú. Pozrite sa, ktorí u nás míňajú najviac

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 10/07/2013; Správy; SITA]

Ekonomická univerzita v Bratislave zverejnila zaujímavý výskum. Vyplýva z neho, že pri návšteve Bratislavy minú najviac peňazí Rusi.

Výskum odhalil, ktorí návštevníci minú v Bratislave najviac peňazí
Prví skončili Rusi, poslední Japonci
Pomohol hokej
Najviac míňajú na jedlo a nápoje

Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi. Výdavky na osobu na deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254,37 eura.

Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý v stredu predstavila na tlačovej konferencii vedúca výskumu Ľudmila Novacká.

Výšku výdavkov zahraničnej klientely zisťovala **Ekonomická univerzita** na vzorke 759 respondentov, a to počas februára, marca a apríla tohto roku. Anketármí boli vyškolení študenti univerzity, ktorí v teréne zisťovali informácie komunikáciou face-to face.

Za Rusmi skončili Japonci

Cieľom bolo zistiť výšku výdavkov zahraničnej klientely so zameraním na individuálnych hostí. Za Rusmi, ktorí minuli v Bratislave za deň na osobu viac ako 254 eur, nasledujú Japonci, Taliani a Nemci, ktorí mali výdavky na osobu v našom hlavnom meste vyššie ako 100 eur.

Japonec priemerne minul 125,71 eura za deň, Talian 118,91 eura a Nemec 117,97 eura. Najmenej zo zahraničnej klientely v našom hlavnom meste míňajú naši susedia.

Poslední Rakúšania

Na posledných troch priečkach vo výdavkoch na osobu za deň sú podľa výskumu Rakúšania, Česi a Maďari. Rakúšania u nás minuli priemernú sumu 63 eur, Česi 59,3 eura a Maďari 55,89 eura.

V prípade rakúskych občanov podľa Novackej nejde o to, že by boli nesolventnou klientelou. Podľa nej Rakúšania prichádzajú do Bratislavy len na pár hodín, a teda nemiňajú na ubytovanie.

Vysoké výdavky ruskej klientely zas súvisia s hokejom, upozornila Novacká. "Veľkú rolu pri nich zohral hokej, vďaka našim športovcom môže ekonomika Bratislavy získavať dobré výsledky," dodala Novacká.

Veľa jednodňových turistov

Ľudmila Novacká tiež upozornila, že v Bratislave je pomerne veľa jednodňových turistov, ktorí tiež začínajú utracať. Priemerná suma, ktorú v Bratislave utratili jednodňoví návštevníci, je 55 eur.

Aj v tejto kategórii bodujú Rusi, ktorí ako jednodňoví návštevníci minuli priemerne v hlavnom meste 92 eur, Japonci 70 eur, Belgičania 64 eur a Rakúšania 49 eur.

Podľa Novackej to, čo dokáže zaujať zahraničných klientov v našom hlavnom meste a čo ich môže prilákať, sú podujatia. Rusi napríklad dokázali na zápasoch KHL minúť priemerne sumu 241 eur, Nemci 140 eur a Česi 97 eur.

Najviac míňajú na jedlo a nápoje

Návštevníci zo zahraničia najviac míňajú na jedlo a nápoje, priemerne to vyšlo 26,9 eura. Vedúcu výskumu však zarmútil údaj o tom, koľko zahraniční klienti míňajú na kultúru v Bratislave. Ich priemerné výdavky dosiahli len 4,28 eura.

"To je strašne nízka hodnota. Tu je pre nás ešte pomerne veľká rezerva, ale kultúra asi mladú klientelu neoslovila v takom rozsahu, ako by sme očakávali," dodala Novacká.

Výskum ukázal aj niektoré špecifiká zahraničnej klientely. Vyplynulo z neho napríklad, že sa zvyšuje počet dní pobytu cudzincov v našom hlavnom meste, znižuje sa vekový priemer návštevníkov s výnimkou Nemcov a Rakúšanov a zvyšuje sa počet turistov z krajín, ktoré nesusedia so Slovenskom.

[Späť na obsah](#)

18. Najviac Rusi, 254 eur denne

[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 11/07/2013; s.: 10b; BRATISLAVA; Magdaléna Švecová]

Autor - Magdaléna Švecová | Foto: Maroš Herc

BRATISLAVA - Rusi to vedia roztočiť. Aspoň to tvrdí prieskum **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, podľa ktorého minú za jeden deň neuveriteľných 254 eur! Prichádzajú sem najmä na zápasy Kontinentálnej hokejovej ligy. Najviac sa rozšupnú pri nakupovaní a najmenej minú na kultúru. 54 eur denne

Naopak, opasky si v Bratislave uťahujú najviac naši južní susedia z Maďarska. Minú tu o niečo menej než 56 eur. Turisti v Bratislave najviac platia za jedlo a nápoje, denne až 27 eur. Šetria pritom na suveníroch a kultúre. Priemerné výdavky dosiahli len 4,28 eur. „To je strašne nízka hodnota. Tu je pre nás ešte pomerne veľká rezerva, ale kultúra asi mladú klientelu neoslovila v takom rozsahu, ako by sme očakávali," dodala Ľudmila Novacká, ktorá viedla výskum. Okrem KHL cudzincov lákajú aj veľtrhy, maratón, no aj diskotéky a rôzne párty. Mnoho návštevníkov namiesto hotelov prespáva u priateľov. Tak napríklad až 35 % francúzskych turistov býva u známych.

DÔVOD NÁVŠTEVY

Gréci a Turci sem chodia najmä za rodinou a kamarátmi, ktorí tu študujú. Španieli a Francúzi vyhľadávajú radovánky mladých. Holanďania a Američania sem chodia v rámci turistického okruhu.

Desmond Boad (21) a Akilah Cohen (23) žijú v Londýne. Do Bratislavy prišli na 2 dni a najviac si cenia priateľských a milých ľudí, ktorých tu stretávajú.

Brazílčania Daniel, Tadeu a Fernandes si spolu s Mexičanom Emiliom užívali návštevu Bratislavy naplno.

minú najviac

Rusi 254,37 eur

Japonci 125,71 eur

Taliani 118,91 eur

minú najmenej

Rakúšania 63 eur

Česi 59,3 eur

Maďari 55,89 eur

[Späť na obsah](#)

19. Najviac u nás utrácajú Rusi: Nechcíte vedieť, koľko eur vyhodia za deň

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 10/07/2013; Čas.sk; SITA]

Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi.

Výdavky na osobu na deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254,37 eura. Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý dnes predstavila na tlačovej konferencii vedúca výskumu Ľudmila Novacká.

Výšku výdavkov zahraničnej klientely zisťovala **Ekonomická univerzita** na vzorke 759 respondentov, a to počas februára, marca a apríla tohto roku. Anketármi boli vyškolení študenti univerzity, ktorí v teréne zisťovali informácie komunikáciou face-to face. Cieľom bolo zistiť výšku výdavkov zahraničnej klientely so zameraním na individuálnych hostí. Za Rusmi, ktorí minuli v Bratislave za deň na osobu viac ako 254 eur, nasledujú Japonci, Taliani a Nemci, ktorí mali výdavky na osobu v našom hlavnom meste vyššie ako 100 eur. Japonec priemerne minul 125,71 eura za deň, Talian 118,91 eura a Nemec 117,97 eura. Najmenej zo zahraničnej klientely v našom hlavnom meste míňajú naši susedia. Na posledných troch priečkach vo výdavkoch na osobu za deň sú podľa výskumu Rakúšania, Česi a Maďari. Rakúšania u nás minuli priemernú sumu 63 eur, Česi 59,3 eura a Maďari 55,89 eura. V prípade rakúskych občanov podľa Novackej nejde o to, že by boli nesolventnou klientelou. Podľa nej Rakúšania prichádzajú do Bratislavy len na pár hodín, a teda nemíňajú na ubytovanie. Vysoké výdavky ruskej klientely zas súvisia s hokejom, upozornila Novacká. "Veľkú rolu pri nich zohral hokej, vďaka našim športovcom môže ekonomika Bratislavy získavať dobré výsledky," dodala Novacká.

Ľudmila Novacká tiež upozornila, že v Bratislave je pomerne veľa jednodňových turistov, ktorí tiež začínajú utracať. Priemerná suma, ktorú v Bratislave utratili jednodňoví návštevníci, je 55 eur. Aj v tejto kategórii bodujú Rusi, ktorí ako jednodňoví návštevníci minuli priemerne v hlavnom meste 92 eur, Japonci 70 eur, Belgičania 64 eur a Rakúšania 49 eur.

Podľa Novackej to, čo dokáže zaujať zahraničných klientov v našom hlavnom meste a čo ich môže prilákať, sú podujatia. Rusi napríklad dokázali na zápasoch KHL minúť priemerne sumu 241 eur, Nemci 140 eur a Česi 97 eur. Návštevníci zo zahraničia najviac míňajú na jedlo a nápoje, priemerne to vyšlo 26,9 eura. Vedúcu výskumu však zarmútil údaj o tom, koľko zahraniční klienti míňajú na kultúru v Bratislave. Ich priemerné výdavky dosiahli len 4,28 eura. "To je strašne nízka hodnota. Tu je pre nás ešte pomerne veľká rezerva, ale kultúra asi mladú klientelu neoslovila v takom rozsahu, ako by sme očakávali," dodala Novacká.

Výskum ukázal aj niektoré špecifiká zahraničnej klientely. Vyplývalo z neho napríklad, že sa zvyšuje počet dní pobytu cudzincov v našom hlavnom meste, znižuje sa vekový priemer návštevníkov s výnimkou Nemcov a Rakúšanov a zvyšuje sa počet turistov z krajín, ktoré nesusedia so Slovenskom.

[Späť na obsah](#)

20. V Bratislave najviac rozhadzujú Rusi. Prilákal ich sem hokej

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 10/07/2013; Dnes; SITA]

BRATISLAVA – Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi. Výdavky na osobu na deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254,37 eura. Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý predstavila na tlačovej konferencii vedúca výskumu Ľudmila Novacká.

Výšku výdavkov zahraničnej klientely zisťovala **Ekonomická univerzita** na vzorke 759 respondentov, a to počas februára, marca a apríla tohto roku.

Anketármí boli vyškolení študenti univerzity, ktorí v teréne zisťovali informácie komunikáciou face-to face.

Cieľom bolo zistiť výšku výdavkov zahraničnej klientely so zameraním na individuálnych hostí. Za Rusmi, ktorí minuli v Bratislave za deň na osobu viac ako 254 eur, nasledujú Japonci, Taliani a Nemci, ktorí mali výdavky na osobu v našom hlavnom meste vyššie ako sto eur.

Japonec priemerne minul 125,71 eura za deň, Talian 118,91 eura a Nemec 117,97 eura. Najmenej zo zahraničnej klientely v našom hlavnom meste míňajú naši susedia.

Najmenej míňajú naši susedia

Na posledných troch priečkach vo výdavkoch na osobu za deň sú podľa výskumu Rakúšania, Česi a Maďari Rakúšania u nás minuli priemernú sumu 63 eur, Česi 59,3 eura a Maďari 55,89 eura. V prípade rakúskych občanov podľa Novackej nejde o to, že by boli nesolventnou klientelou. Podľa nej Rakúšania prichádzajú do Bratislavy len na pár hodín, a teda nemíňajú na ubytovanie.

Vysoké výdavky ruskej klientely zas súvisia s hokejom, upozornila Novacká. "Veľkú rolu pri nich zohral hokej, vďaka našim športovcom môže ekonomika Bratislavy získavať dobré výsledky," dodala Novacká.

Ľudmila Novacká tiež upozornila, že v Bratislave je pomerne veľa jednodňových turistov, ktorí tiež začínajú utrácať. Priemerná suma, ktorú v Bratislave utratili jednodňoví návštevníci, je 55 eur. Aj v tejto kategórii bodujú Rusi, ktorí ako jednodňoví návštevníci minuli priemerne v hlavnom meste 92 eur, Japonci 70 eur, Belgičania 64 eur a Rakúšania 49 eur.

Turisti utrúcajú najviac na pitie a jedlo

Podľa Novackej to, čo dokáže zaujať zahraničných klientov v našom hlavnom meste a čo ich môže prilákať, sú podujatia.

Rusi napríklad dokázali na zápasoch KHL minúť priemerne sumu 241 eur, Nemci 140 eur a Česi 97 eur. Návštevníci zo zahraničia najviac míňajú na jedlo a nápoje, priemerne to vyšlo 26,9 eura.

Vedúcu výskumu však zarmútil údaj o tom, koľko zahraniční klienti míňajú na kultúru v Bratislave. Ich priemerné výdavky dosiahli len 4,28 eura. "To je strašne nízka hodnota. Tu je pre nás ešte pomerne veľká rezerva, ale kultúra asi mladú klientelu neoslovila v takom rozsahu, ako by sme očakávali," dodala Novacká.

Výskum ukázal aj niektoré špecifiká zahraničnej klientely. Vyplynulo z neho napríklad, že sa zvyšuje počet dní pobytu cudzincov v našom hlavnom meste, znižuje sa vekový priemer návštevníkov s výnimkou Nemcov a Rakúšanov a zvyšuje sa počet turistov z krajín, ktoré nesusedia so Slovenskom.

Popis foto: Rusi minú v Bratislave priemerne 254,37 eura za deň. Zdroj - TASR - Michal Svítok

[Späť na obsah](#)

21. Z turistov najviac míňajú Rusi

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 10/07/2013; Bratislava; sita]

Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi, za nimi nasledujú Japonci, Taliani a Nemci.

BRATISLAVA. Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi. Výdavky na osobu na deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254,37 eura. Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý dnes predstavila na tlačovej konferencii vedúca výskumu Ľudmila Novacká.

Výšku výdavkov zahraničnej klientely zisťovala **Ekonomická univerzita** na vzorke 759 respondentov, a to počas februára, marca a apríla tohto roku.

Anketármí boli vyškolení študenti univerzity, ktorí v teréne zisťovali informácie osobnou komunikáciou s turistami. Cieľom bolo zistiť výšku výdavkov zahraničnej klientely so zameraním na individuálnych hostí.

Najmenej míňajú Maďari

Za Rusmi, ktorí minuli v Bratislave za deň na osobu viac ako 254 eur, nasledujú Japonci, Taliani a Nemci, ktorí mali výdavky na osobu v našom hlavnom meste vyššie ako 100 eur. Japonec priemerne minul 125,71 eura za deň, Talian 118,91 eura a Nemec 117,97 eura.

Najmenej zo zahraničnej klientely v našom hlavnom meste míňajú naši susedia. Na posledných troch priečkach vo výdavkoch na osobu za deň sú podľa výskumu Rakúšania, Česi a Maďari.

Rakúšania u nás minuli priemernú sumu 63 eur, Česi 59,3 eura a Maďari 55,89 eura. V prípade rakúskych občanov podľa Novackej nejde o to, že by boli nesolventnou klientelou.

Podľa nej Rakúšania prichádzajú do Bratislavy len na pár hodín, a teda nemíňajú na ubytovanie. Vysoké výdavky ruskej klientely zas súvisia s hokejom, upozornila Novacká. "Veľkú rolu pri nich zohral hokej, vďaka našim športovcom môže ekonomika Bratislavy ziskávať dobré výsledky," dodala Novacká.

Jednodňový turizmus

Ľudmila Novacká tiež upozornila, že v Bratislave je pomerne veľa jednodňových turistov, ktorí tiež začínajú utrácať. Priemerná suma, ktorú v Bratislave utratili jednodňoví návštevníci, je 55 eur.

Aj v tejto kategórii bodujú Rusi, ktorí ako jednodňoví návštevníci minuli priemerne v hlavnom meste 92 eur, Japonci 70 eur, Belgičania 64 eur a Rakúšania 49 eur.

Podľa Novackej to, čo dokáže zaujať zahraničných klientov v našom hlavnom meste a čo ich môže prilákať, sú podujatia. Rusi napríklad dokázali na zápasoch KHL minúť priemerne sumu 241 eur, Nemci 140 eur a Česi 97 eur.

Na kultúru ani 5 eur

Návštevníci zo zahraničia najviac míňajú na jedlo a nápoje, priemerne to vyšlo 26,9 eura. Vedúcu výskumu však zarmútil údaj o tom, koľko zahraniční klienti míňajú na kultúru v Bratislave. Ich priemerné výdavky dosiahli len 4,28 eura. "To je strašne nízka hodnota.

Tu je pre nás ešte pomerne veľká rezerva, ale kultúra asi mladú klientelu neoslovila v takom rozsahu, ako by sme očakávali," dodala Novacká.

Výskum ukázal aj niektoré špecifiká zahraničnej klientely. Vyplývalo z neho napríklad, že sa zvyšuje počet dní pobytu cudzincov v našom hlavnom meste, znižuje sa vekový priemer návštevníkov s výnimkou Nemcov a Rakúšanov a zvyšuje sa počet turistov z krajín, ktoré nesusedia so Slovenskom.

sita

[Späť na obsah](#)

22. AXA na Slovensku: V poisťovníctve chceme naďalej rásť

[Téma: Ekonomická univerzita; oPoisteni.sk; 10/07/2013; oPoisteni.sk]

oPoisteni.sk

Zavedenie nového digitálneho spôsobu komunikácie s klientami, vylepšovanie poisťných produktov s dôrazom na rozvoj bankopoistenia a životného poistenia. Toto sú priority, na ktoré sa bude spoločnosť AXA podľa Petra Sochu, prevádzkového riaditeľa Axa pre Slovenskú a Českú republiku, sústreďovať v najbližších mesiacoch. "Snažíme sa zlepšovať existujúce služby pre klientov, s podporou kvalitného servisu, s rôznymi investičnými stratégiami a mierou rizika, aká mu vyhovuje."

Ktorým smerom posilňuje svoju stratégiu, pokiaľ ide o poistenie?

Skôr ako stabilizáciu potrebujeme rásť. Preto sa sústreďujeme na vylepšovanie produktov, ktoré už ponúkame. Momentálne pracujeme na vylepšení ponuky investičného životného poistenia a rizikového poistenia. Z ostatných noviniek môžem spomenúť, že spúšťame úplne nový digitálny spôsob komunikácie s klientami. Snažíme sa čo najviac eliminovať papierovú formu a nahrádzať ju elektronickou. Novinkou sú dátové zariadenia s možnosťou elektronického podpisu. Externé procesy vo firme dokážeme týmto spôsobom skrátiť o týždeň. Znižuje sa chybovosť pri podpisovaní zmlúv s klientom stáva a skvalitňuje sa celý servis. Tieto procesy už máme pripravené a nastavené, a postupne

ich spúšťame do reálnej prevádzky.

Na Slovensku máte viac ako 50 obchodných zastupiteľstiev, ktoré poskytujú poistenie, dôchodkové sporenie a investovanie. Zmení sa niečo na činnosti týchto spoločností a do akej miery?

Poistné i investičné služby boli pre skupinu Axa vždy základom, preto nemáme žiadne plány radikálne meniť počet pobočiek. To neznamená, že nejaké pobočky nepribudnú, alebo niektoré nezrušíme, aby sme ich optimalizovali. Keďže v ďalších mesiacoch a rokoch chceme rásť, počet obchodných miest by mal do budúcnosti skôr narastať.

Ako chcete rozvíjať segment poistenia v ďalších mesiacoch? Spomínali ste rozvoj kartového poistenia, prezradte niečo viac z daných novínok?

Ponúkať bankové a poisťovacie služby pod jednou strechou je dnes už bežným štandardom. Šetríme tak nielen čas klientov, ale umožňuje nám to vyvíjať také produkty, ktoré by samostatne v banke či poisťovni hľadali márne. Bankopoistenie je podľa nás oblasťou, v ktorej by sme sa chceli profilovať. Prvé veľké dohody práve v danej oblasti sme urobili v Česku, a to s Citibank a s UniCredit bank. Na Slovensku sme zatiaľ len na začiatku tohto procesu, avšak sme pripravení úzko spolupracovať s UniCredit bank. Priestor vidíme aj pre ďalšieho potenciálneho partnera. Zatiaľ neprinášame nič úplne prevratné, skôr sa snažíme už fungujúce služby robiť ešte lepšie, s podporou kvalitného servisu. So silou a zázemím našej skupiny je to oblasť, v ktorej máme ambície rásť, a byť silní a stabilní.

Aké konkrétne možnosti majú klienti skupiny AXA na Slovensko, pokiaľ ide o bankové či poisťové produkty?

O utlmení našich bankových aktivít s klientami intenzívne komunikujeme už od oznámenia tohto rozhodnutia. Pripravili sme pre nich produktovú ponuku v spolupráci s UniCredit Bank a ponúkli možnosti. Klienti majú na výber, či ju využijú alebo nevyužijú, prípadne sa rozhodnú pre inú banku, kde presunú svoje financie. Listom a cez call centrum každého informujeme, že bankové služby uzatvárame. Dokonca júna mali možnosť svoju zmluvu vypovedať. Mnoho klientov už reagovalo a svoje financie niekam presunulo. Tým, ktorí doteraz nereagovali, musíme zmluvu vypovedať my. Pokiaľ si ponechajú peniaze v našej banke aj po septembri, tie sa im prevedú na technický účet v UniCredit Bank, kde na ne stále majú dosah a môžu si ich vybrať. To všetko samozrejme podlieha kontrole Národnej banky Slovenska, s ktorou je celý proces uzatvárania účtov komunikovaný. Pri poisťovacích produktoch a uzatváraní poisťovacích zmlúv sa vôbec nič nemení, všetko zostáva v platnosti tak ako doteraz.

Aké najväčšie úspechy ste za čas vášho doterajšieho pôsobenia dosiahli - čím sa môžete pochváliť?

Skupina Axa na Slovensku je významným hráčom najmä v oblasti dôchodkového sporenia, kde ponúkame sporenie v oboch (tzv. druhom aj treťom) pilieroch. Čo sa týka životného poistenia, sme hrdí najmä na posledný rok nášho pôsobenia na slovenskom trhu. Výrazne sme vylepšili produktové portfólio a klienti na tieto zmeny reagujú pozitívne. Rastie nám počet klientov a zvyšuje sa i podiel rizikového poistenia, čo je plne v súlade s našou stratégiou.

Slovenská vláda plánuje v najbližšej dobe výrazné zmeny v treťom dôchodkovom pilieri. Budú prínosom pre prax?

V treťom dôchodkovom pilieri je niekoľko oblastí, o ktorých treba hovoriť. Pozitívne vnímame snahu zatriktívniť túto formu sporenia na penziu. Sporitelia pravdepodobne od budúceho roka získajú v III. pilieri opäť daňové zvýhodnenie, čo je určite pozitívne. Rovnako DDS budú musieť ponúknuť minimálne dva fondy, takže klient si bude môcť lepšie vybrať pre neho vhodnú investičnú stratégiu. Na druhej strane, sprísni sa výplata penzií z tohto piliera a zatiaľ je otázne, do akej miery to sporitelia budú ochotní akceptovať. Je to veľký otáznik, na ktorý zatiaľ nemám odpoveď. Uvidíme, čo prinesie prax.

oPoistení.sk

Peter Socha pre portál oPoistení.sk

Takáto bola moja cesta k súčasnej pozícii prevádzkového riaditeľa Axa pre Slovensko i Česko

Vyštudoval som **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**, odbor zahraničný obchod. Po štúdiu som pracoval v oblasti obchodovania na devízových trhoch v rôznych bankách.. V roku 2000 som prestúpil do oblasti dôchodkového sporenia a prijal som pozíciu v DDP Lipa, ktorá poskytovala klientom sporenie v treťom pilieri. Táto spoločnosť bola základom, na ktorom neskôr vyrástla skupina AXA na Slovensku. Postupne sa k III. dôchodkovému pilieru pridávali ďalšie aktivity, ako druhý dôchodkový pilier, životné i neživotné poistenie, podielové fondy. Na poste prevádzkového riaditeľa skupiny Axa pre SR a ČR

pôsobím od septembra 2010. Robím prácu, ktorá ma naplňuje a baví. To je dostačujúci dôvod na to, aby som bol spokojný a prijímal výzvy, ktoré predo mnou ešte stoja.

[Späť na obsah](#)

23. Turisti sú v Bratislave už dlhšie, míňajú viac

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 11/07/2013; s.: 6; Bratislava; Peter Bobula]

Študenti spovedali turistov mimo veľkých zájazdov. Najštedrejší sú podľa nich Rusi.

BRATISLAVA. Z turistov v hlavnom meste nechajú najviac peňazí Rusi. Od jesene minulého roka ich do Bratislavy pritiahla KHL. Jeden Rus tu minul v priemere zhruba 250 eur na deň. Turistov sa na ich výdavky a na dĺžku pobytu v Bratislave pýtali študenti Ekonomickej univerzity na staniach, letisku, námestiach a na nábreží. Vyspovedali 759 turistov a zistili, že tu zostávajú na viac nocí. Rusov nechodí do Bratislavy veľa. Presné čísla mesto nemá, vie len, že na jeden zápas KHL ich priletelo päťdesiat až tri stovky. Celková minútá suma tak nie je vysoká. Ďaleko za Rusmi sú v míňaní peňazí v Bratislave Japonci, Taliani a Nemci. Až potom turisti zo susedných krajín. Výrazne najviac do Bratislavy stále chodia Česi. Aj turisti, ktorí v meste zostávajú iba na pár hodín, míňajú čoraz viac, hovorí Ľudmila Novacká z katedry cestovného ruchu, ktorá prieskum viedla. Turisti podľa nej zostávajú dlhšie a sú čoraz mladší.

Priletia lacno, šetria na hoteloch

Veľa turistov sa snaží ušetriť ubytovaním u známych. Spí tu takto viac ako polovica Čechov, ale aj tretina Britov, Španielov či Francúzov. Francúzi, ktorí tu majú známych, však peniaze ušetrené na ubytovaní minú v meste. Záujem o Bratislavu zvýšili nízkonákladové letecké spoločnosti. Vďaka nim je tu viac ľudí z Veľkej Británie, Írska a Talianska. Veľa zahraničných hostí prichádza z Viedne. Už nejde len o obyvateľov okolitých štátov. Američania či Holanďania sa sem dostanú väčšinou počas dlhších výletov po Európe.

O kultúre nehovoria

"Zarmútili ma nízke čísla, ktoré uvádzali pri kultúre. Vysvetľujem si to nízkym vstupným alebo podujatiami, ktoré boli zadarmo ako napríklad Noc múzeí," hovorí Novacká o nízkych výdavkoch na bratislavskú kultúru. Okrem výdavkov na ubytovanie sú najvyššími tie za jedlo a nápoje. "Veľa cudzincov sa raduje z našich cien, páči sa im aj pivo za dve eurá," vraví bratislavský barman Tomáš Takáč. Študenti sa pri prieskume zamerali najmä na návštevníkov mimo veľkých skupín, ktorých výdavky doteraz veľmi nikto neskúmal. "Jednorazový prieskum nestačí, treba v ňom pokračovať, aby sme zachytili vývoj správania sa turistov," vraví Novacká.

Peter Bobula

Najviac peňazí nechá v Bratislave Rus

výdavky osoba/deň (v eur)

Rusi 254,4
Japonci 125,7
Taliani 118,9
Nemci 117,9
Belgickania 99,1
Poľiaci 86,9
Holanďania 75,1
Gréci 69,0
Rakúšania 63,0
Česi 59,3
Maďari 55,9

ZDROJ: EKONOMICKÁ UNIVERZITA

[Späť na obsah](#)

24. Turisti sú v Bratislave už dlhšie, míňajú viac

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 10/07/2013; Bratislava; Peter Bobula]

Študenti spovedali turistov mimo veľkých zájazdov. Najštedrejší sú podľa nich Rusi.

BRATISLAVA. Z turistov v hlavnom meste nechajú najviac peňazí Rusi. Od jesene minulého roka ich do Bratislavy priťahla KHL. Jeden Rus tu minul v priemere zhruba 250 eur na deň.

Turistov sa na ich výdavky a na dĺžku pobytu v Bratislave pýtali študenti **Ekonomickej univerzity** na staniciach, letisku, námestiach a na nábreží. Vyspovedali 759 turistov a zistili, že tu zostávajú na viac nocí.

Rusov nechodí do Bratislavy veľa. Presné čísla mesto nemá, vie len, že na jeden zápas KHL ich priletelo päťdesiat až tri stovky. Celková minútá suma tak nie je vysoká.

Ďaleko za Rusmi sú v míňaní peňazí v Bratislave Japonci, Taliani a Nemci. Až potom turisti zo susedných krajín. Výrazne najviac do Bratislavy stále chodia Česi.

Aj turisti, ktorí v meste zostávajú iba na pár hodín, míňajú čoraz viac, hovorí Ľudmila Novacká z katedry cestovného ruchu, ktorá prieskum viedla. Turisti podľa nej zostávajú dlhšie a sú čoraz mladší.

Priletia lacno, šetria na hoteloch

Veľa turistov sa snaží ušetriť ubytovaním u známych. Spí tu takto viac ako polovica Čechov, ale aj tretina Britov, Španielov či Francúzov. Francúzi, ktorí tu majú známych, však peniaze ušetrené na ubytovaní minú v meste.

Záujem o Bratislavu zvýšili nízkonákladové letecké spoločnosti. Vďaka nim je tu viac ľudí z Veľkej Británie, Írska a Talianska. Veľa zahraničných hostí prichádza z Viedne. Už nejde len o obyvateľov okolitých štátov. Američania či Holanďania sa sem dostanú väčšinou počas dlhších výletov po Európe.

O kultúre nehovoria

"Zarmútili ma nízke čísla, ktoré uvádzali pri kultúre. Vysvetľujem si to nízkym vstupným alebo podujatiami, ktoré boli zadarmo ako napríklad Noc múzeí," hovorí Novacká o nízkych výdavkoch na bratislavskú kultúru.

Okrem výdavkov na ubytovanie sú najvyššími tie za jedlo a nápoje. "Veľa cudzincov sa raduje z našich cien, páči sa im aj pivo za dve eurá," vraví bratislavský barman Tomáš Takáč.

Študenti sa pri prieskume zamerali najmä na návštevníkov mimo veľkých skupín, ktorých výdavky doteraz veľmi nikto neskúmal. "Jednorazový prieskum nestačí, treba v ňom pokračovať, aby sme zachytili vývoj správania sa turistov," vraví Novacká.

Peter Bobula

[Späť na obsah](#)

25. Najviac míňajú Rusi

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 11/07/2013; s.: 8b; ZÁPADNÉ SLOVENSKO A BRATISLAVA; sita]

Ktorí turisti sú najštedrejší pri návšteve Bratislavy

BRATISLAVA - Naše hlavné mesto si naozaj dokážu užiť! Ruskí turisti totiž minú pri návšteve Bratislavy najviac peňazí. Zistili to študenti bratislavskej **Ekonomickej univerzity**. Z ich prieskumu vyplynulo, že kým Rusi sú pri nákupoch najštedrejší, Maďari si starostlivo strážia peňaženku.

Príliš neprekvapuje, že najviac peňazí minú Rusi. Ich vysoké výdavky súvisia najmä s hokejom. Na zápasoch KHL minuli priemerne 241 eur. Skôr zaráža, že veľmi málo eur nechajú v Bratislave Rakúšania. "Nie sú nesolventnou klientelou. Ale prichádzajú len na pár hodín, a teda nemíňajú na ubytovanie," povedala vedúca výskumu Ľudmila Novacká.

Jednodňoví turisti

Výskum upozornil i na to, že v Bratislave je pomerne veľa jednodňových turistov. Tí minú priemerne 55 eur. Aj v tejto kategórii bodujú Rusi, ktorí ako jednodňoví návštevníci nechali u nás 92 eur. Trochu prekvapivo návštevníci zo zahraničia najviac míňajú na jedlo a nápoje (priemerne 26,9 eura), ale mizivo málo na kultúru (4,28 eura). (sita)

Títo míňajú najviac
- Rusi 254
- Japonci 125,71
- Taliani 118,91
- Nemci 117,97

Títo míňajú najmenej
- Rakúšania 63
- Česi 59,3
- Maďari 55,89

(eurá/deň)

TURISTI V BRATISLAVE: Kofko sú ochotní minúť na suveníry?

RUSKA NADEŽDA (23): "Kúpila som si tričko za 10 eur."

[Späť na obsah](#)

26. Žiarčanky zatiaľ bez kouča

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 11/07/2013; 159/2013; s.: 29; VOLEJBAL; LUCIA JEŽÍKOVÁ]

TÉMA Čo sa zmenilo na trénerských postoch pred nadchádzajúcim ročníkom extraligy volejbalistiek?

Trénerský chlebiček nie je vždy veru medom potretý. Keď sa darí, môže za to celý tím. Pri neúspechu alebo snahe zmeniť zabehanú rutinu je však práve pozícia na lavičke prvá, na ktorej sa robia reformy. V nadchádzajúcom ročníku extraligy volejbalistiek príde na postoch kormidelníkov hneď k niekoľkým výrazným zmenám. Veď v porovnaní s uplynulou sezónou zostala pri kormidlách svojich družstiev len polovica koučov.

Začnime teda najskôr tými, ktorí na svojej pozícii zotrvali. "Ja osobne som si už veľakrát povedal, že kašlem na to. Ale som srdcom slávista. Trénujem tu už vyše dvadsať rokov a neviem si predstaviť, že by som skončil alebo išiel niekam inam," povedal bezprostredne po zisku majstrovského titulu kouč volejbalistiek bratislavskej Slávie **Ekonomická univerzita** Martin Hančík. Aj sa tak stalo. Štrnásťnásobné zlaté medailistky najvyššej domácej súťaže povedie aj naďalej syn dlhoročného prezidenta Slávie Vladimíra Hančíka. Takisto bez trénerských zmien sa budú od augusta pripravovať aj vysokoškolské družstvá z Paneurópy Bratislava, ktoré bude mať pod taktovkou Michaela Cibulová. Filozofiu Volley projectu UKF Nitra, ktorý od minulého roku presedlal na novú koncepciu zapájania mladých hráčov s viacročnou perspektívou stredoeurópskej ligy, bude aj naďalej presadzovať Ľuboš Červeň. Hráčske súpisky oboch tímov však zostávajú otvorené, príchody a odchody zatiaľ v kluboch zverejňovať nechcú. O niečo jasnejšie majú v hráčskom kádri v Kežmarku. Pokračujúca trénerka Blanka Špaková môže od novej sezóny počítať s Harčárovou i Beckovou, ktoré prišli zo Spišskej Novej Vsi. Asistovať jej bude opätovne dlhoročná kapitánka slovenskej reprezentácie a súčasná pravá ruka kouča Miroslava Čadu Monika Smák. "Monika bude hrať ako asistentka a nás veľmi teší, že plánuje zložiť povinnosti asistentky i hráčky. Bodaj by sa jej vyhýbali zranenia a mohla svoju energiu a skúsenosti odovzdávať čo najdlhšie," zaželel si prezident kežmarského volejbalového klubu Milan Špak. Takisto bez zmeny v kolónke hlavný tréner zostanú i Pezinčanky. Výrazne omladené hráčky VISTA realu bude mať opäť na starosti Pavel Bernáth, ktorému bude asistovať Jakub Hronský. "Vieme, že nemôžeme rátať s Halmovou, Povrazníkovou, Hrdou, Bujdošovou, Ovečkovou ani Potockou. Dohodli sme sa na príchode Grolmusovej z COP Nitra, Patschovej z Bilíkovej a Šmítalovej sa tiež definitívne stáva našou hráčkou, doposiaľ bola len na hosťovaní. Potrebujeme doplniť ešte jednu stredáčku, prípadne krajnú hráčku a nahrávačku," ozrejmil Bernáth a zároveň avizoval zmenené ciele tímu. "Uvidíme, ako sa nám nakoniec podarí zostaviť družstvo. Čaká na nás veľa zmien, preto bude dôležitá úvodná porada 5. augusta. Chceme pracovať najmä na tom, aby sme vytvorili káder s perspektívou do budúcnosti." A teraz k tým zmenám. Už dávnejšie sme v našom denníku avizovali, že kormidelník vicemajsteriek z bratislavského Doprastavu Marek Rojko odchádza do nemeckého bundesligového Aachenu. Jeho trénerskomanažérsku funkciu prevzal bývalý tréner COP Nitra Tomáš Varga. "S hráčkami som priebežne v kontakte, postupne sa zoznamujem s novými úlohami. Začneme 29. júla, sám sa veľmi teším. S Marekom Rojkom si ešte vymeníme zopár mailov, keď mu napadne niečo, čo mi zabudol povedať. Predsa len, v Doprastave strávil takmer osem rokov, jeho rady mi môžu len pomôcť," poznamenal Varga. Logicky, niekto musel prebrať jeho žezlo vo výbere federácie združenom v Centre olympijskej prípravy v Nitre. "Ešte som mal platnú zmluvu v mužskom extraligovom Svidníku, ale vedenie sa rozhodlo inak. Preto som sa musel operatívne začať zaujímať o svoju budúcnosť. Prišla ponuka zo Slovenskej volejbalovej federácie a po dvoch stretnutiach sme sa dohodli," priblížil svoj návrat "medzi ženy" Jaroslav Vík, ktorý už nežnejšieho pohlavie koučoval v Žiline. "Čaká ma celkom odlišná

robota, než aká bola vo Svidníku. Tam bol obrovský tlak zo všetkých strán, na hru, na výsledky. Psychicky sa mi už možno žiadal aj oddych. V Nitre budeme pracovať s mladými dievčatami, budúcimi adeptkami na prestup do väčších klubov. Spolu s Ladislavom Popelášom, ktorý bude viesť kadetský výber štartujúci v 1. lige junioriek, chceme nadviazať na prácu trénera Ondreja Spišáka," pripomenul VlK. Spomínaný tréner Ondrej Spišák sa po jedenástich rokoch vracia do rodného kraja. Michalovčan sa dohodol na spolupráci v Spišskej Novej Vsi. "Prvý raz v živote budem chodiť po tréningoch spať domov. Veľmi sa z toho teším, ako aj z prístupu vedenia spišskonovoveského klubu k novej sezóne," uviedol dlhoročný kouč druholigového bundesligového HSV Grimma Volleyball. "Pre mňa je to akoby návrat do čias, keď som bol v Nemecku. Aj tam som mal v družstve pár profesionálok, študentky i pracujúce ženy. Kým v Nitre tvorili káder mladé dievčatá, ktorým bolo občas ,dovolené prehrať", tu to bude o čosi odlišnejšie. Situácia na Spiši, ktorá nebola od polovice uplynulej sezóny ružová, sa stabilizovala. Zatiaľ môžem povedať akurát to, že ak niektoré prestupy vyjdú, budú volejbaloví priaznivci príjemne prekvapení," doplnil Spišák. Doposiaľ najneistejšiu víziu budúceho ročníka majú v Žiari nad Hronom. Klub, ktorý dlho zvažoval odpredaj extraligovej licencie, sa napokon rozhodol ponechať si právo štartu v najvyššej slovenskej súťaži. No tým sa všetky jeho boliestky rozhodne nevyriešili. "Sme malý klub s veľkými problémami," vypointoval jeho prezident Igor Korbela. "Tento týždeň by sme mali doriešiť otázku trénera, následne by sa mali k pokračovaniu vyjadriť aj hráčky. Určite však vieme, že nemôžeme rátať s Drozdovou, Slivkovou a Krajkovičovou, ktoré odstavili dlhodobé zranenia. Do konca júla by sme chceli dotiahnuť posily, ktoré budú v našich možnostiach. Robíme všetko, aby sa v Žiari hral volejbal na úrovni," uzavrel Korbela.

LUCIA JEŽÍKOVÁ

"Tento týždeň by sme mali doriešiť otázku trénera, následne by sa mali k pokračovaniu vyjadriť aj hráčky." PREZIDENT ŽIARU IGOR KORBELA

NOVÁČIKA Povedie KOSEKOVÁ

Príjemná správa prišla z tábora extraligového nováčika z Komárna. Ak sa dotiahnu detaily, tamojšie hráčky by mala viesť Eva Koseková, ktorá pred dvoma rokmi oslavovala titul s doprastaváčkami. "Bude to mladé družstvo, kde by sme chceli sústrediť výchovu talentov, ktoré by možno inde nedostali príležitosť popasovať sa s extraligou. O pár rokov z nich môžu byť platné posily Slávie či Doprastavu," skonštatovala Koseková, ktorej asistent a tímový manažér bude Stanislav Martinat.

Zdá sa, že do extraligy volejbalistiek sa vráti trénerka Eva Koseková. Bývalá kormidelníčka Doprastavu Bratislava by mala viesť nováčika z Komárna. FOTO DUŠAN KOUTNÝ

[Späť na obsah](#)

27. Míňanie turistov pri návšteve Bratislavy

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 14:00; 11/07/2013; Správy; z domova]

Kata Martinková, moderátorka: "Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi. Výdavky na osobu a deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na dvestopäťdesiatštyri eur. Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý predstavila Ľudmila Novacká."

Ľudmila Novacká, **Ekonomická univerzita v Bratislave**: "Potvrdilo sa aj v Bratislave, tak, ako sú trendy v zahraničí, že ruská klientela, pokiaľ si nájde to, čo ju zaujíma, je ochotná skutočne pomerne veľa peňazí utrátiť. U nás to bolo v prípade hokejových zápasov, takže športovci nám prinášajú aj ekonomické efekty. A nech je tak aj v budúcnosti. Samozrejme, potom je to japonská klientela, nemecká klientela, britská klientela. Čiže sú to hostia, ktorí možnože v minulosti k nám nechodili až v takom rozsahu, a je veľmi dobré, že si našli cestu aj prostredníctvom leteckej dopravy."

[Späť na obsah](#)

28. Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Regina BA, 15:00; 11/07/2013; Regionálne správy z Bratislavy; nezaradene]

Matej Baránek, moderátor RTVS: "Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú práve Rusi. Výdavky na osobu a deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254 eur. Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý predstavila vedúca výskumu Ľudmila Novacká."

Ľudmila Novacká, vedúca výskumu: "Potvrdilo sa aj v Bratislave, tak ako sú trendy v zahraničí, že ruská

klientela, pokiaľ si nájde to čo ju zaujíma, je ochotná skutočne pomerne veľa peňazí utrátiť. U nás to bolo v prípade hokejových zápasov, takže športovci nám prinášajú aj ekonomické efekty a nech je to tak aj v budúcnosti. Samozrejme potom je to japonská klientela, nemecká klientela, britská klientela, čiže sú to hostia, ktorí možno že v minulosti k nám nechodili až v takom rozsahu a je veľmi dobre, že si našli cestu aj prostredníctvom leteckej dopravy."

-END

[Späť na obsah](#)

29. Štipendiá SAF

[Téma: Ekonomická univerzita; TV Bratislava, 18:00; 11/07/2013; Metro dnes; z domova; Martina Činovská]

Rastislav Iliev, moderátor: "Prví absolventi výnimočných štipendijných programov slovensko-americkej nadácie sú späť doma na Slovensku. Počas stáží získali skúsenosti v renomovaných amerických firmách alebo výskumných ústavoch. Čo im pobyt dal a ako chcú svoje vedomosti uplatniť na Slovensku, to sa už dozvieme v nasledujúcich minútach."

Martina Činovská, redaktorka: "Poslaním slovensko-americkej nadácie je podporovať vzťahy a posilniť väzby medzi Spojenými štátmi americkými a Slovenskou republikou. Nadácia poskytuje vzdelávacie a výmenné pobyty, ktoré obohatia ekonomickú, spoločenskú a politickú štruktúru na Slovensku."

Mária Hurajová, členka predstavenstva SAF: "Nadácia vznikla v roku 2010, krátko po tom, čo ukončil činnosť Slovensko-americký podnikateľský fond. Peniaze, ktoré vo fonde ostali, boli odsúhlasené americkou vládou, že môžu byť použité na vytvorenie tejto nadácie. V roku 2011 sme mali prvé výberové kolo, čiže poslali sme prvých študentov, ktorí sa vrátili teraz v máji a bolo ich osem, plus jeden študent, ktorý sa venoval vedeckej práci. Ďalších, myslím okolo pätnásť študentov je momentálne na pobyte v Amerike a v tomto týždni ukončujeme ďalšie výberové konanie a na jeseň pôjdu ďalší študenti do zahraničia. Sú to končiaci študenti, prípadne tesne po skončení vysokej školy, študenti, ktorí sú veľmi dobrí študenti, ktorí vedia, majú predstavu o tom, čo chcú v živote robiť a my im pomôžeme nájsť firmu, spoločnosť v Amerike, kde môžu pracovať a tak si zvýšiť tie svoje zručnosti, ktoré študovali, s tým, že je tam samozrejme podmienka, že títo študenti musia dva roky zostať po ukončení pobytu na Slovensku a je to práve preto, že cieľom je zvyšovať u nás naše... úroveň nášho podnikateľského prostredia, podporovať našu ekonomiku a veríme, že študentov, ktorých vyberieme, práve sú schopní tým svojím malým príspevkom ale byť užitoční doma."

Martina Činovská, redaktorka: "Príbely prvých ôsmich podporených talentov, ktorí sa už stihli vrátiť zo svojich stáží, sú rôzne. Napríklad Peter Fridrich študoval operačný systém, ekonometriu a informatiku na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Vďaka podpore Slovensko-americkej nadácie pracoval v nadnárodnej spoločnosti v New York City."

Peter Fridrich, štipendista SAF: "Predstavu som mal takú, že vyrastiem profesionálne, to znamená, že sa naučím fungovať v takomto väčšom biznis svete, zistím, ako to funguje v zahraničí a predpokladal som, že sa naučím niečo, čo Slovensko mi asi nemôže zatiaľ ponúknuť."

Martina Činovská, redaktorka: "Zo začiatku pracoval v administratíve. Učil sa, ako funguje poisťovací biznis a začal postupne programovať. Jeho program doteraz používa celý tristočlenný tím a Peter pre firmu naďalej pracuje aj zo Slovenska."

Peter Fridrich, štipendista SAF: "Teraz navrhujem pre nich tie sharepointové riešenia a tam sme sa dostali do štádia, že pre nich navrhujem sharepointové riešenie, ktoré nespája iba tím v Amerike, ale bude spájať tímy Ameriky, Ázie a vlastne Veľkej Británie. No a odtiaľ sa potom odpichnem asi niekam ďalej."

Martina Činovská, redaktorka: "Prvým podporeným výskumným pracovníkom bol Marek Nemčovič. Vyštudoval na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave, začal sa venovať analýze proteínov a tak si podľa toho hľadal aj laboratórium v USA."

Marek Nemčovič, štipendista SAF: "Ja som pôsobil, to bolo blízko San Diega, také výskumné centrum. Je to La Hoya Inštitút alergológie a imunológie. Je to inštitút, ktorý sa teda zaoberá týmto odborom a čo je zaujímavé, je jeden z takých prvých desiatich v tomto odbore. Ten pobyt bol hlavne zameraný na to, aby som mohol získať nejaké jednak aj praktické skúsenosti s novými prístrojmi, nakoľko som si našiel také laboratórium, ktoré ma zaujímalo z toho dôvodu, že tam mali prístroje, na ktorých som ešte dovtedy nepracoval. Čiže mal som možnosť si ich vyslovene odskúšať, vyskúšať a naučiť sa na nich pracovať."

Martina Činovská, redaktorka: "V súčasnosti pôsobí Marek v Chemickom ústave Slovenskej akadémie vied v Centre glykomiky. Tam môže naplno využiť svoje skúsenosti a kontakty zo Zámoria."

Marek Nemčovič, štipendista SAF: "Áno, pracujeme aj... teda aj spolupracujeme so zahraničím. Napríklad mne ešte zostáva tá spolupráca s Inštitútom v La Hoya, dokončievam ešte niektoré projekty a spisujeme publikácie a myslím, že môže aj tá spolupráca aj napredovať."

Martina Činovská, redaktorka: "Za všetkých talentovaných štipendistov Slovensko-americkéj nadácie spomeňme ešte architektku Zuzanu Žúžiovú. Tá v Amerike pôsobila v neziskovej organizácii, ktorá sa zaoberá tvorbou verejných priestorov v meste. Po návrate na Slovensko ju oslovil starosta mestskej časti Nové Mesto a dnes Zuzana navrhuje budúci vzhľad lokality bývalého cyklistického štadióna. Doposiaľ podporila Slovensko-americká nadácia pätnásť štipendistov zo Slovenska celkovou sumou takmer tristo päťdesiat tisíc amerických dolárov. Uchádzať o jej podporu sa aj naďalej môžu študenti, čerství absolventi i skúsenejší výskumní pracovníci."

-END

[Späť na obsah](#)

30. Najviac peňazí nechá v Bratislave ruský turista

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 10/07/2013; Bratislava; Peter Bobula]

Študenti spovedali turistov mimo veľkých zájazdov. Najštedrejší sú podľa nich Rusi.

BRATISLAVA. Z turistov v hlavnom meste nechajú najviac peňazí Rusi. Od jesene minulého roka ich do Bratislavy pritiahla KHL. Jeden Rus tu minul v priemere zhruba 250 eur na deň.

Turistov sa na ich výdavky a na dĺžku pobytu v **Bratislave** pýtali študenti **Ekonomickej univerzity** na staniciach, letisku, námestiach a na nábreží. Vyspovedali 759 turistov a zistili, že tu zostávajú na viac nocí.

Zostávajú dlhšie, míňajú viac

Rusov nechodí do Bratislavy veľa. Presné čísla mesto nemá, vie len, že na jeden zápas KHL ich priletelo päťdesiat až tri stovky. Celková minútá suma tak nie je vysoká.

Ďaleko za Rusmi sú v míňaní peňazí v Bratislave Japonci, Taliani a Nemci. Až potom turisti zo susedných krajín. Výrazne najviac do Bratislavy stále chodia Česi.

Aj turisti, ktorí v meste zostávajú iba na pár hodín, míňajú čoraz viac, hovorí Ľudmila Novacká z katedry cestovného ruchu, ktorá prieskum viedla. Turisti podľa nej zostávajú dlhšie a sú čoraz mladší.

Priletia lacno, šetria na hoteloch

Veľa turistov sa snaží ušetriť ubytovaním u známych. Spí tu takto viac ako polovica Čechov, ale aj tretina Britov, Španielov či Francúzov. Francúzi, ktorí tu majú známych, však peniaze ušetrené na ubytovaní minú v meste.

Záujem o Bratislavu zvýšili nízkonákladové letecké spoločnosti. Vďaka nim je tu viac ľudí z Veľkej Británie, Írska a Talianska.

Veľa zahraničných hostí prichádza z Viedne. Už nejde len o obyvateľov okolitých štátov. Američania či Holanďania sa sem dostanú väčšinou počas dlhších výletov po Európe.

O kultúre nehovorí

"Zarmútili ma nízke čísla, ktoré uvádzali pri kultúre. Vysvetľujem si to nízkym vstupným alebo podujatiami, ktoré boli zadarmo ako napríklad Noc múzeí," hovorí Novacká o nízkych výdavkoch na bratislavskú kultúru.

Okrem výdavkov na ubytovanie sú najvyššími tie za jedlo a nápoje. "Veľa cudzincov sa raduje z našich cien, páči sa im aj pivo za dve eurá," vraví bratislavský barman Tomáš Takáč.

Študenti sa pri prieskume zamerali najmä na návštevníkov mimo veľkých skupín, ktorých výdavky doteraz veľmi nikto neskúmal.

"Jednorazový prieskum nestačí, treba v ňom pokračovať, aby sme zachytili vývoj správania sa turistov," vraví Novacká.

Peter Bobula

[Späť na obsah](#)

31. Najviac si v Bratislave doprajú Rusi, denne minú stovky eur

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 13/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

Najmenej zo zahraničnej klientely v hlavnom meste míňajú naši susedia.

BRATISLAVA 13. júla (WEBNOVINY) – Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi.

Výdavky na osobu na deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254,37 eura.

Vyplyva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý dnes predstavila na tlačovej konferencii vedúca výskumu Ľudmila Novacká.

Výšku výdavkov zahraničnej klientely zisťovala **Ekonomická univerzita** na vzorke 759 respondentov, a to počas februára, marca a apríla tohto roku.

Anketámi boli vyškolení študenti univerzity, ktorí v teréne zisťovali informácie komunikáciou face-to face. Cieľom bolo zistiť výšku výdavkov zahraničnej klientely so zameraním na individuálnych hostí.

Japonskí turisti

Za Rusmi, ktorí minuli v Bratislave za deň na osobu viac ako 254 eur, nasledujú Japonci, Taliani a Nemci, ktorí mali výdavky na osobu v našom hlavnom meste vyššie ako 100 eur.

Japonec priemerne minul 125,71 eura za deň, Talian 118,91 eura a Nemec 117,97 eura. Najmenej zo zahraničnej klientely v našom hlavnom meste míňajú naši susedia.

Na posledných troch priečkach vo výdavkoch na osobu za deň sú podľa výskumu Rakúšania, Česi a Maďari. Rakúšania u nás minuli priemernú sumu 63 eur, Česi 59,3 eura a Maďari 55,89 eura.

V prípade rakúskych občanov podľa Novackej nejde o to, že by boli nesolventnou klientelou. Podľa nej Rakúšania prichádzajú do Bratislavy len na pár hodín, a teda nemíňajú na ubytovanie. Vysoké výdavky ruskej klientely zas súvisia s hokejom, upozornila Novacká. "Veľkú rolu pri nich zohral hokej, vďaka našim športovcom môže ekonomika Bratislavy získavať dobré výsledky," dodala Novacká.

Cudzincov lákajú podujatia

Ľudmila Novacká tiež upozornila, že v Bratislave je pomerne veľa jednodňových turistov, ktorí tiež začínajú utrácať. Priemerná suma, ktorú v Bratislave utratili jednodňoví návštevníci, je 55 eur. Aj v tejto kategórii bodujú Rusi, ktorí ako jednodňoví návštevníci minuli priemerne v hlavnom meste 92 eur, Japonci 70 eur, Belgičania 64 eur a Rakúšania 49 eur.

Podľa Novackej to, čo dokáže zaujať zahraničných klientov v našom hlavnom meste a čo ich môže prilákať, sú podujatia. Rusi napríklad dokázali na zápasoch KHL minúť priemerne sumu 241 eur, Nemci 140 eur a Česi 97 eur. Návštevníci zo zahraničia najviac míňajú na jedlo a nápoje, priemerne to vyšlo 26,9 eura. Vedúcu výskumu však zarmútil údaj o tom, koľko zahraniční klienti míňajú na kultúru v Bratislave. Ich priemerné výdavky dosiahli len 4,28 eura. "To je strašne nízka hodnota. Tu je pre nás ešte pomerne veľká rezerva, ale kultúra asi mladú klientelu neoslovila v takom rozsahu, ako by sme očakávali," dodala Novacká.

Výskum ukázal aj niektoré špecifiká zahraničnej klientely. Vyplynulo z neho napríklad, že sa zvyšuje počet dní pobytu cudzincov v našom hlavnom meste, znižuje sa vekový priemer návštevníkov s výnimkou Nemcov a Rakúšanov a zvyšuje sa počet turistov z krajín, ktoré nesusedia so Slovenskom.

Popis foto: SITA/Marián Peiger

Popis foto: SITA/Tomáš Benedikovič

[Späť na obsah](#)

32. Slovenských študentov najviac láka Česko, Nemecko i Španielsko

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 13/07/2013; Štúdium; SITA]

Slovenských študentov, ktorí využili možnosť študijného pobytu v zahraničí v rámci európskeho programu Erasmus najviac lákajú univerzity v Českej republike, Nemecku, Španielsku, Francúzsku a Poľsku.

Ilustračné foto

Autor - SHUTTERSTOCK

Minulý akademický rok 2011/2012 takto do zahraničia vycestovalo 2 685 vysokoškolákov, informoval vedúci tlačového a politického oddelenia Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Andrej Králik.

Slovenskí študenti majú možnosť študovať cez Erasmus už 16 rokov. Najviac ich vyslala Univerzita Komenského, **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Slovenská technická univerzita a Univerzita Mateja Bela. "Stále patríme medzi krajiny, ktoré viac študentov vysielajú ako prijímajú," poznamenal Králik. Slovenské školy zase najviac lákajú vysokoškolákov z Poľska, Španielska, Francúzska, Turecka a Českej republiky. Minulý školský rok k nám v rámci Erasmu prišlo 1 355 študentov.

Do programu Erasmus sa od jeho spustenia v roku 1987 zapojili vyše tri milióny študentov. V akademickom roku 2011/2012 strávilo 250-tisíc študentov v zahraničí časť štúdia alebo absolvovalo v zahraničnej spoločnosti pracovnú stáž. Podporu získalo aj viac ako 46 500 akademických a administratívnych pracovníkov na to, aby mohli vyučovať alebo absolvovať odbornú prípravu v zahraničí. Do programu je zapojených 33 krajín.

"Dnes, keď je veľkým problémom v mnohých krajinách nezamestnanosť mladých, sú zručnosti získané prostredníctvom programu Erasmus cennejšie než kedykoľvek predtým," dodal Králik. V minulom školskom roku si študenti najčastejšie vybrali študijné pobyty v Španielsku, Francúzsku a Nemecku. V zahraničí môžu stráviť tri až 12 mesiacov, priemerná dĺžka pobytu je 6,3 mesiaca. Najviac študentov cez Erasmus vyslalo Španielsko – 39 545, Nemecko – 33 363 a Francúzsko – 33 269.

"Je potešujúce, že v čase, keď rastie nezamestnanosť v EÚ, rastie záujem o pracovné stáže vo firmách – nárast o 18 percent. Na pracovné stáže vyslala najviac študentov Francúzsko, Nemecko a Španielsko," povedal Králik. Najviac možností na pracovné stáže ponúkajú firmy v Španielsku, Veľkej Británii a Nemecku. O takéto stáže majú záujem študenti sociálnych vied, ekonómie a práva – 31,9 percenta, nasledujú študenti technických smerov – 17,1 percenta a humanitných vied a umenia – 16,9 percenta.

Od budúceho roka by sa už mal rozbehnúť nový program Erasmus+, ktorý bude zahŕňať všetky doterajšie programy mobility. Očakáva sa, že v najbližších siedmich rokoch naň pôjde viac ako 16 miliárd eur a umožní študijné pobyty štyrom miliónom Európanov. Na výmenné študijné pobyty sa tak dostane dvojnásobne viac ľudí ako doteraz. Zvyšuje sa objem peňazí na tieto programy a zároveň výška grantov sa má prispôsobiť krajine, kde študent vycestuje. Študenti majú dostať k dispozícii aj nový pôžičkový systém.

[Späť na obsah](#)

33. Slovenskí študenti v zahraničí: Kam chodia najčastejšie na pobyty?

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 13/07/2013; Čas.sk; SITA]

V akademickom roku 2011/2012 cez európsky program Erasmus vycestovalo do zahraničia 2 685 slovenských študentov.

Slovenských študentov, ktorí využili možnosť študijného pobytu v zahraničí v rámci európskeho programu Erasmus najviac lákajú univerzity v Českej republike, Nemecku, Španielsku, Francúzsku a Poľsku. Minulý akademický rok 2011/2012 takto do zahraničia vycestovalo 2 685 vysokoškolákov, informoval vedúci tlačového a politického oddelenia Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Andrej Králik.

Slovenskí študenti majú možnosť študovať cez Erasmus už 16 rokov. Najviac ich vyslala Univerzita Komenského, **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Slovenská technická univerzita a Univerzita Mateja Bela. "Stále patríme medzi krajiny, ktoré viac študentov vysielajú ako prijímajú," poznamenal Králik. Slovenské školy zase najviac lákajú vysokoškolákov z Poľska, Španielska, Francúzska, Turecka a Českej republiky. Minulý školský rok k nám v rámci Erasmu prišlo 1 355 študentov.

Do programu Erasmus sa od jeho spustenia v roku 1987 zapojili vyše tri milióny študentov. V akademickom roku 2011/2012 strávilo 250-tisíc študentov v zahraničí časť štúdia alebo absolvovalo v zahraničnej spoločnosti pracovnú stáž. Podporu získalo aj viac ako 46 500 akademických a administratívnych pracovníkov na to, aby mohli vyučovať alebo absolvovať odbornú prípravu v zahraničí. Do programu je zapojených 33 krajín.

"Dnes, keď je veľkým problémom v mnohých krajinách nezamestnanosť mladých, sú zručnosti získané prostredníctvom programu Erasmus cennejšie než kedykoľvek predtým," dodal Králik. V minulom školskom roku si študenti najčastejšie vybrali študijné pobyty v Španielsku, Francúzsku a Nemecku. V zahraničí môžu stráviť tri až 12 mesiacov, priemerná dĺžka pobytu je 6,3 mesiaca. Najviac študentov cez Erasmus vyslalo Španielsko - 39 545, Nemecko - 33 363 a Francúzsko - 33 269. "Je potešujúce, že v čase, keď rastie nezamestnanosť v EÚ, rastie záujem o pracovné stáže vo firmách - nárast o 18 percent. Na pracovné stáže vysielala najviac študentov Francúzsko, Nemecko a Španielsko," povedal Králik. Najviac možností na pracovné stáže ponúkajú firmy v Španielsku, Veľkej Británii a Nemecku. O takéto stáže majú záujem študenti sociálnych vied, ekonómie a práva - 31,9 percenta, nasledujú študenti technických smerov - 17,1 percenta a humanitných vied a umenia - 16,9 percenta.

Od budúceho roka by sa už mal rozbehnúť nový program Erasmus+, ktorý bude zahŕňať všetky doterajšie programy mobility. Očakáva sa, že v najbližších siedmich rokoch naň pôjde viac ako 16 miliárd eur a umožní študijné pobyty štyrom miliónom Európanov. Na výmenné študijné pobyty sa tak dostane dvojnásobne viac ľudí ako doteraz. Zvyšuje sa objem peňazí na tieto programy a zároveň výška grantov sa má prispôbiť krajine, kde študent vycestuje. Študenti majú dostať k dispozícii aj nový pôžičkový systém.

[Späť na obsah](#)

34. V Bratislave si najviac doprajú Rusi, za deň minú stovky eur

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 13/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

Na druhom mieste v mýňaní peňazí v hlavnom meste Slovenska sa umiestnili Japonci, Taliani a Nemci. Najviac šetria zo zahraničnej klientely naši susedia.

BRATISLAVA 13. júla (WEBNOVINY) – Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi.

Výdavky na osobu na deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254,37 eura.

Vyplyva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý v piatok predstavila na tlačovej konferencii vedúca výskumu Ľudmila Novacká.

Výšku výdavkov zahraničnej klientely zisťovala **Ekonomická univerzita** na vzorke 759 respondentov, a to počas februára, marca a apríla tohto roku.

Anketármí boli vyškolení študenti univerzity, ktorí v teréne zisťovali informácie komunikáciou face-to face. Cieľom bolo zistiť výšku výdavkov zahraničnej klientely so zameraním na individuálnych hostí.

Japonskí turisti

Za Rusmi, ktorí minuli v Bratislave za deň na osobu viac ako 254 eur, nasledujú Japonci, Taliani a Nemci, ktorí mali výdavky na osobu v našom hlavnom meste vyššie ako 100 eur. Japonec priemerne minul 125,71 eura za deň, Talian 118,91 eura a Nemeč 117,97 eura.

Najmenej zo zahraničnej klientely v našom hlavnom meste míňajú naši susedia. Na posledných troch priečkach vo výdavkoch na osobu za deň sú podľa výskumu Rakúšania, Česi a Maďari. Rakúšania u nás minuli priemernú sumu 63 eur, Česi 59,3 eura a Maďari 55,89 eura.

V prípade rakúskych občanov podľa Novackej nejde o to, že by boli nesolventnou klientelou. Podľa nej Rakúšania prichádzajú do Bratislavy len na pár hodín, a teda nemíňajú na ubytovanie. Vysoké výdavky ruskej klientely zas súvisia s hokejom, upozornila Novacká. "Veľkú rolu pri nich zohral hokej, vďaka našim športovcom môže ekonomika Bratislavy získavať dobré výsledky," dodala Novacká.

Cudzincov lákajú podujatia

Ľudmila Novacká tiež upozornila, že v Bratislave je pomerne veľa jednodňových turistov, ktorí tiež začínajú utracať. Priemerná suma, ktorú v Bratislave utratili jednodňoví návštevníci, je 55 eur. Aj v tejto

kategórii bodujú Rusi, ktorí ako jednodňoví návštevníci minuli priemerne v hlavnom meste 92 eur, Japonci 70 eur, Belgičania 64 eur a Rakúšania 49 eur.

Podľa Novackej to, čo dokáže zaujať zahraničných klientov v našom hlavnom meste a čo ich môže prilákať, sú podujatia. Rusi napríklad dokázali na zápasoch KHL minúť priemerne sumu 241 eur, Nemci 140 eur a Česi 97 eur. Návštevníci zo zahraničia najviac míňajú na jedlo a nápoje, priemerne to vyšlo 26,9 eura. Vedúcu výskumu však zarmútil údaj o tom, koľko zahraniční klienti míňajú na kultúru v Bratislave. Ich priemerné výdavky dosiahli len 4,28 eura. "To je strašne nízka hodnota. Tu je pre nás ešte pomerne veľká rezerva, ale kultúra asi mladú klientelu neoslovila v takom rozsahu, ako by sme očakávali," dodala Novacká.

Výskum ukázal aj niektoré špecifiká zahraničnej klientely. Vyplývalo z neho napríklad, že sa zvyšuje počet dní pobytu cudzincov v našom hlavnom meste, znižuje sa vekový priemer návštevníkov s výnimkou Nemcov a Rakúšanov a zvyšuje sa počet turistov z krajín, ktoré nesusedia so Slovenskom.

Popis foto: Shutterstock

Popis foto: SITA/Tomáš Benedikovič

[Späť na obsah](#)

35. Slovenských študentov najviac láka ČR, Nemecko či Španielsko

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 14/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

V akademickom roku 2011/2012 cez európsky program Erasmus vycestovalo do zahraničia viac ako ako dva a pol tisíc slovenských študentov.

BRATISLAVA 14. júla (WEBNOVINY) - Slovenských študentov, ktorí využili možnosť študijného pobytu v zahraničí v rámci európskeho programu Erasmus najviac lákajú univerzity v Českej republike, Nemecku, Španielsku, Francúzsku a Poľsku.

Minulý akademický rok 2011/2012 takto do zahraničia vycestovalo 2 685 vysokoškolákov, informoval vedúci tlačového a politického oddelenia Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Andrej Králik.

Slovenskí študenti majú možnosť študovať cez Erasmus už 16 rokov. Najviac ich vyslala Univerzita Komenského, **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Slovenská technická univerzita a Univerzita Mateja Bela.

"Stále patríme medzi krajiny, ktoré viac študentov vysielajú ako prijímajú," poznamenal Králik. Slovenské školy zase najviac lákajú vysokoškolákov z Poľska, Španielska, Francúzska, Turecka a Českej republiky. Minulý školský rok k nám v rámci Erasmu prišlo 1 355 študentov.

Štúdium i pracovná stáž v zahraničí

Do programu Erasmus sa od jeho spustenia v roku 1987 zapojili vyše tri milióny študentov. V akademickom roku 2011/2012 strávilo 250-tisíc študentov v zahraničí časť štúdia alebo absolvovalo v zahraničnej spoločnosti pracovnú stáž. Podporu získalo aj viac ako 46 500 akademických a administratívnych pracovníkov na to, aby mohli vyučovať alebo absolvovať odbornú prípravu v zahraničí. Do programu je zapojených 33 krajín.

"Dnes, keď je veľkým problémom v mnohých krajinách nezamestnanosť mladých, sú zručnosti získané prostredníctvom programu Erasmus cennejšie než kedykoľvek predtým," dodal Králik. V minulom školskom roku si študenti najčastejšie vybrali študijné pobyty v Španielsku, Francúzsku a Nemecku. V zahraničí môžu stráviť tri až 12 mesiacov, priemerná dĺžka pobytu je 6,3 mesiaca.

Záujem o stáže rastie

Najviac študentov cez Erasmus vyslalo Španielsko - 39 545, Nemecko - 33 363 a Francúzsko - 33 269.

"Je potešujúce, že v čase, keď rastie nezamestnanosť v EÚ, rastie záujem o pracovné stáže vo firmách - nárast o 18 percent. Na pracovné stáže vyslala najviac študentov Francúzsko, Nemecko a Španielsko," povedal Králik.

Najviac možností na pracovné stáže ponúkajú firmy v Španielsku, Veľkej Británii a Nemecku. O takéto stáže majú záujem študenti sociálnych vied, ekonómie a práva - 31,9 percenta, nasledujú študenti technických smerov - 17,1 percenta a humanitných vied a umenia - 16,9 percenta.

Od budúceho roka by sa už mal rozbehnúť nový program Erasmus+, ktorý bude zahŕňať všetky doterajšie programy mobility. Očakáva sa, že v najbližších siedmich rokoch naň pôjde viac ako 16 miliárd eur a umožní študijné pobyty štyrom miliónom Európanov. Na výmenné študijné pobyty sa tak dostane dvojnásobne viac ľudí ako doteraz. Zvyšuje sa objem peňazí na tieto programy a zároveň výška grantov sa má prispôsobiť krajine, kde študent vycestuje. Študenti majú dostať k dispozícii aj nový pôžičkový systém.

Popis foto: SITA/AP

Popis foto: SITA/AP

[Späť na obsah](#)

36. Slovenských študentov najviac láka Česko či Španielsko

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 14/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

Vlani vycestovalo cez európsky program Erasmus do zahraničia viac ako dva a pol tisíc slovenských študentov.

BRATISLAVA 14. júla (WEBNOVINY) - Slovenských študentov, ktorí využili možnosť študijného pobytu v zahraničí v rámci európskeho programu Erasmus najviac lákajú univerzity v Českej republike, Nemecku, Španielsku, Francúzsku a Poľsku.

Minulý akademický rok 2011/2012 takto do zahraničia vycestovalo 2685 vysokoškolákov, informoval vedúci tlačového a politického oddelenia Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Andrej Králik.

Slovenskí študenti majú možnosť študovať cez Erasmus už 16 rokov. Najviac ich vyslala Univerzita Komenského, **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Slovenská technická univerzita a Univerzita Mateja Bela.

"Stále patríme medzi krajiny, ktoré viac študentov vysielajú ako prijímajú," poznamenal Králik. Slovenské školy zase najviac lákajú vysokoškolákov z Poľska, Španielska, Francúzska, Turecka a Českej republiky. Minulý školský rok k nám v rámci Erasmu prišlo 1355 študentov.

Štúdium i pracovná stáž v zahraničí

Do programu Erasmus sa od jeho spustenia v roku 1987 zapojili vyše tri milióny študentov. V akademickom roku 2011/2012 strávilo 250-tisíc študentov v zahraničí časť štúdia alebo absolvovalo v zahraničnej spoločnosti pracovnú stáž. Podporu získalo aj viac ako 46 500 akademických a administratívnych pracovníkov na to, aby mohli vyučovať alebo absolvovať odbornú prípravu v zahraničí. Do programu je zapojených 33 krajín.

"Dnes, keď je veľkým problémom v mnohých krajinách nezamestnanosť mladých, sú zručnosti získané prostredníctvom programu Erasmus cennejšie než kedykoľvek predtým," dodal Králik. V minulom školskom roku si študenti najčastejšie vybrali študijné pobyty v Španielsku, Francúzsku a Nemecku. V zahraničí môžu stráviť tri až 12 mesiacov, priemerná dĺžka pobytu je 6,3 mesiaca.

Záujem o stáže rastie

Najviac študentov cez Erasmus vyslalo Španielsko - 39 545, Nemecko - 33 363 a Francúzsko - 33 269.

"Je potešujúce, že v čase, keď rastie nezamestnanosť v EÚ, rastie záujem o pracovné stáže vo firmách - nárast o 18 percent. Na pracovné stáže vyslala najviac študentov Francúzsko, Nemecko a Španielsko," povedal Králik.

Najviac možností na pracovné stáže ponúkajú firmy v Španielsku, Veľkej Británii a Nemecku. O takéto stáže majú záujem študenti sociálnych vied, ekonómie a práva - 31,9 percenta, nasledujú študenti technických smerov - 17,1 percenta a humanitných vied a umenia - 16,9 percenta.

Od budúceho roka by sa už mal rozbehnúť nový program Erasmus+, ktorý bude zahŕňať všetky doterajšie programy mobility. Očakáva sa, že v najbližších siedmich rokoch naň pôjde viac ako 16 miliárd eur a umožní študijné pobyty štyrom miliónom Európanov. Na výmenné študijné pobyty sa tak dostane dvojnásobne viac ľudí ako doteraz. Zvyšuje sa objem peňazí na tieto programy a zároveň výška grantov sa má prispôsobiť krajine, kde študent vycestuje. Študenti majú dostať k dispozícii aj nový pôžičkový systém.

Popis foto: SITA/AP
Popis foto: SITA/AP

[Späť na obsah](#)

37. Na Slovensku najviac míňajú Rusi

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 15/07/2013; Cestovný ruch; SITA]

Pri návšteve slovenského hlavného mesta najviac peňazí míňajú Rusi. Výdavky na osobu na deň v Bratislave vyšli jedného Rusa na 254,37 eura. Vyplýva to z výskumu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý dnes predstavila na tlačovej konferencii vedúca výskumu Ľudmila Novacká.

Ilustračné foto

Autor - SHUTTERSTOCK

Výšku výdavkov zahraničnej klientely zisťovala **Ekonomická univerzita** na vzorke 759 respondentov, a to počas februára, marca a apríla tohto roku. Anketármí boli vyškolení študenti univerzity, ktorí v teréne zisťovali informácie komunikáciou face-to face. Cieľom bolo zistiť výšku výdavkov zahraničnej klientely so zameraním na individuálnych hostí. Za Rusmi, ktorí minuli v Bratislave za deň na osobu viac ako 254 eur, nasledujú Japonci, Taliani a Nemci, ktorí mali výdavky na osobu v našom hlavnom meste vyššie ako 100 eur. Japonec priemerne minul 125,71 eura za deň, Talian 118,91 eura a Nemec 117,97 eura.

Najmenej zo zahraničnej klientely v našom hlavnom meste míňajú naši susedia. Na posledných troch priečkach vo výdavkoch na osobu za deň sú podľa výskumu Rakúšania, Česi a Maďari. Rakúšania u nás minuli priemernú sumu 63 eur, Česi 59,3 eura a Maďari 55,89 eura. V prípade rakúskych občanov podľa Novackej nejde o to, že by boli nesolventnou klientelou. Podľa nej Rakúšania prichádzajú do Bratislavy len na pár hodín, a teda nemíňajú na ubytovanie. Vysoké výdavky ruskej klientely zas súvisia s hokejom, upozornila Novacká. "Veľkú rolu pri nich zohral hokej, vďaka našim športovcom môže ekonomika Bratislavy získavať dobré výsledky," dodala Novacká.

Ľudmila Novacká tiež upozornila, že v Bratislave je pomerne veľa jednoduchových turistov, ktorí tiež začínajú utrácať. Priemerná suma, ktorú v Bratislave utratili jednoduchoví návštevníci, je 55 eur. Aj v tejto kategórii bodujú Rusi, ktorí ako jednoduchoví návštevníci minuli priemerne v hlavnom meste 92 eur, Japonci 70 eur, Belgičania 64 eur a Rakúšania 49 eur.

Podľa Novackej to, čo dokáže zaujať zahraničných klientov v našom hlavnom meste a čo ich môže prilákať, sú podujatia. Rusi napríklad dokázali na zápasoch KHL minúť priemerne sumu 241 eur, Nemci 140 eur a Česi 97 eur. Návštevníci zo zahraničia najviac míňajú na jedlo a nápoje, priemerne to vyšlo 26,9 eura. Vedúcu výskumu však zarmútil údaj o tom, koľko zahraniční klienti míňajú na kultúru v Bratislave. Ich priemerné výdavky dosiahli len 4,28 eura.

"To je strašne nízka hodnota. Tu je pre nás ešte pomerne veľká rezerva, ale kultúra asi mladú klientelu neoslovila v takom rozsahu, ako by sme očakávali," dodala Novacká.

Výskum ukázal aj niektoré špecifiká zahraničnej klientely. Vyplývalo z neho napríklad, že sa zvyšuje počet dní pobytu cudzincov v našom hlavnom meste, znižuje sa vekový priemer návštevníkov s výnimkou Nemcov a Rakúšanov a zvyšuje sa počet turistov z krajín, ktoré nesusedia so Slovenskom.

[Späť na obsah](#)

38. Podnikaví akademici

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 18/07/2013; 28/2013; s.: 42,43,44; PODNIKANIE; Dominik Orfánus]

Škola sa vraj iba ťažko prepája s praxou. TREND našiel ľudí ovenčených diplomami, ktorí majú svoj biznis plán

Univerzity a podniky sú ako dve dimenzie, medzi ktorými existuje úzka „hviezdna brána“. Hviezdna preto, že ak niekto dokáže spojiť vedu a podnikanie, zvyčajne zahviezdi. TREND našiel akademikov a vedcov, ktorí využili vedu na to, aby ich podnikanie vystrelilo.

Aktívny prístup

Začínal ako sústružník, ale nedalo mu to a stále špekuloval nad novými spôsobmi, ako spraviť veci lepšie a efektívnejšie. Popri práci vyštudoval a pokračoval vo vede celý život. K písaniu kníh a prednášaniam na vysokých školách sa Štefan Kassay dostal práve cez podnikanie. Keď I.D.C. sprivatizovali Sereďské pečivárne a trnavské Figaro, potrebovali značky marketingovo vzkriesiť. Na nových marketingových veciach pracoval celý rok. „Povedal som si, škoda by bolo nepodeliť sa o poznatky so svetom, keď ich už mám spísané. Vyšla prvá kniha - Marketingová stratégia firmy holdingového typu," spomína na rok 1993. Dnes píše Š. Kassay pentológiu, ktorá pokrýva všetky biznisové sféry. Berie to ako celoživotné dielo: „Ako akademik mám za cieľ, aby som aspoň časť poznania, ktorú som dosiahol, posunul ďalším generáciám. Mojm cieľom ako podnikateľa je, aby podnik prosperoval aj po mojom odchode," hovorí. Hneď po príchode do Figara sa Š. Kassay začudoval, keď videl päťdesiat žien napichovať paličky do karamelových lízaniek. Spomenul si na svoj patent na stroj na výrobu ložiskových krúžkov v tvare karuselu. „Namiesto krúžkov tam predsa môžu byť okrúhle lízanky. Spravili sme prototypy a poloautomatické stroje a neskôr sme už plne automatické zaviedli do výroby," vysvetľuje.

Nejde im o peniaze

Na prepájanie univerzity a priemyslu založil svoje podnikanie zakladateľ Stredoeurópskeho technologického inštitútu CEIT Milan Gregor. Tento dnes už profesor začína pracovať v priemysle, no zlákala ho veda. Tá ho zo Žilinskej univerzity niekoľkokrát „odviala" do zahraničia - Nemecka, Švajčiarska, Japonska.

Už v roku 1989 založil na univerzite prvú poradenskú firmu, v roku 1998 pod jeho rukami vzniklo Slovenské centrum produktivity. Tieto projekty dodnes fungujú, ale v súčasnosti sa už naplno venuje akciovke CEIT, kde má podiel aj Žilinská univerzita. „CEIT nie je klasická, komerčná firma, je novou platformou na prepojenie univerzitného výskumu s potrebami priemyslu," opisuje M. Gregor. Technologické centrum žije už šesť rokov najmä zo zavádzania inovatívnych projektov zo škôl do firiem - od výrobných procesov a logistiky, rozvoja ľudských zdrojov, biomedicínskeho inžinierstva, technológie digitálneho podniku až po automatizácie a robotizácie. S biznisom prepája nielen Žilinskú univerzitu, ale aj Technickú univerzitu v Košiciach a ojedleho zrejme aj Slovenskú technickú univerzitu v Bratislave. Medzi jeho referenciami svieti bratislavský Volkswagen, ružomerské Mondi SCP či popradský Whirlpool.

M. Gregorovi v podnikaní nejde o peniaze: „Dodnes sme si nevyplatili žiadne dividendy. Bez bohatého investora nám nezostáva nič iné, iba všetky peniaze reinvestovať." Podnikať začal vlastne preto, že v škole s kolegami vychovávali špičkových odborníkov, ktorí si na Slovensku nemohli nájsť zamestnanie. „Najímali si nás zahraničné firmy, ale prečo by aj Slováci nemohli riadiť biznis a tvoriť hodnoty? Dnes si ako CEIT najímame zahraničných odborníkov," zdôrazňuje M. Gregor. Firma v súčasnosti zamestnáva vyše stovky ľudí a ďalších 150 na čiastočný úväzok.

Žiadny kompromis

Veda a biznis majú u akademikov s biznisplánom rovnakú hodnotu. Dokonca ich nevnímajú ako dve oddelené časti, ale skôr ako dve strany tej istej mince zvanej úspech. „Nemôžete povedať, čo je dôležitejšie na tele - či hlava alebo ruky. Nedá sa teda povedať, či veda alebo biznis. Jeden bez druhého nemôžu byť," myslí si Š. Kassay.

Podobne to vidí aj M. Gregor, ktorý exekutívu vo firme prenechal iným kolegom. Jeho priorita je výskum. Na Žilinskej univerzite patrí medzi najpedantnejších pracovníkov, do školy priniesol viaceré nové prístupy a laboratória - práve z praxe.

Podnikanie išlo na úkor jeho voľného času: „Na rozbeh a infraštruktúru sme si museli zarobiť a bola to veľmi ťažká robota. A dodnes je. Odporúčam každému, nech si ju vyskúša. Prvých desať rokov som nevedel, čo je to dovolenka, bol som neustále v pohybe, doma aj v zahraničí," zalomí rukami vedec, ktorý dodnes aktívne zastupuje Slovensko vo viacerých iniciatívach európskeho výskumu.

Znalci

Na dvoch stoličkách sedia znalci a odborní asistenti Peter Kardoš a Miroslav Jakubec. Podnikať začali už na škole, do partie ich zobral jeden z vyučujúcich Milan Kubica. Dnes je Corpora jedna z mála znaleckých firiem na Slovensku, ktoré sa venujú výlučne ohodnocovaniu podnikov. Obaja svorne tvrdia, že neustále zmeny z ministerstva školstva či z vedenia **Ekonomickej univerzity v Bratislave** prispievajú k zvýšeniu byrokracie, a tak je občas biznis na druhej koľaji: „Povinností v škole pribúda - vedecké články, monografie, učebnice," pokrčí ramenami M. Jakubec.

P. Kardoš dodáva, že ich biznis a univerzitná veda sa skvele dopĺňajú: „Študovať nové prístupy, vymýšľať nové metódy posúva aj náš biznis. Nedovolím vám to zaspáť na vavrínoch." Košičan Ján Jadlovský, šéf firmy Kybernetika a člen rovnomennej katedry na Technickej univerzite Košice, zo skúseností v praxi dokonca upravuje učebné osnovy (TREND 13/2011).

M. Jakubec a P. Kardoš priznávajú, že čoraz častejšie riešia otázku, či zostať na dvoch stoličkách. Kým M. Jakubec sa prikláňa k biznisu, P. Kardoš by radšej zakotvil v univerzitnom prostredí: „Nevidím to

však reálne, uživiť rodinu z univerzitého platu by bol taký malý ekonomický zázrak," smeje sa.

Škola firmu brzdila

Ján Košturiak, šéf poradenskej firmy IPA Fraunhofer Slovakia, sa pred siedmimi rokmi rozhodol v prospech biznisu. Vlastne si firmu odčlenil od Žilinskej univerzity, ktorá ju mala pôvodne založenú s nemeckým inštitútom Fraunhofer. „Škola firmu skôr brzdila, navyše podobných projektov sme mali viac," hovorí s tým, že dnes sa do školy rád vracia prednášať o priemyselnom inžinierstve - aj keď už nie na alma mater, ale na Univerzitu Tomáša Baťu v Zlíne a do nemeckého Ulmu.

„Teraz je to pre mňa koníček," tvrdí s tým, že sa podľa neho nedá sedieť na dvoch stoličkách. V tomto smere by už nechcel robiť kompromisy. Rozhodol sa pre podnikanie, čo je preňho prostredie s menším výskytom intríg, žabomyších bojov a byrokracie.

Firmičky

Vtipne sa hovorí, že na slovenských školách sa robí „výskum do zásuvky". Najmä preto, že k praktickému využitiu nového poznania sa dostane iba zriedka. Podnikavým akademikom je nevyužitie práce ľúto a ich výskum je o inováciách, ktoré testujú okamžite v praxi. M. Gregor na tom postavil biznis. U J. Jadlovského má vysokoškolský titul 85 percent osadenstva firmy. Všetci oslovení akademici svorne priznávajú, že keď učia a prednášajú, nájdu si medzi študentmi aj nových spolupracovníkov: „Samozrejme, tých najšikovnejších si odchyťame a po škole ich vieme zamestnať," priznáva J. Košturiak.

Tým, že títo ľudia pôsobia vo vysokoškolskej sfére, spravidla riadia sofistikované biznisy. Profesora s firmou na podomový predaj produktov by ste hľadali márne. J. Košturiak opisuje, ako vyzerá vývoj, ktorý môže byť profitabilný pre školy, ako aj pre firmy. „Na vymýšľanie nových vecí, produktov a prístupov sú tu univerzity. Na testovanie trhom, takú malú komercionalizáciu, sú ideálne tieto malé profesorské firmičky. Na masovú komercionalizáciu sú tu zasa veľké firmy, často aj výrobné," opisuje klasický model vývoja nových vecí. Dnes J. Košturiak so svojimi sofistikovanými znalosťami a prístupmi pomáha aj malým firmám a živnostníkom. Možno ich inšpiruje, aby nezatracovali akademikov, pretože biznis a veda sa môžu navzájom významne obohatovať.

Praktici a akademici

Rozdiel je v myslení

Okrem núl na konte odlišuje profesorov s biznisom od klasických akademikov aj myslenie. Problémy vnímajú ako výzvy a pozerajú sa na ne prakticky s ohľadom na náklady. Hľadajú riešenia aj mimo klasických akademických pravidiel, hraníc a takej typickej formálnosti. Úspech sa nie vždy nosí a hádzanie polien pod nohy zo strany školských kolegov nie je ničím nezvyčajným.

„Nechcem nikoho ohovárať, máme v niečom rôzny pohľad na svet. Prieky počas budovania mojej vedeckej kariéry som bral ako výzvu a ešte viac ma to motivovalo byť pripraveným. Práve im prahe šťastie," myslí si Štefan Kassay z I.D.C. Holdingu. Peter Kardoš a Miroslav Jakubec z **Ekonomickej univerzity** necítia od kolegov pre firmu Corpora nevráživosť: „Veď tu má bokovky - najmä ďalšie úväzky na súkromných vysokých školách - aj vyše polovica vyučujúcich, je tu všeobecné pochopenie proaktívnejších ľudí," vraví M. Jakubec. Dodáva, že škola je pre nich koníček a študentom dávajú aj pohľad z praxe.

Pomaly sa meniaci školský systém prestáva učiteľov motivovať, chýba najmä pozitívny prístup.

„Súčasný systém je postavený na sankciách - ak niečo nespravíš, budeš potrestaný. Nám za odvedenú prácu viac peňazí netreba, ale veľmi nám tu chýba úprimná spätná väzba, pochvala," povzdychne si M. Jakubec a dodá, že ako rodič má úprimnú obavu o slovenské školstvo.

"Nedá sa povedať, či je dôležitejšia veda alebo biznis. Jeden bez druhého nemôže byť."

Štefan Kassay, I.D.C. Holding

2 Akademici s biznisom plánom sedia na dvoch stoličkách, väčšinou na úkor voľného času

Foto:

„Nedá sa povedať, či je dôležitejšia veda alebo biznis. Jeden bez druhého nemôžu byť." Štefan Kassay, I.D.C. Holding

„Bez bohatého investora nám vo firme nezostáva nič iné, iba všetky peniaze reinvestovať." Milan Gregor, CEIT

„Zo skúseností z praxe upravujem učebné osnovy. V zmysle toho, čo teraz priemysel reálne potrebuje." Ján Jadlovský, Kybernetika

„Podnikanie je pre mňa prostredie s menším výskytom intríg, žabomyších bojov a byrokracie." Ján

Košťuriak, IPA Fraunhofer Slovakia

„Neustále zmeny v školstve prispievajú k zvýšeniu byrokracie, a tak je občas biznis na druhej koľaji.“
Peter Kardoš a Miroslav Jakubec, Corpora

[Späť na obsah](#)

39. Malí študenti sa budú na prelome júla a augusta učiť o peniazoch

[Téma: Ekonomická univerzita; aktuality.sk; 21/07/2013; Aktuality.sk; TASR]

Stovka detí vymení kúpanie a ďalšie prázdninové aktivity za štúdium o svete financií. **Ekonomická univerzita v Bratislave** pre malých študentov od deväť do 14 rokov chystá od 29. júla do 9. augusta Detskú **ekonomickú univerzitu**.

"Vysvetlíme im základné pojmy, aktuálne ekonomické témy prostredníctvom prednášok skúsených pedagógov, ako aj renomovaných odborníkov z praxe. Okrem zmysluplného využitia voľného prázdninového času chceme deti zoznámiť s ekonómiou v praxi zábavnou formou," píše na svojom webe univerzita. Za svoje letné štúdium získajú titul inžinier junior **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Štúdium na Detskej **ekonomickej univerzite** bude prebiehať formou povinných prednášok a dobrovoľných workshopov, výletov a exkurzií. Po slávnostnom otvorení sa uskutoční zápis, kde si malí študenti vyberú voliteľné aktivity.

"Juniorskí inžinieri" nebudú letné štúdium tráviť len v aule. Čakajú ich športové aktivity v bratislavskom Sade Janka Kráľa, piknik v Medickej záhrade, výlet do biofarmy v Stupave, múzea dopravy či celodenný výlet do mincovne v Kremnici.

[Späť na obsah](#)

40. Ekonomická univerzita otvorí brány pre malých ekonómov

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 22/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

Ekonomická univerzita v Bratislave otvára prvý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**.

BRATISLAVA 22. júla (WEBNOVINY) - **Ekonomická univerzita (EU)** v **Bratislave** otvára prvý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**.

Malí priaznivci ekonómie získajú nielen množstvo užitočných informácií a rád od skúsených odborníkov z univerzity, ale aj od významných osobností slovenského bankovníctva a podnikania.

Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov dostane na záverečnej slávnostnej promócií diplom od rektora **EU** Rudolfa Siváka, informovala v pondelok hovorkyňa **EU** Lucia Gunišová.

Detská **ekonomická univerzita** štartuje 29. júla a potrvá do 9. augusta. Počas dvoch týždňov sa deti dozvedia, prečo je lepšie mať svoje peniaze uložené v banke ako doma v pokladničke, ako by si mohli zlepšiť svoje vreckové, alebo ako sa stať malým biznismenom.

"Okrem prednášok si budú môcť prezrieť aj výrobu peňazí v kremnickej mincovni, absolvujú výlet na biofarmu či mnohé športové a zábavné aktivity," vysvetlila Alica Tibenská, riaditeľka Bratislavskej Business School **EU** v Bratislave a ktorá je garantuje celý projekt.

"Veľmi sa teším, že sa podarilo pripraviť Detskú **ekonomickú univerzitu**. Naším cieľom je nielen hravou formou ponúknuť najmenším študentom zaujímavé informácie zo sveta ekonomiky a podnikania, ale vzbudiť u nich aj záujem o túto problematiku. Verím, že z viacerých z nich sa v budúcnosti stanú významní ekonómovia, manažéri alebo vedci" povedal rektor Rudolf Sivák.

Viac informácií o Detskej **ekonomickej univerzite** je na www.euba.sk/deu, záujemcovia sa môžu informovať aj na emailovej adrese info.bbs@euba.sk.

Popis foto: **Ekonomická univerzita** otvára prvý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**., SITA/Jozef Jakubčo

[Späť na obsah](#)

41. Automobilový priemysel generuje 9 % celkovej zamestnanosti v slovenskej ekonomike

[Téma: Ekonomická univerzita; Kilometer; 15/07/2013; 07/2013; s.: 11; ČESMAD Slovakia informuje; Redakcia]

Experti z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** vypracovali Štúdiu - prvú svojho druhu na Slovensku, ktorá komplexne zhodnotila priame aj nepriame efekty generované automobilovým priemyslom. Štúdia s názvom: Význam automobilového priemyslu pre slovenskú ekonomiku prináša viacero zaujímavých faktov a údajov, ktoré ponúkajú hlbšie pohľady na štruktúrne súvislosti slovenskej ekonomiky a poukazujú na mimoriadnu dôležitosť automobilového priemyslu pre ekonomiku Slovenska a prosperitu jeho obyvateľov.

Komplexnú štúdiu predstavil univerzitný profesor dipl. Ing. Dr. Mikuláš Luptáčik z Katedry hospodárskej politiky **EU** v Bratislave. Úvodom profesor Luptáčik uviedol, aký dopad má produkcia automobilového priemyslu na produkciu v iných odvetviach: „Vývoz automobiliek v hodnote 1 mil. eur generuje produkciu na Slovensku v hodnote 1,54 mld. eur, čo vyvoláva dopyt po zamestnancoch v iných odvetviach národného hospodárstva.“ Ako vyplýva z tejto štúdie, automobilový priemysel svojou výrobou generuje priamo aj nepriamo 200 000 pracovných miest, čo je 9 % celkovej zamestnanosti na Slovensku. Počet nepriamo generovaných pracovných miest, inými slovami počet zamestnancov v iných odvetviach, je pritom vyšší ako počet zamestnancov v samotnom automobilovom priemysle. Výsledky ukazujú, že jedno pracovné miesto v troch automobilkách generuje štyri pracovné miesta u svojich slovenských dodávateľov. Ďalšie pracovné miesta sa vytvárajú pri výrobe spotrebných predmetov, ktoré si ľudia z takto vytvorených príjmov kupujú. Uvedené údaje majú v konečnom dôsledku veľmi pozitívny dopad na príjmy a spotrebu slovenských domácností. Konkrétne čísla opäť uvádza profesor Mikuláš Luptáčik: „V roku 2012 tvorili príjmy domácností generované automobilovým priemyslom takmer 4 mld. eur a viedli k podielu na spotrebe domácností v SR v hodnote takmer 10 %.“ Vďaka vysokej produktivite práce, ktorá je kľúčová pre rast konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky, pridaná hodnota generovaná jedným zamestnancom v troch automobilkách výrazne prevyšuje pridanú hodnotu pripadajúcu na jedného zamestnanca v slovenskom priemysle.

[Späť na obsah](#)

42. Riešením energetických potrieb Európy sú jadro a plyn

[Téma: Ekonomická univerzita; GoodWill; 11/07/2013; 07/2013,08/2013; s.: 28,29,30; energetika; redakcia]

Obnoviteľné zdroje ustupujú a návrat k uhliu nie je najlepšia voľba

Pomalá konvergencia, prílišná regulácia a zlý systém podpory alternatívnych zdrojov ťahajú energetiku v Európe smerom nadol. Do budúcnosti to nie sú dobré vyhliadky.

K problematike smerovania energetiky v Európe a na Slovensku prinášame rozhovor s vedúcim Katedry medzinárodného obchodu **Ekonomickej univerzity v Bratislave** profesorom Petrom Balážom.

Mnohé európske krajiny upúšťajú od obnoviteľných zdrojov energie, pretože sú drahé. Dá sa pri výrobe elektrickej energie očakávať renesancia plynu, uhlia či jadra?

EÚ nepristúpila správne k podpore obnoviteľných zdrojov. Bolo to veľmi živelné, a tým sa vytvoril výnosný biznis pre mnohé privátne firmy - čo možno tiež bol úmysel. To, že napríklad česká ekonomika musí doplácať vyše 40 miliárd Kč na svoju fotovoltaiku, znižuje jej konkurencieschopnosť. Mnohé obnoviteľné zdroje, ako napríklad veterné elektrárne na severe Nemecka s výkonom vyše 5 000 MW, prinášajú výrazný prebytok elektrickej energie v Európe a do budúcnosti sú z dôvodu časovej nevyrovnanosti dodávok značným rizikom pre prevádzku prenosových sietí. Navyše, povinnosť dobudovať k týmto kapacitám záložné zdroje zostáva v ržii národných vlád. Pozorujeme, že energetika sa spolitizovala. Premiéri a ministri zahraničných vecí bežne rokujú s energetickými firmami, čo v minulosti nebývalo. V Nemecku možno pozorovať príklon k využívaniu uhlia v energetike, čo je tiež len výsledok rozhodnutia vlády kancelárky Merkelovej. Jej vláda rozhodla o odstavení ôsmich zmodernizovaných jadrových elektrární a namiesto ich podpory zabezpečuje produkciu energie dotovanými dodávkami uhlia. Už asi rok sa do Európy tlačí aj lacné uhlie z USA a odberatelia ho uprednostňujú, čím sa efekty takéhoto administratívneho rozhodnutia vytratili. Európa oslabuje svoje smerovanie k presadzovaniu obnoviteľných zdrojov a opäť sa dostáva do popredia práve uhlie. Tým sa zhoršujú aj podmienky plnenia kritérií tzv. Kjótskeho protokolu o emisiách, splnenie programu Európa

20-20-20 a rastú náklady na obstarávanie energie, čím sa znižuje konkurencieschopnosť EÚ.

Energetický mix by mal stanoviť optimálny pomer energie vyrábanej rôznymi spôsobmi, ktorý zohľadňuje dlhodobé komparatívne predpoklady každej krajiny...

Áno a práve v ňom majú svoje miesto aj obnoviteľné zdroje. Nemalo by sa na ne zanevrieť, ale učiť sa z toho, čo sa doteraz nepodarilo. Cesta uhlia, ktorá je dnes typická napr. pre Čínu, nie je správnym smerom pre Európu. Tá by sa mala skôr vrátiť k tomu, čo bolo historicky jej prednosťou - k vyspelým technológiám, ku ktorým možno zaradiť najmä jadrovú energetiku. Len v tejto oblasti má v súčasnosti Európa jedinú šancu uspieť. Jadro bude dlho oblasťou, kde Čína nemôže konkurovať. Takéto zdroje silovej energie by sa mali kombinovať so zdrojmi využívajúcimi zemný plyn. Ten je totiž nespochybniteľne vysoko ekologickým palivom s vybudovanou distribučnou sieťou, optimálne využiteľný ako záložný zdroj k obnoviteľným zdrojom energie.

Čiže očakávate opäť väčší príklon k jadrovej energetike...

Je to prirodzené a technologicky Európe vlastné. Je však paradoxné, že firma Siemens stavia v Číne niekoľko blokov nových jadrových elektrární a v Nemecku to má de facto zakázané. To nemá logiku. Pre mnoho podobných politických rozhodnutí stráca EÚ konkurenčnú pozíciu vo svete, ktorú okamžite zaplňajú iné krajiny.

Keby ste boli v súčasnosti investor, do akej elektrárne by ste v Európe investovali - na plyn, uhlie alebo do obnoviteľných zdrojov?

V Európe do ničoho. Regulácie spôsobujú, že energetika ako oblasť biznisu ide prudko dolu. V prípade SR to má viacero dôvodov. Napríklad Úrad pre reguláciu sieťových odvetví pri tvorbe cien alternatívnych zdrojov energie ich síce konštruoval, donútil distribučné spoločnosti ich vykupovať, ale následne zvýšené náklady z toho vyplývajúce neuznal ako oprávnené. Je to zásah do podnikateľského prostredia a aj preto nie som si istý, či z dôvodu takto regulovaného biznisu po Stredoslovenskej energetike nebudú predávať svoje podiely u nás aj ďalší distribútori ako Západoslovenská a Východoslovenská energetika. Akcionári sú dnes neúprosní a pokiaľ nevidia výnosnosť projektov, presúvajú svoj kapitál do vhodnejšieho prostredia.

Aký dôsledok bude mať táto politika?

Je nelogické, aby ÚRSO niekomu vytváralo vysoko pozitívny hospodársky výsledok a z toho generované vysoké ceny znižovali celkovú šancu ekonomiky uspieť v medzinárodnom prostredí. Aj preto si myslím, že procesy reprivatizácie v energetike budú na Slovensku aj v Európe pokračovať. Nie je to dobrý jav, pretože pridaná hodnota zahraničných investorov bola pre slovenskú energetiku kľúčová. Vo firmách zaviedli systém a európske hodnoty.

EÚ stráca konkurenčnú pozíciu pre krátkozraké politické rozhodnutia v oblasti energetiky.

Myslím si však, že zahraničným akcionárom u nás už chýbajú sily a trepezlivosť na hádanie sa s regulátorom o cenách a trhových podmienkach. Uvažujú zväčša tak, že investícia sa im vrátila, niečo zarobili navrch a kým je konjunktúra, tak budú chcieť svoje podiely predať. Noví investori budú musieť čeliť klesajúcej výnosnosti, pretože nepôjde o to, či budú mať napr. v rúrach dosť plynu z Ruska, ale či ho budú mať komu predať, prípadne či podmienky na trhu sú liberálne.

Prečo je potom pre Energetický a průmyslový holding (EPH) zaujímavé kúpiť podiel v SPP a v Stredoslovenskej energetike?

Vysvetlení môže byť viac. Napríklad to nemuseli kupovať pre seba, hoci to tak zatiaľ prezentujú. Môžu byť predĺženou rukou globálneho zámeru. EPH má nadštandardné kontakty v Rusku. Výnosný biznis sa dá v súčasnosti robiť aj cestou rozsiahlych prevádzkových úspor. Má pripravené razantné opatrenia z hľadiska znižovania počtu zamestnancov a celkových prevádzkových nákladov v SPP. Firma sa postupne čistí, no už nebudú v nej žiadne nákladové rezervy. Ak by trh stagnoval, bude ťažké udržať jeho efektívnosť. EPH má zrejme pocit, že bude vedieť lepšie riadiť SPP a lepšie komunikovať s vládou a ÚRSO. Je len otázne, či v celkovom smerovaní energetického sektora v SR prevládne ekonomický pragmatizmus alebo politický egoizmus. Prípadné politické emócie musí nahradiť cieľavedomý proces podpory našej konkurencieschopnosti, nakoľko slovenská ekonomika je absolútne závislá od výsledkov, ktoré bude dosahovať na zahraničných trhoch.

Fenoménom posledných rokov je bridlicový plyn, ktorý sa začal ťažiť v Severnej Amerike, no veľké ložiská sú aj v Európe. Do akej miery ovplyvňuje globálny energetický trh?

Vysoká cena ropy Brent, ktorá je barometrom európskeho trhu, dlhodobo okolo 100 USD za barel,

ovplyvňuje ceny aj iných energií. Je aj jedným z dôvodov, prečo sa na svetovom energetickom trhu objavujú rôzne inovácie. Navyše, objem zásob ropy je konečný. Odhady hovoria, že pri klasickom spôsobe ťažby zásoby ropy vydržia vo svete maximálne do roku 2050. To neplatí pre bridlicovú ropu a plyn, ktoré sa ťažia z pieskov a bridlíc. Ide však o nákladnú, a teda menej efektívnu ťažbu. Ak je v súčasnosti energeticky potrebný jeden barel ropy, aby sa jej vyťažilo desať barelov, pri bridlicovej rope jeden barel priniesie len tri vyťažené barely. Zaujímavejším sa tento spôsob ťažby stane vtedy, keď sa minú klasické zásoby a zákazník bude ochotný za barel ropy zaplatiť aj 300 USD.

Ťažba bridlicového plynu je však ekonomicky výhodnejšia.

Pri bridlicovom plyne ostáva viacero nedoriešených otázok. Zatiaľ sa nevyváža - výnimkou je len americký štát Maryland, ktorý má vybudované kapacity, no čaká na licencie. Bridlicový plyn má pre americkú ekonomiku veľký význam, pretože jeho ťažba priniesla nový, lacný zdroj energie zvyšujúci konkurencieschopnosť celej krajiny. Okrem toho znižuje závislosť od mazutových elektrární, a teda od dovozu ropy z arabských krajín. Negatívom ťažby bridlicového plynu je vplyv na životné prostredie, lebo znečisťuje podzemné vody. Ak ho začne USA masovo vyvážať a bude lacnejší ako ruský plyn, tak to ovplyvní celú európsku ekonomiku. Najmä stredomorské krajiny potom môžu investovať do terminálov na prijímanie skvapalneného amerického plynu a zníženie nákladov na energie premietnuť do lacnejšieho exportu, a tým aj väčšej konkurencieschopnosti.

Slovensko má druhú najhustejšiu distribučnú sieť plynu v Európe a zároveň je druhým najväčším tranzitným prepravcom. Táto pozícia sa môže stať minulosťou, pretože tranzitnému plynovodu konkuruje Nord Stream a o pár rokov pribudne aj South Stream. Je to dôvod na obavy?

Našou veľkou komparatívnou výhodou je miera plynifikácie, ktorá je po Holandsku druhá najvyššia v Európe. To vytvára podmienky, aby bola slovenská ekonomika z tohto pohľadu aj do budúcnosti efektívna a viac konkurencieschopná, a tým príťažlivá pre zahraničných investorov. Iné je to v prípade produktovodov, kde nemáme situáciu vo vlastných rukách. Plynovodná sústava, ktorá smeruje cez naše územie, sa vytvárala ešte v rámci socialistickej Rady vzájomnej hospodárskej pomoci - RVHP. V tom čase išlo o strategický zámer vytvoriť prepojenie smerom na západ a zároveň to zvyšovalo závislosť socialistických krajín od Sovietskeho zväzu. Plynovody i ropovod prechádzajúce cez naše územie majú v súčasnosti vysokú hodnotu vyplývajúcu aj z ich veľkej prepravnej kapacity, no finančne sa už zaplatili. Preto výdavky na prepravu plynu cez Slovensko sú v porovnaní s Nord Streamom alebo inými novými dopravnými cestami nižšie. Tam sa zriaďovacie náklady vyšplhali na desiatky miliárd eur a je tam zrejmy záujem investorov, aby sa čo najskôr vrátili. To znamená vyššiu cenu za prepravu plynu. Naopak, slabinou, ovplyvňujúcou aj súčasnú strategickú pozíciu Slovenska, je Ukrajina, ktorá má pri preprave plynu spory s Ruskom a tie často rieši na úkor bezpečnosti týchto prepravných ciest.

Dokážeme túto situáciu zmeniť?

Je to hlavne politická otázka. Jedno z riešení by mohlo súvisieť aj s tým, že Ukrajina má záujem vstúpiť do EÚ a z tohto dôvodu musí deklarovvať, že bude spoľahlivou súčasťou európskeho komunitárneho systému. Ak sa na to pozrieme zo širšieho hľadiska, nemožno stratiť zo zreteľa, že vo svetovej ekonomike rastie dopyt Číny po energetických zdrojoch. Ďalej sa vďaka lacným energiám, napr. bridlicovému plynu, výrazne zvyšuje konkurencieschopnosť USA. Preto miera využívania plynovodov, ktoré idú aj cez Slovensko, je otázkou rokovania EÚ s Ukrajinou a Ruskom, kde štát z veľkej časti vlastní najväčšieho producenta a prepravcu plynu Gazprom. Ukrajina, navyše, môže cez prepojenie Odesa - Brody prepravovať aj kaspický plyn. Teda to, čo sa malo v budúcnosti prepravovať cez plynovod Nabucco. V súčasnosti je mnoho dôvodov domnievať sa, že reálna šanca, že sa aj začne stavať, je už len hypotetická.

Prečo si to myslíte?

Nabucco mohlo byť výhodou pre EÚ v prípade, keby sa ním prepravoval plyn z Azerbajdžanu a Turkménska ako alternatíva voči ruským dodávkam. Slabinou je prepravná kapacita, ktorá mala byť ročne cca 20 miliárd metrov kubických plynu - ale spotreba v Európe je takmer desaťnásobne vyššia. Aj vzhľadom na dlhú návratnosť investície je Nabucco podľa môjho názoru skôr politický nástroj na vytvorenie tlaku na Gazprom. Jeho význam však stále klesá. Má viesť cez Turecko a dnes máme na stole aj problém nestability v tejto krajine. Viaceré spoločnosti z pôvodného konzorcia na jeho výstavbu svoj podiel už predali - napríklad RWE a údajne aj ÖMV a ďalšie.

Ako reakcia na plynovú krízu v roku 2009 dochádza v Európe k prepájaniu plynovodov, budujú sa reverzné toky. Bude aj po týchto opatreniach Slovensko závislé od ruského plynu?

Skúša sa reverzný tok na Ukrajinu, úspešne bol odskúšaný tok plynu z Maďarska. Čiže táto alternatíva bude asi postupne funkčná, i keď je otáznave, aký plyn by mal reverzom prúdiť. Paradoxne, závislosť od ruského plynu to vôbec nemusí zmeniť - plyn z Ruska, ktorý prúdi cez plynovod Jamal, sa k nám môže

dostať reverzným tokom z Nemecka. Plyn je dominantný problém energetiky EÚ a nie je veľmi čitateľné, v koho záujme sa deje prepájanie sietí zo severu na juh. Existuje množstvo zámerov plynovodných prepojení či nových terminálov, no chýba im efektívna logistika. Niekedy to vytvára dojem, akoby to bolo vytváranie projektov len preto, aby sa niečo dialo, bez nejakej premyslenej stratégie. Búd' to virtuálne zdanie, že EÚ prosperuje a produkuje nové pracovné miesta, ale pravdepodobne to celkom tak nie je.

Pripravila: TA Foto: **EU**, SXC, TASR

[Späť na obsah](#)

43. Ste dobrá. Ale odstráňte sarkazmus

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 23/07/2013; s.: 13; NÁJDITE SI PRÁCU S HN; Lucia Čížová]

NÁJDITE SI PRÁCU S HN Ste absolvent či nezamestnaný a hľadáte si nové miesto? Projekt HN vám pomôže urobiť dôležitý krok na trhu práce.

Lucia Čížová lucia.cizova@ecopress.sk

Životopis Zmeňte ho. Ukážte kreativitu. Monika Opartyová je čerstvou absolventkou **Ekonomickej univerzity** a chcela by sa zamestnať v oblasti PR, HR alebo marketingu. „Musíte mať stanovené priority, to, čo vás baví. Vo vašom životopise sa strácam, sú v ňom poprehadzované údaje. Úprimne, je to malá katastrofa," začína hodnotenie Alexandra Kováčová zo spoločnosti Manpower. „Chcete byť marketérkou, preto by ste sa mali vedieť predat' lepšie," zhodnotí životopis porotca Martin Huba zo spoločnosti Synergie. Monika svoje pracovné skúsenosti „ukryla" až na konci, na druhej strane životopisu, čo je podľa porotcov veľká škoda. „Prečo ste neuviedli, ako ste si privyrábali počas školy? Aj to hovorí trochu o charaktere človeka, o kreativite, zodpovednosti, energii, ktorú do toho vložíte," pýta sa Huba a Monika hneď pochopí, že so životopisom bude musieť ešte veľmi popracovať. Paulína Nedavašková z Hospodárskych novín jej ešte odporúča, aby nepoužívala len životopis v anglickom jazyku, pre naše firmy treba aj slovenskú verziu.

Prax a skúsenosti Máte názory a viete ich predat'. Monika hneď na úvod priznala, že v odvetví, ktoré vyštudovala, nemá veľké skúsenosti. Venovala sa najmä štúdiu, zostával jej čas už len na menšie brigády. Uvedomuje si, že je dôležité, aby v danej profesii začala od začiatku. „Záviselo by to od firmy, ale zoberala by som aj nižšiu pozíciu. Určite chcem ísť do etablovanej firmy, kde nezostanem na jednom mieste, ale budem mať perspektívu rastu," má jasno uchádzačka. To porota oceňuje. „Páči sa mi, že idete po „mene" firmy. Je dôležité zamestnávateľa presvedčiť o tom, že práve pre vás je ich firma ako stvorená, a preto si vás vyberú," zdôraznila Kováčová. Monika hľadá firmu, ktorá by predstavovala jej „dream job" aj preto, že momentálne nie je nútená zobrať akúkoľvek prácu. Ako lektorka v anglickej škole si skúša, ako je to starať sa o rozbeh a marketingové aktivity malej firmy. „Kde sa vidíte ďalej?" spýta sa Huba. Ak by mala Monika skúsenosti, určite by podnikala mimo Slovenska a v IT biznise, pretože v ňom vidí potenciál. A keďže v diplomovej práci sa venovala franchisingu, má jasno aj v tejto oblasti: rozbehla by „biznis" s predajom krmív pre zvieratá, s vlastným rozvozom a marketingom. Uvedomuje si však, že na to potrebuje kapitál. Kováčová oceňuje, že aj napriek tomu, že nemá veľa skúseností, má názory a vie ich prezentovať.

Jazykové znalosti Oceňujeme váš perfektný prízvuk. „Môžeme prejsť na angličtinu?" skúša Moniku Kováčová. Nielenže ju to neprekvapí, ale svojím plynulým rozprávaním obsiahne všetky otázky, ktoré by jej potenciálne ďalej kládla. Za výbornou znalosťou jazyka je najmä jej vlastná snaha, ale aj skúsenosť z pobytu v zahraničí. Zapracovať by mala na nemčine.

Vystupovanie Odstráňte sarkazmus. „Niekedy pôsobíte trochu sarkasticky," neodpustí si však na záver Kováčová, postupne s ňou súhlasia aj kolegovia. Jej výstižné poznámky, netradičné prirovnania a odľahčený humor síce svedčia o jej kreativite a uvoľnenosti, nie vždy sa hodia. Najmä nie pri pohovore. „Vidno, že ste suverénna, máte všetko zanalyzované a hovoríte si to nahlas, sústreďte sa však viac na pozitívne veci a odstráňte ten sarkazmus," súhlasí Nedavašková. Porota sa jednoznačne zhodne na tom, že sa nemá za čo hanbiť, pretože je človek, ktorý chce niečo dokázať, ide za tým, a najmä má za sebou dôkazy, ktoré o tom svedčia. A teda určite má potenciál nájsť si prácu, ktorá by ju motivovala.

Meno: Monika Opartyová Vek: 23 Bydlisko: Kuzmice, okres Topoľčany Požadovaný plat: 900 eur brutto

PROFIL UCHÁDZAČA

Monika Opartyová je čerstvou absolventkou druhého stupňa štúdia **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, Fakulty podnikového manažmentu a odboru Všeobecný manažment. Počas štúdia strávila semester v zahraničí vďaka programu Erasmus, keď študovala na Fontys University of Applied Sciences v mestečku Venlo v Holandsku. Počas štúdia si privyrábala výrobou a predávaním šperkov či inými

brigádami. Istý čas pracovala v call centre na linke CitiBank, ale nevyhovoval jej systém práce a vedenie spoločnosti. Momentálne pracuje v jazykovej škole Fast and easy v Topoľčanoch ako lektorka anglického jazyka. Mala by záujem o prácu v oblasti PR, HR či marketingu s mesačným platom asi 900 eur v hrubom. V čase nášho pohovoru bola vo výberovom konaní v spoločnosti, ktorá otvárala takzvaný trainee program, neuspela, ale skúša to ďalej.

Monika Opartyová porotu potešila. Napriek mladému veku má názor a vie ho prezentovať. SNÍMKA: HN/PAVOL FUNTÁL

RADY POROTY

Alexandra Kováčová Hiring & HR Manager On Site, Manpower Slovensko

Martin Huba partner v spoločnosti Synergie Slovakia

Paulína Nedavašková editorka prílohy Investor v HN

1. Zmeňte si životopis. Pripravte si aj slovenskú verziu, sprehľadnite ho, údaje o zamestnaní a pracovných skúsenostiach dajte hneď za vzdelanie a viac sa predajte. 2. Vynechajte informáciu o červenom diplome a prospechu. 3. Zapracujte na svojej nemčine. 4. Odstráňte sarkazmus a slangové výrazy v komunikácii na pohovoroch. 5. Hľadajte vo veciach viac pozitív.

Celková známka z pohovoru 2

Hodnotenie pohovoru uchádzačom: „Som vďačná za všetky rady, uvedomujem si, že som podcenila prípravu čo sa týka životopisu, a teraz viem, že ho treba zmeniť.“

Zaujal vás náš projekt? Môže pomôcť práve vám, neváhajte a dajte nám o sebe vedieť. Stačí navštíviť stránku <http://pracashn.hnonline.ska> vyplniť základné údaje alebo napísať redaktorke prílohy Moja kariéra Paulíne Nedavaškovej na paulina.nedavaskova@ecopress.sk

Ste personalista alebo zástupca firmy a zaujal vás profil Moniky Opartyovej? Napíšte na lucia.cizova@ecopress.sk a sprostredkujeme vám na ňu kontakt.

VIDEO k tomuto textu nájdete na hnonline.sk

[Späť na obsah](#)

44. Dvadsať rokov, ktoré zmenili Slovensko

[Téma: Ekonomická univerzita; Revue priemyslu; 18/07/2013; 07/2013,08/2013; s.: 32,33; Auto a priemysel ŠPECIÁL; Peter Mariany]

Predstava o Slovensku ako o krajine s prevažujúcou, vyspelou automobilovou výrobou sa za posledných dvadsať rokov stala zo sna každodennou realitou. O bilancii i perspektívach sektora automotive na Slovensku sme hovorili s Jaroslavom Holečkom, prezidentom Zväzu automobilového priemyslu SR (ZAP SR).

ZAP SR oslavuje tento rok dvadsať rokov svojej existencie. Akú úlohu zohralo pri rozvoji automobilového priemyslu na Slovensku?

Jaroslav Holeček: Práve pred dvadsiatimi rokmi, 22. júna 1993, skupina nadšencov pod vedením pána Uhríka založila v Bánovciach nad Bebravou Združenie automobilového priemyslu ako organizáciu, ktorá mala predovšetkým zjednocovať výrobcov automobilov, motocyklov a traktorov a ich spolupracujúce organizácie a rozvíjať podmienky pre novodobý automobilový priemysel na Slovensku. V druhej polovici 90-tych rokov sa združenie veľmi intenzívne sústredilo za podpory splnomocnenca vlády pre automobilový priemysel pána Richtera a vtedajšieho generálneho riaditeľa ŠAS pána Chudobu na aktívny rozvoj subdodávateľov. V roku 2000 sme zmenili sídlo a udomácnili sa v Bratislave. V tomto období sa tiež začal intenzívny rozvoj Volkswagenu Slovakia, budoval sa v Lozorne prvý priemyselný park pre subdodávateľov a začalo sa pošuškávať o ďalšom možnom automobilovom investore. Za účinnej pomoci ZAP pri procese rozhodovania sa v rokoch 2003 až 2004 rozhodlo nielen o jednom, ale hneď o dvoch automobilových investoroch - koncernoch PSA a Hyundai-KIA, ktoré v roku 2006 začali s výrobou nových automobilov svojich značiek Peugeot, Citroën a Kia.

Aké sú hlavné ciele a poslanie ZAP SR v súčasnosti?

Holeček: Vo Zväze automobilového priemyslu sme v apríli 2012 prijali novú víziu a stratégiu, ktorej

cieľom je zabezpečiť konkurencieschopnosť a dlhodobú udržateľnosť automobilového priemyslu v Slovenskej republike. Stratégia je založená hlavne na potrebe zmeny odborného vzdelávania na stredných a vysokých školách, postavenia základov pre priemyselný výskum, vývoj a inovácie, zvýšenie efektívnosti spolupráce s vysokými školami pri príprave vysokoškolsky vzdelaných odborníkov pre priemyselnú prax a v neposlednom rade chceme pomôcť subdodávateľom stať sa subdodávateľmi vyšších stupňov pre našich a tiež zahraničných výrobcov automobilov.

Ako konkrétne chcete tieto ciele naplniť?

Holeček: V rámci vedy a výskumu sme zadefinovali potreby aplikovaného výskumu pre priemysel v oblasti materiálov, rozvoja technológií ale aj v oblasti výrobných a logistických procesov, ktoré je potrebné optimalizovať a inovovať. Závažnou oblasťou sú aj ľudia, a teda sociologický výskum, ktorý tu v posledných rokoch vôbec nebol. Ide napríklad o problémy fluktuácie, práceneschopnosti, zdravotného stavu ľudí, ale aj odmeňovania a podobne. Vo všetkých týchto oblastiach spolupracujeme s ministerstvami, SAV a vysokými školami, pričom sa snažíme presadiť, aby aplikovaný výskum pre priemysel bol prioritný. Naším cieľom je založiť na Slovensku Národný technologický inštitút, ktorý bude zabezpečovať prepojenie požiadaviek priemyslu s možnosťami SAV, vysokých škôl a súkromných výskumných ústavov v definovaných oblastiach výskumu a vývoja.

Existuje podľa vášho názoru na Slovensku priestor ešte pre ďalší rozvoj automobilového priemyslu, alebo sme v tomto smere už dosiahli určitý limit?

Holeček: Samozrejme, že existuje táto možnosť. Je tu dokonca priestor pre ďalšiu automobilku predovšetkým na strednom a východnom Slovensku. To, čo je momentálne podstatné, je rozvíjanie subdodávateľov. V súčasnom období automobilky pracujú na kapacitách svojich možností, ale o to intenzívnejšie treba rozvíjať subdodávateľský priemysel, ktorý môže napomôcť k zabezpečeniu konkurencieschopnosti a ďalšiemu rozvoju zamestnanosti na Slovensku.

Myslíte si, že klesajúci odbyt na automobilovom trhu v Európe neovplyvní existenciu a budúcnosť automobilovej výroby na Slovensku?

Holeček: Máme nesmierne šťastie, že nevyrábame ani pre lokálny slovenský ani pre európsky trh, ale vyrábame pre globálny trh, a tak je pre nás výhodou, že keď v niektorých častiach Európy klesá dopyt po automobiloch, v iných častiach sveta narastá, takže pre nás a našich výrobcov sú najdôležitejšími trhmi oblasti Číny, Indie, Brazílie a Ruska.

Budú sa slovenskí subdodávatelia môcť udržať a presadiť aj v budúcnosti vzhľadom na silnejúcu konkurenciu z krajín s nižšími nákladmi ako sú, resp. budú na Slovensku?

Holeček: Táto otázka má dva aspekty. Po prvé je pre nás rozvoj subdodávateľov na Slovensku otázkou ďalšieho rozvoja automobilového priemyslu. Čiže subdodávatelia tu majú svoje miesto i budúcnosť. Zväz automobilového priemyslu, ako som už spomínal, si dal do svojej stratégie zabezpečiť rozvoj subdodávateľov, pretože ako vieme, konkurencieschopnosť Slovenska závisí od troch prvkov: od zabezpečenia kvalitnej výroby, od prijateľných nákladov a od flexibility. Prijateľné náklady súvisia predovšetkým so znižovaním logistických nákladov, ktoré sa dajú znížiť prostredníctvom subdodávateľov, ktorí budú pracovať na našom území. Druhým aspektom je presun výroby do lacnejších oblastí Európy. Samozrejme, tomu nezabráňime, ale nie vo výrobných, ktoré potrebujú fortiel a zručnosť u ľudí. Automobilová výroba má aj jednoduché výroby ako napr. výroba káblových zväzkov, a tak je možné, že sa presťahuje do lacnejšej oblasti Európy, ale tie, ktoré potrebujú predovšetkým vysokú pridanú hodnotu, si myslím, že tu zostanú, pretože tie sú závislé na kvalifikovanej pracovnej sile, ktorá na Slovensku vždy bola, aj keď o vzdelávaní sa vyjadrujeme často dosť kriticky.

Do akej miery sa slovenské firmy v sektore automotive podieľajú na inováciách, vývoji? Máme vôbec pre sofistikované technológie budúcnosti na Slovensku potenciál?

Holeček: Už samotná výroba v automobilovom priemysle je sofistikovaná. Ak si niekto myslí, že pri výrobe áut sme iba montážnou dielňou Európy, odporúčam mu pozrieť si výrobné linky v každej automobilke, ktoré sú plné robotov a automatizovaných výrobných systémov, ktoré musel niekto navrhnuť, naprogramovať a udržiavať v prevádzke a nie sú to ľudia zo zahraničia. A aj samotné produkty, ktoré tu vyrábame a uvádzame do života, sú sofistikované. Slovenský automobilový priemysel je hnacím motorom všetkých inovácií na Slovensku. Prebieha tu inovácia do produktov, pri niektorých naozaj veľmi rýchlo, pretože inak by sa nepredávali. Taktiež sa inovujú technológie, materiály a v neposlednom rade i procesy, ktorých inovácia je založená na ľuďoch, ktorí sú zo Slovenska. Tým automobilový priemysel prispel zásadne v oblasti inovácií. **Ekonomická univerzita v Bratislave** spracovala štúdiu, v ktorej ukázala pomerne vysokú hodnotu - dva až trojnásobne vyššiu pridanú hodnotu na zamestnanca v automobilovom priemysle v porovnaní s inými sektormi priemyslu na Slovensku. Práve táto pridaná hodnota úzko súvisí s inováciami, optimalizáciou výroby a zvyšovaním

produktivity.

Automobilový sektor patrí k najvýznamnejším slovenským zamestnávateľom, ale školský a vzdelávací systém jeho nárokom a požiadavkám už zďaleka nestačí...

Holeček: ZAP SR je iniciátorom súčasných reforiem vzdelávania predovšetkým v oblasti stredného odborného vzdelávania. V roku 2008 a 2009 sme iniciovali prijatie zákona číslo 184/2009 o odbornom vzdelávaní a minulý rok sme spolu s ostatnými zamestnávateľskými zväzmi iniciovali jeho novelizáciu. Čo sa týka vzdelávania, našim najväčším problémom je, že len menej ako 10 percent mladých ľudí sa pripravuje pre profesiu, v ktorej by mali v budúcnosti pracovať. To musíme zmeniť, pretože nie je možné, aby sa študenti sústredili iba na dostávajúce určité „papierov," ktoré im neotvorí bránu do zamestnania. Príprava na povolanie im túto bránu do zamestnania otvorí. Minulý rok v máji sme organizovali konferenciu o odbornom vzdelávaní s mottom „Aby každý absolvent mal svoje uplatnenie". Práve tu sme naštartovali reformy v oblasti stredného odborného vzdelávania, v ktorých budeme pokračovať.

Ako by bolo podľa vás potrebné túto situáciu riešiť?

Holeček: Nemáme inú šancu, ako urobiť transformáciu odborného vzdelávania smerom k potrebám trhu práce. Je pre nás veľmi dôležité, aby sa zamestnávatelia znovu vrátili k podpore odborného vzdelávania, a preto v poslednom polroku hovoríme o tom, že do stredoškolského odborného vzdelávania je potrebné zaviesť prvky duálneho systému vzdelávania, to znamená, aby sa teoretické vyučovanie v niektorých odboroch učilo v škole a praktické sa zaviedlo v podnikoch. Podobne je to i s vysokoškolským vzdelávaním, kde transformácia bude o niečo ťažšia, ale takisto v rámci Slovenska je momentálne rozbehnutý projekt „Vysoké školy ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti," na ktorom rovnako participujú i priemyselné zväzy.

Ako vnímate politiku štátu voči sektoru automobilovej výroby? V čom by mal štát viac pomôcť, aby sa jeho pozícia upevnila, resp. aby sa mohol ďalej rozvíjať?

Holeček: To, čo veľa krát cítime ako krivdu je, že mnohí nás kritizujú za to, že Slovensko je príliš postavené na automobilovej výrobe. V roku 1990 a 1991 bola úplne zastavená zbrojárska výroba, tak automobilový priemysel v podobe Volkswagenu bol jedinou možnou alternatívou, ktorá na Slovensku bola. To, že sa rozvinul do takej podoby, v akej je dnes, znamená, že na Slovensku sú schopní ľudia, ktorí dokážu vyrábať aj tie najkomplikovanejšie výrobky. Nemali by sme nad týmto lamentovať a plakať, ale naopak podporiť automobilový priemysel ako nosný sektor v našom štáte a pomohli vytvárať podmienky pre konkurencieschopnosť pre jeho fungovanie. Ako som už uviedol, k tým najzákladnejším podmienkam patrí vzdelávanie, aplikovaný výskum a vývoj pre potreby priemyslu a nakoniec i zabezpečenie rozvoja subdodávateľov na Slovensku.

Peter Marianyi

„Automobilový priemysel je hnacím motorom inovácií na Slovensku"

Foto

Momentálne je podstatné rozvíjanie subdodávateľov: Jaroslav Holeček, prezident ZAP SR

[Späť na obsah](#)

45. Štadión je celoživotná výzva

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 24/07/2013; 170/2013; s.: 2,3; FUTBAL; MIROSLAV TOMÁŠIK]

KAROL KÁLLAY, šéf tímu, ktorý projektoval národný futbalový štadión

- Architektúre sa venujete tri desaťročia. Kam by ste vo svojej tvorbe zaradili projekt Národného futbalového štadióna?

"Futbalový štadión je celoživotná výzva pre každého architekta. Je to náš absolútne najväčší projekt."

- Čo je ťažšie – projektovať pavilóny na svetové výstavy, alebo futbalový štadión?

"Expo je v podstate lunaparková záležitosť, ľudia prídu na deň, dva, vidia sto pavilónov a chcú byť očarení nápadom, niečím, čo si zapamätajú. Štadión je oveľa technicky náročnejší projekt, kým Expo sa po pol roku zruší, štadión musí slúžiť päťdesiat, sto rokov."

- Čo bolo alfou a omegou vášho projektu?

"Aby všetci diváci mali rovnaké komfortné videnie a v areáli pulzoval život nielen počas futbalových zápasov – aby sa stal obľúbenou zónou oddychu, nie ako na niektorých štadiónoch, ktoré sú medzi futbalovými zápasmi zatvorené a parkoviská sú prázdne..."

- Zdôraznili ste, že projekt štadióna nie je nápad jedného človeka, ale tímová práca. Čia konkrétne?

"Mojich mladých kolegov v spoločnosti Expoline – Branislava Bolča, Radovana Valentu a môjho syna Karola."

- Prečo ste sa rozhodli pre strechu z membránovej plachty?

"Hlavne preto, že materiál je veľmi ľahký, efektívny a odolný počasu. Vydrží päťdesiat rokov bez zmeny tvaru a farby, prepúšťa svetlo a pri večernom nasvietení robí efekty, ktoré by sme s iným materiálom sotva dosiahli. Podobnou plachtou sú zakryté tribúny na tratiach formuly jeden v Abú Zabí a Šanghaji a takisto na štadióne vo Vroclave. Tam sme si overili, že riešenie s membránovou plachtou – plnou nad hlavami, aby na ľudí nepršalo a v sklone prechádzajúcej do perforovania, aby ľudia cez ňu videli na okolie štadióna, je naozaj dobré. V neposlednom rade toto riešenie súviselo aj s požiadavkou investora, aby projekt nebol mimoriadne drahý a riešenie prekrytia membránovou strechou sa nám javilo ako relatívne jednoduché a lacné."

- Za aký čas dokážu všetci diváci opustiť štadión?

"Požiarnici vypočítali, že štadión by sa mal vyprázdniť za desať minút."

- Ako ste vyriešili parkovanie?

"Podľa pôvodného územného rozhodnutia mali byť garáže pod celým pozemkom, lenže predpis UEFA a FIFA je taký, že parkovanie nemôže byť pod hracou plochou. Koncept parkovísk sme vyriešili tak, že časť bude pod administratívnu budovu, pod bytovým domom, pod zábavným parkom a dookola pod tribúnami. Parkoviská sú limitované počtom tisíc miest, priestor viac neumožnil a ani nebola snaha, pretože trend vo svete je taký, že ľudia chodia na zápasy väčšinou hromadnou dopravou. Parkoviská sa zaplnia počas zápasov Slovana, alebo medzištátnych stretnutí, vtedy môžu byť k dispozícii aj parkoviska v blízkosti zimného štadióna, alebo na Pasienkoch, možno pribudne parkovisko aj na cyklistickom štadióne. To bude bohato stačiť."

- Kedy ste začali projektovať štadión?

"V októbri 2010 a dnes sa búra starý Slovan. O štyri mesiace by sa mala začať výstavba nového štadióna." MIROSLAV TOMÁŠIK

KTO JE ING. ARCH. KAROL KÁLLAY

Narodil sa 12. augusta 1955 v Žiline. Je synom svetoznámeho fotografa Karola Kállaya. Vyštudoval Fakultu architektúry Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. Štyri roky pracoval v Inchebe, kde projektoval československé pavilóny na medzinárodných veľtrhoch v Bagdade, Teheráne, Casablance, či projekty pavilónu Slovenskej republiky na svetovej výstave Expo v Lisabone, alebo Hannoveri. Spolu s Igorom Bolčom založili spoločnosť Expoline zaoberajúcou sa projekčnou činnosťou v oblasti architektúry, výstavníctva a dizajnu, realizáciou interiérov a stavebnou činnosťou i dodávkou výstavných expozícií. V Bratislave stoja za pozornosťou napríklad poisťovňa Kooperativa, Centrum Diplomat na Palisádach v Bratislave, aula **Ekonomickej univerzity**, podzemná garáž pri parlamente, rekonštrukcia objektu Rolanda na Hlavnom námestí, či projekt prestavby Národného onkologického ústavu na Kramároch, ktorý sponzorsky darovali nemocnici. Ďalej kúpalisko Zelená žaba v Trenčianskych Tepliciach, prestavba hotela Elizabeth v Trenčíne, reštaurácia Gambirinus v Budapešti a ďalšie.

Alfou a omegou projektu bolo, aby všetci diváci mali komfortné videnie a štadión sa stal obľúbenou zónou oddychu, aby v ňom pulzoval život nielen počas futbalových zápasov.

[Späť na obsah](#)

46. AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL BILANCUJE 20 ROKOV

[Téma: Ekonomická univerzita; Mot`or; 15/07/2013; 07/2013,08/2013; s.: 4,5,6; Ekonomika; Redakcia]

Zväz automobilového priemyslu (ZAP) oslavoval v júni svoje 20. výročie. ZAP SR je dobrovoľné združenie právnických osôb (spoločností, podnikov, výrobných družstiev a ďalších právnych subjektov)

pôsobiacich v oblastiach:

výskum, vývoj, výroba a predaj motorových a prípojných vozidiel, ich komponentov a účelových nadstavieb na motorové a prípojné vozidlá, príslušenstvo motorových a prípojných vozidiel

projekcia a výroba náradia a účelových zariadení pre automobilový a príbuzný priemysel

dovoz motorových vozidiel a obchodovanie s nimi

príprava vysokoškolsky vzdelaných odborníkov pre automobilový, dodávateľský a príbuzný priemysel, ako i servis a prevádzku cestných vozidiel.

Zväz automobilového priemyslu SR vznikol dňa 22. 6.1993 v Bánovciach nad Bebravou a v súčasnosti združuje 161 právnych subjektov.

Počas uplynulých 20 rokov sa podarilo v Slovenskej republike naštartovať a rozvinúť automobilový priemysel ako najdôležitejšie odvetvie nášho hospodárstva. Podiel automobilového priemyslu predstavuje 41 percent z celkových tržieb priemyslu SR, pričom 30,5 percenta je podiel samotných producentov automobilov a 10,5 percenta tvoria ostatné subdodávateľské odvetvia.

Pán Ing. Jaroslav Holeček, prezident ZAP SR, bilancuje: „Samotná výroba automobilov od roku 1993, kedy sme vyrobili okolo 3000 automobilov, sa zväčšila 310-krát na odhadovaných 930 000 v tomto roku." Najväčšie nárasty produkcie boli v rokoch 1997 (rozšírenie výroby vo Volkswagene Slovakia), 2007 (rozbehnutie výroby PSA Peugeot Citroen Automobiles a Kia Motors Slovakia) a v roku 2012 získaním nových produktov pre našich výrobcov. Slovensko stojí na špici svetového rebríčka s počtom 171 automobilov vyrábaných na 1000 obyvateľov.

„Za dvadsať rokov nášho fungovania sa nám podarilo posunúť automobilový priemysel do pozície lídra a pomôcť tak slovenskej ekonomike aj v čase hospodárskej krízy," dodáva J. Holeček. „Traja výrobcovia automobilov a až 275 dodávateľov automobilového priemyslu dosiahli spolu ročný obrat 27,5 mld. eur za rok 2012."

Podľa štatistík ZAP SR sa za 20 rokov podarilo:

- 6 093 189 vyrobených automobilov,
- 5 987 000 vyrobených prevodoviek,
- 1 850 000 vyrobených motorov,
- 1 362 185 nových zaregistrovaných vozidiel na Slovensku. Typy automobilov vyrábané na Slovensku:
  - Volkswagen Slovakia: Touareg, UP, Audi Q7, Škoda Citygo, Seat Mii
  - PSA Peugeot Citroen Automobiles: Peugeot 208, Citroen C3 Picasso, Peugeot 207i
  - Kia Motors Slovakia: Cee'd, Cee'd_sw, Pro_cee'd, Venga, Sportage, Pro_cee'd GT

AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL GENERUJE 9 % CELKOVEJ ZAMESTNANOSTI V SLOVENSKEJ EKONOMIKE

Expert z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** vypracovali štúdiu - prvú svojho druhu na Slovensku, ktorá komplexne zhodnotila priame aj nepriame efekty generované automobilovým priemyslom.

Štúdia s názvom: Význam automobilového priemyslu pre slovenskú ekonomiku prináša viacero zaujímavých faktov a údajov, ktoré ponúkajú hlbšie pohľady na štruktúrne súvislosti slovenskej ekonomiky a poukazujú na mimoriadnu dôležitosť automobilového priemyslu pre ekonomiku Slovenska a prosperitu jeho obyvateľov.

Automobilový priemysel Slovenskej republiky

Nárast počtu vyrobených automobilov: 310 x

1993 2 952
1994 6 043
1995 19 088
1996 30 153
1997 40 885
1998 125 281
1999 126 675
2000 180 803

2001 181 018
2002 225 442
2003 281 160
2004 223 542
2005 218 349
2006 215 349
2007 571 071
2008 575 770
2009 295 360
2010 561 933
2011 639 763
2012 926 555
2013 odhad 930 000

Automobilový priemysel Slovenskej republiky

Podiel automobilového priemyslu na celkovom SR priemysle

2008 34,3%
2009 36,6%
2010 37,0%
2011 39,0%
2012 41,0%

Automobilový priemysel Slovenskej republiky

Slovensko - najviac vyrobených automobilov na 1000 obyv.

2011

NL 4
IT 13
RO 16
PT 18
AT 18
SE 20
HU 20
PL 22
UK 23
FR 36
EU 38
ES 51
BE 51
DE 77
SL 85
CZ 114
SK 118

SK - 2012 - 171 áut na 1000 obyvateľov.

Zamestnanosť generovaná automobilovým priemyslom

2008 2009 2010 2011 2012

Zamestnanosť v automobilovom priemysle 53 932 45 606 46 377 53 897 60 828

Zamestnanosť generovaná u dodávateľov 60 408 47 861 60 484 71677 81682

Indukovaná zamestnanosť 51013 45 249 46 860 53 983 59 310

Celková generovaná zamestnanosť 165 352 138 715 153 722 179 557 201 820

[Späť na obsah](#)

47. Ing. Stričík Michal, PhD., Bc. Pančík Ladislav, Ing. Sabolová Martina

[Téma: Ekonomická univerzita; Odpady; 24/07/2013; 07/2013; s.: 8,9,10; Minimalizácia, zhodnocovanie a zneškodňovanie; redakcia]

PRODUKCIA A NAKLADANIE S KOMUNÁLNYM ODPADOM V EÚ

Ročne sa v Európskej únii vyprodukuje okolo 2,5 miliárd ton odpadu. Ide o obrovské množstvo odpadu,

ktoré predstavuje vážny environmentálny, ekonomický, ako aj sociálny problém. Na tejto produkcii sa podieľajú jednotlivé krajiny odlišnou mierou, ktorá závisí predovšetkým od veľkosti krajiny, počtu obyvateľov a priemyselnej produkcie. Medzi krajiny s najväčšou produkciou odpadu patrí Nemecko, Veľká Británia, Francúzsko, Taliansko, Španielsko, ale aj Rumunsko, Bulharsko či Poľsko. Naopak, medzi krajiny s najmenšou produkciou odpadu patria menšie krajiny EÚ ako Malta, Lotyšsko a Cyprus.

Pre lepšie porovnanie celkovej úrovne produkcie odpadov v jednotlivých krajinách EÚ, sme túto prepočítali na jedného obyvateľa. Priemerná hodnota celkovej produkcie odpadu EÚ na obyvateľa v roku 2008 bola 5 237 kg, čo bolo o 288 kg menej ako v roku 2006. Najvyššiu úroveň dosiahlo Bulharsko (37 528 kg), Luxembursko (19 630 kg) a Fínsko (15 394 kg). Najnižšiu úroveň produkcie odpadu na obyvateľa dosiahlo Lotyšsko (660 kg), Maďarsko (1 688 kg) a Litva (1 886 kg). Slovenská republika (s 2 212 kg) dosiahla takmer 41 % priemeru EÚ. V roku 2010 bola priemerná hodnota celkovej produkcie odpadu EÚ prepočítaná na 1 obyvateľa 4 985 kg, čím bol zaznamenaný pokles v porovnaní s rokom 2008 o 252 kg. V porovnaní s rokom 2008 znížilo v roku 2010 svoju produkciu 15 krajín a naopak 12 krajín zvýšilo svoju produkciu celkového odpadu. Významnú časť vyprodukovaného odpadu tvorí komunálny odpad. Najväčšími producentmi komunálneho odpadu v roku 2010 v Európskej únii boli najväčšie krajiny, ako sú Nemecko, Francúzsko, Veľká Británia a Taliansko. K najmenším producentom patria krajiny s malým počtom obyvateľstva, ako je Malta, Luxembursko, Estónsko, Cyprus a Lotyšsko. Najviac komunálneho odpadu prepočítaného na 1 obyvateľa sa v roku 2010 vyprodukovalo na Cypre (760 kg), Dánsku (678 kg), Írsku (636 kg). Najmenej komunálneho odpadu sa vyprodukovalo v Lotyšsku (304 kg), Estónsku (311 kg), Poľsku (315 kg), Českej republike (317 kg) a v Slovenskej republike (333 kg). Priemerná produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa EÚ dosahuje postupne klesajúcu hodnotu z 522 kg v roku 2006 na 502 kg v roku 2010. V Slovenskej republike bol v tomto období zaznamenaný nárast z 301 kg v roku 2006 na 333 kg v roku 2010. Napriek tomuto nárastu dosiahla hodnota produkcie KO na 1 obyvateľa v Slovenskej republike 66 % priemeru Európskej únie. Pri vzájomnom porovnaní rokov 2008 a 2010 môžeme konštatovať, že z 27 krajín EÚ 24 krajín znížilo svoju produkciu komunálneho odpadu od 1 kg, čo sa podarilo Portugalsku, až po 157 kg v Dánsku. V troch krajinách EÚ došlo k zvýšeniu produkcie KO na obyvateľa v období rokov 2008 a 2010. Išlo o Grécko a Slovenskú republiku s nárastom o 5 kg a Českú republiku s nárastom o 12 kg. Osobitnú pozornosť si zaslúži sledovanie nakladania s komunálnym odpadom v jednotlivých krajinách EÚ. V tejto súvislosti sú veľmi dôležité zmeny, ktoré priniesla nová rámcová smernica 2008/98/ES a jej zmena postoja k odpadu. Odpad už nie len vecou, ktorej sa jej držiteľ chce alebo musí zbaviť, odpad je predovšetkým cennou surovinou, ktorá šetrí primárne zdroje a rovnako môže byť významným zdrojom energie. Tento nový postoj, ktorý by mal reálne viesť k recyklujúcej spoločnosti, je zakotvený v hierarchii odpadového hospodárstva, ktorú zavádza nová rámcová smernica.

Pre prehľadnosť sme z jednotlivých dostupných údajov pre porovnanie vybrali po štyri krajiny s najlepšimi a najhoršími výsledkami v oblasti zhodnocovania komunálnych odpadov, ako aj výsledky krajín Vyšehradskej štvorky, ktoré sú zachytené v tabuľke 3. Ako vidieť z uvedenej tabuľky medzi krajiny, ktoré najmenej skládkovali a najviac zhodnocovali komunálny odpad, patrilo v roku 2004 Holandsko, Dánsko, Belgicko a Švédsko. V roku 2010, kedy môžeme konštatovať ďalší kvantitatívny posun v oblasti skládkovania u najvyspelejších krajín v tejto oblasti, bolo na prvom mieste stále Holandsko, ale už pred Nemeckom, Švédskom a Belgickom. U týchto krajín môžeme sledovať aj vysoký podiel zhodnocovaného KO. Najhorší stav z pohľadu skládkovania dosahovali aj v roku 2004 aj v roku 2010 Rumunsko a najmä Bulharsko na poslednom 27. mieste. Spomedzi krajín Vyšehradskej štvorky Slovenská republika klesla z 18. miesta za Českou republikou v roku 2004 na 20. miesto v roku 2010 pri viac ako 80 % skládkovaní komunálnych odpadov. V roku 2010 bola Česká republika na 15. mieste, Maďarsko na 16. a Poľsko na 18. mieste.

Musíme si uvedomiť, že odpady predstavujú vážny environmentálny problém v súvislosti so znečisťovaním životného prostredia, ale aj nadmernou exploataciou prírodných zdrojov. Vyprodukované odpady nemusia skončiť na skládke odpadov, ale môžu byť hodnotnou surovinou, alebo zdroj energie, ktorá vstupuje opäť do výrobného procesu, ako ukazujú aj naše príklady z vyspelých krajín EÚ, ktoré môžu byť v tejto oblasti aj vzorom pre Slovenskú republiku.

Tabuľka 1: Celková produkcia odpadu v EÚ v kg na obyvateľa (všetky aktivity NACE + domácnosti)

Krajina	2004	2006	2008	2010
Belgicko	5 068	5 627	4 540	5 740
Bulharsko	33 855	33 154	37 528	22 192
Česká republika	2 866	2 410	2 438	2 258
Dánsko	2 329	2 704	2 759	2 529
Nemecko	4 412	4 416	4 540	4 446
Estónsko	15 460	14 092	14 607	14 178
Írsko	6 019	6 948	5 341	4 427
Grécko	3 160	4 604	6 109	6 227
Španielsko	3 763	3 648	3 276	2 985

Francúzsko 4 845 5 051 5 375 5 474
 Taliansko 2 403 2 630 2 992 2 721
 Cyprus 3 030 1 616 2 324 2 861
 Lotyšsko 544 812 660 669
 Litva 2 040 1 934 1 886 1 699
 Luxembursko 18 153 20 283 19 630 20 594
 Maďarsko 2 440 2 213 1 688 1 574
 Malta 7 833 7 040 3 639 3 097
 Holandsko 5 411 5 770 6 056 7 177
 Rakúsko 6 488 6 565 6 754 4 158
 Poľsko 4 052 4 463 3 681 4 176
 Portugalsko 2 792 3 302 3 434 3 605
 Rumunsko 17 030 15 952 8 800 10 208
 Slovinsko 2 890 3 008 2 493 2 487
 Slovenská republika 1 982 2 690 2 122 1 942
 Fínsko 13 333 13 711 15 394 19 454
 Švédsko 10 203 10 459 9 346 12 542
 Veľká Británia 5 972 5 712 5 442 4 161
 Európska únia (27 krajín) 5 475 5 525 5 237 4 985

Ekonomická univerzita Bratislava, Podnikovohospodárska fakulta Košice

Tabuľka 2: Produkcia komunálneho odpadu v EÚ v kg na obyvateľa

Krajina	2004	2006	2008	2010
Belgicko	486	483	489	466
Bulharsko	492	461	474	410
Česká republika	278	296	305	317
Dánsko	695	740	830	673
Nemecko	587	564	589	583
Estónsko	449	399	391	311
Írsko	737	794	729	636
Grécko	432	442	452	457
Španielsko	603	594	556	535
Francúzsko	519	536	541	532
Taliansko	535	552	543	531
Cyprus	730	739	767	760
Lotyšsko	311	412	332	304
Litva	367	391	408	381
Luxembursko	679	683	697	678
Maďarsko	454	468	454	413
Malta	622	622	670	591
Holandsko	624	622	624	595
Rakúsko	618	653	599	591
Poľsko	256	321	320	315
Portugalsko	444	463	515	514
Rumunsko	345	389	392	365
Slovinsko	417	431	457	422
Slovenská republika	274	301	328	333
Fínsko	469	494	521	470
Švédsko	464	496	513	465
Veľká Británia	603	586	544	521
Európska únia (27 krajín)	513	522	520	502

Zdroj - http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_wasmun&lang=en

Tabuľka 3: Porovnanie nakladania s komunálnym odpadom: najlepšie a najhoršie krajiny EÚ a krajiny V4

Rok	2004	Rok	2010										
Krajina	Skládkovanie	Spaľovanie (s energetickým hodnotením)	Spaľovanie (bez zhodnotenia)										
Recyklácia materiálov	Kompostovanie a digescia	Poradie EÚ	Krajina										
Skládkovanie	Spaľovanie (s energetickým hodnotením)	Spaľovanie (bez zhodnotenia)	Recyklácia materiálov										
Kompostovanie a digescia	Poradie EÚ												
Holandsko	2,08%	38,95%	0,00%	30,64%	28,34%	1	Holandsko	0,40%	38,67%	0,00%	32,87%	28,06%	1
Dánsko	5,04%	61,02%	0,00%	16,34%	17,63%	2	Nemecko	0,42%	15,68%	21,39%	45,65%	16,85%	2
Belgicko	7,63%	33,44%	1,87%	31,96%	25,10%	3	Švédsko	0,97%	49,26%	0,00%	36,18%	13,61%	3
Švédsko	9,02%	46,13%	0,00%	34,65%	10,20%	4	Belgicko	1,60%	40,76%	0,06%	36,63%	20,95%	4

Česko 76,71% 16,82% 0,04% 5,76% 0,71% 17 Česko 67,86% 15,54% 0,06% 14,19% 2,39% 15
Slovensko 81,46% 7,91% 4,64% 3,20% 2,79% 18 Maďarsko 70,37% 10,07% 0,00% 15,89% 3,67% 16
Maďarsko 84,73% 3,41% 0,00% 11,01% 0,86% 19 Poľsko 73,36% 0,00% 1,02% 17,76% 7,87% 18
Poľsko 94,64% 0,00% 0,45% 2,50% 2,41% 23 Slovensko 80,64% 9,77% 0,69% 3,71% 5,20% 20
Cyprus 96,79% 0,00% 0,00% 3,21% 0,00% 24 Litva 94,40% 0,09% 0,00% 3,76% 1,66% 24
Litva 97,96% 0,00% 0,00% 1,19% 0,85% 25 Malta 94,56% 0,00% 0,00% 5,44% 0,00% 25
Rumunsko 98,62% 0,00% 0,00% 1,38% 0,00% 26 Rumunsko 98,70% 0,00% 0,00% 1,25% 0,06% 26
Bulharsko 100 % 0,00% 0,00% 0,00% 0,00% 27 Bulharsko 100 % 0,00% 0,00% 0,00% 0,00% 27

[Späť na obsah](#)

48. Chorvátsky prístup nášmu turizmu uškodí

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 26/07/2013; s.: 14; NÁZORY A ANALÝZY; Iveta Fodranová]

DISKUSIA V HN

Chorvátsko môže a musí žiť lepšie z turizmu. Tak to je dobrá správa pre Chorvátov, ale zlá pre Slovensko. Vstup Chorvátska do Európskej únie, zníženie DPH na služby spolu s ambíciou stať sa celoročnou destináciou cestovného ruchu presahuje hranice stredomorských konkurentov. Pri takto optimálne nastavených ekonomických podmienkach aj zlatý tatranský týždeň začne o chvíľu bronzovieť a Slovensku nepomôže ani najlepšie napísaná stratégia rozvoja cestovného ruchu. Turistika je pre ľudí a o ľuďoch. Z pozície klienta je rozhodovanie ovplyvnené nielen destináciou, ale aj akýmsi dobrým pocitom, že za svoje peniaze dostane adekvátnu protihodnotu. Jej gro spočíva v istote, že bude o neho dobre postarané, čo v jazyku turistiky znamená, že dovolenková destinácia oplýva množstvom dostupných, kvalitných a širokospektrálnych doplnkových služieb, ktoré dotvárajú kolorit dovolenkového miesta. Ekonomicky je vylúčené, aby doplnkové služby s parametrami dostupnosť, kvalita a rozmanitosť mohli poskytovať veľké podnikateľské subjekty. Môžu ich efektívne dodávať iba strední a malí podnikatelia, optimálne živnostníci. A tí o podnikanie v tomto priestore záujem nemajú. Neúmerne vysoká 20percentná DPH, vstupné náklady súvisiace s registračnou pokladnicou, náročná byrokracia, vysoké odvody, množstvo neprehľadných zákonov s často až neprimeranými požiadavkami na prevádzkareň podnikateľa zabíjajú akékoľvek slovenské ambície kreatívne rozvíjať cestovný ruch. Na Slovensku sa nikdy nevytvorili podmienky na skutočne čulý podnikateľský ruch. Nemáme územia vyňaté z európskej zóny DPH, ako má napríklad Nemecko svoj alkoholovoparfumový ostrov Heligoland, Taliansko turistami vyhľadávané Livigno a Lago di Lugano, Španielsko celoročný dovolenkový raj na Kanárskych ostrovoch, Veľká Británia Gibraltár či Grécko Mount Athos. Zníženú sadzbu na služby v minulosti uplatnili aj ďalšie bohaté európske štáty, ako je Francúzsko či Belgicko. Dvihli ju až vtedy, keď podnikatelia boli tak pevne uchytení na trhu, aby nielenže prežili, ale boli aj konkurencieschopnými. Ani registračná pokladnica nie je v Európe jav povinný, pozrieme sa do susedného Česka, kde slovenský argument „podnikatelia kradnú, preto ich treba kontrolovať“ nahradilo vysvetlenie, že nekradnú všetci, a v konečnom dôsledku načo by mal mať štát na krku nezamestnaného podnikateľa aj s jeho zamestnancami. Koniec koncov plytvá sa aj s ľudským potenciálom, keď diplomovaní absolventi slovenských univerzít poskakujú ako čašníci v polovičke Európy. A úplne na chvoste sú zdravotne postihnutí občania, ktorí v až bezohľadnom konkurenčnom prostredí sú prakticky bez šance, či už ako podnikatelia alebo zamestnanci, a práve sektor cestovného ruchu by im umožnil profitovať či už ako priamym poskytovateľom služieb alebo ako podnikateľom či zamestnancom chránených dielní, ktoré na Slovensku vyrábajú skutočne originálne a estetické darčkové predmety, pre ktoré však nemajú relevantný odbyť. Výrazné chorvátske opatrenia určite spôsobia zmenu preferencií európskeho aj slovenského spotrebiteľa. More ako atribút, ktorým Slovensko nedisponuje, nízka jazyková bariéra, únosná dostupnosť a znížená DPH pre reštaurácie, kempingy a malé súkromné hotely, ktoré toto zníženie musia preniesť do zníženia svojich finálnych cien, presmerujú dopyt po dovolenke na chorvátskom pobreží. Gesto chorvátskej vlády neostane bez pozitívneho vplyvu na štátnu pokladnicu. Multiplikačný efekt cestovného ruchu sa odzrkadlí aj na stabilizácii zamestnanosti, investíciách do infraštruktúry, čo neskôr umožní vytvárať kapacity pre celoročnú lukratívnu kongresovú turistiku v masovom meradle. Nuž, krásna príroda nestačí. Aj keď je Európa zmietaná krízou, predsa je stále dosť bohatá na to, aby dovolenkovala. A na dovolenke chce žiť a baviť sa s pocitom, že sa rozhodla správne. Ale Slovenska sa to ešte stále netýka. Iveta Fodranová, Obchodná akadémia, **Ekonomická univerzita v Bratislave**

Na Slovensku sa nikdy nevytvorili podmienky na skutočne čulý podnikateľský ruch.

[Späť na obsah](#)

49. Chorvátsky prístup nášmu turizmu uškodí

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 26/07/2013; Iveta Fodranová]

Chorvátsko môže a musí žiť lepšie z turizmu. Tak to je dobrá správa pre Chorváty, ale zlá pre Slovensko. Vstup Chorvátska do Európskej únie, zníženie DPH na služby spolu s ambíciou stať sa celoročnou destináciou cestovného ruchu presahuje hranice stredomorských konkurentov. Pri takto optimálne nastavených ekonomických podmienkach aj zlatý tatranský týždeň začne o chvíľu bronzovieť a Slovensku nepomôže ani najlepšie napísaná stratégia rozvoja cestovného ruchu.

Turistika je pre ľudí a o ľuďoch. Z pozície klienta je rozhodovanie ovplyvnené nielen destináciou, ale aj akýmsi dobrým pocitom, že za svoje peniaze dostane adekvátnu protihodnotu. Jej gro spočíva v istote, že bude o neho dobre postarané, čo v jazyku turistiky znamená, že dovolenková destinácia oplýva množstvom dostupných, kvalitných a širokospektrálnych doplnkových služieb, ktoré dotvárajú kolorit dovolenkového miesta.

Ekonomicky je vylúčené, aby doplnkové služby s parametrami dostupnosť, kvalita a rozmanitosť mohli poskytovať veľké podnikateľské subjekty. Môžu ich efektívne dodávať iba strední a malí podnikatelia, optimálne živnostníci. A tí o podnikanie v tomto priestore záujem nemajú. Neúmerne vysoká 20-percentná DPH, vstupné náklady súvisiace s registračnou pokladnicou, náročná byrokracia, vysoké odvody, množstvo neprehľadných zákonov s často až neprimeranými požiadavkami na prevádzkára podnikateľa zabíjajú akékoľvek slovenské ambície kreatívne rozvíjať cestovný ruch.

Na Slovensku sa nikdy nevytvorili podmienky na skutočne čulý podnikateľský ruch. Nemáme územia vyňaté z európskej zóny DPH, ako má napríklad Nemecko svoj alkoholovo-parfumový ostrov Heligoland, Taliansko turistami vyhľadávané Livigno a Lago di Lugano, Španielsko celoročný dovolenkový raj na Kanárskych ostrovoch, Veľká Británia Gibraltár či Grécko Mount Athos.

Zníženú sadzbu na služby v minulosti uplatnili aj ďalšie bohaté európske štáty, ako je Francúzsko či Belgicko. Dvihli ju až vtedy, keď podnikatelia boli tak pevne uchytení na trhu, aby nielenže prežili, ale boli aj konkurencieschopnými.

Ani registračná pokladnica nie je v Európe jav povinný, pozrime sa do susedného Česka, kde slovenský argument "podnikatelia kradnú, preto ich treba kontrolovať" nahradilo vysvetlenie, že nekradnú všetci, a v konečnom dôsledku načo by mal mať štát na krku nezamestnaného podnikateľa aj s jeho zamestnancami. Koniec koncov plytvá sa aj s ľudským potenciálom, keď diplomovaní absolventi slovenských univerzít poskakujú ako čašníci v polovičke Európy. A úplne na chvoste sú zdravotne postihnutí občania, ktorí v až bezohľadnom konkurenčnom prostredí sú prakticky bez šance, či už ako podnikatelia alebo zamestnanci, a práve sektor cestovného ruchu by im umožnil profitovať či už ako priamym poskytovateľom služieb alebo ako podnikateľom či zamestnancom chránených dielní, ktoré na Slovensku vyrábajú skutočne originálne a estetické darčkové predmety, pre ktoré však nemajú relevantný odbyt.

Výrazné chorvátske opatrenia určite spôsobia zmenu preferencií európskeho aj slovenského spotrebiteľa. More ako atribút, ktorým Slovensko nedisponuje, nízka jazyková bariéra, únosná dostupnosť a znížená DPH pre reštaurácie, kempingy a malé súkromné hotely, ktoré toto zníženie musia preniesť do zníženia svojich finálnych cien, presmerujú dopyt po dovolenke na chorvátskom pobreží.

Gesto chorvátskej vlády neostane bez pozitívneho vplyvu na štátnu pokladnicu. Multiplikačný efekt cestovného ruchu sa odzrkadlí aj na stabilizácii zamestnanosti, investíciách do infraštruktúry, čo neskôr umožní vytvárať kapacity pre celoročnú lukratívnu kongresovú turistiku v masovom meradle.

Nuž, krásna príroda nestačí. Aj keď je Európa zmietaná krízou, predsa je stále dosť bohatá na to, aby dovolenkovala. A na dovolenke chce žiť a baviť sa s pocitom, že sa rozhodla správne. Ale Slovenska sa to ešte stále netýka.

Iveta Fodranová, Obchodná akadémia, **Ekonomická univerzita v Bratislave**

[Späť na obsah](#)

50. Štát chystá veľký audit škôl. Podľa uplatnenia absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 29/07/2013; s.: 1,8; Titulná strana; Tomáš Nejedlý]

ZISTENIE HN

Najvyšší kontrolný úrad chce hodnotiť školy podľa toho, koľko produkujú nezamestnaných.

Tomáš Nejedlý tomas.nejedly@ecopress.sk

Bratislava - Tisíce nezamestnaných ekonómov či psychológov, na druhej strane nedostatok lekárov či

technologov - to sú dôvody, prečo štát chystá rozsiahly audit škôl. Ten má ohodnotiť slovenské školy podľa toho, ako sa ich absolventi uplatňujú na trhu práce. Audit má vykonať Najvyšší kontrolný úrad kontrolóri si chcú overiť, či školy investujú do perspektívnych odborov, teda či využívajú peniaze od štátu efektívne.

Zlé študijné odbory? Zlé hospodárenie

„Rektori nám pri kontrolách hovoria, že majú nezamestnanosť tri štyri percentá, ale potom neviem, prečo je toľko nezamestnaných na trhu práce," vyhlásil hlavný kontrolór Peter Kapustinský, ktorý akciu vedie. Počet nezamestnaných s čerstvým titulom začal výrazne stúpať od roku 2011. Na troch univerzitách dokonca krátkodobo prekročil hranicu desiatich percent. Audit úradu bude pozorne sledovať minister školstva Dušan Čaplovič, ktorý chce na budúci rok presadiť viac peňazí pre technické školy - na úkor humanitných. „Budeme detailne analyzovať výsledky skúmania," potvrdil hovorca rezortu Michal Kaliňák.

Tisíce na kontrolu

Kontrola sa začala v polovici júla na desiatich fakultách vysokých škôl a dvadsiatke stredných škôl. „Nerobíme žiadnu vzorku. Keď bude mať škola dvetisíc absolventov, tak ich preveríme dvetisíc, či sa zamestnali do troch mesiacov, či do roka," hovorí Kapustinský. NKÚ sa dosiaľ do analýz efektivity nepúšťal, sledoval len to, či úrady konajú v súlade s predpismi. „Tento projekt sa mi vidí príliš ambiciózný, a zároveň realizovaný inštitúciou, ktorá na to nemá kapacitu," upozorňuje odborníčka na vysoké školstvo Renáta Králiková. Rektori bratislavských univerzít a firmy audit vítajú. Zdržanlivejšie sú regionálne školy, ktoré majú slabšie výsledky a môžu očakávať krátene rozpočtov, prevažne na humanitné odbory.

Pokračovanie na strane 8

Dokončenie zo strany 1

Minister školstva Dušan Čaplovič už dlhšie hovorí, že chce finančne zvýhodniť technické školy na úkor humanitných. Technici si podľa neho ľahšie hľadajú uplatnenie na trhu práce. Prekonať odpor menších škôl, ktoré uprednostňujú súčasný model financovania, sa mu možno podarí aj vďaka výsledkom auditu. Zdá sa, že práve rezort školstva bol iniciátorom kontroly. „Mali sme spoločné rokovanie s pánom ministrom školstva, kde nás aj on požiadal, aby sme urobili analýzu dotácií do prostredia vysokých škôl, ktorých je značné množstvo a nevieme, ako ich ten štát bude ďalej zvládať poskytovať," povedal HN šéf kontrolnej akcie Peter Kapustinský. Čaplovič chce zmenu financovania presadiť budúci rok, audit sa končí v decembri tohto roka. Podobné analýzy ako NKÚ majú zhodou okolností dodať rezortu aj externé firmy v rámci eurofondových projektov.

Univerzity neprotestujú

Rektor najväčšej Univerzity Komenského v Bratislave Karol Mičieta audit víta. „NKÚ sme dali k dispozícii všetky potrebné podklady a veríme, že jednoznačne preukážu efektívnosť využitia štátnej dotácie," informoval HN. Výsledky však podľa neho odhalia aj to, že štát nedáva vysokým školám dost peňazí na to, aby nemuseli výučbu dotovať z iných zdrojov. „Poslaním univerzít je pripravovať absolventov, ktorí sú uplatniteľní v praxi, a preto považujem za správne, aby sa naň viazalo pridelenie prostriedkov," dodal rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák.

Dotazník na webe

Problémovým miestom sú absolventi škôl v zahraničí. Úrad chce totiž pracovať so štatistikami Sociálnej poisťovne a úspešných absolventov na zahraničnej stáži, štúdiu či dobrovoľnej dovolenke tak nezohľadní. „Ak nám niektorí ľudia oídu a nevieme, či idú po skončení školy oberať jahody do Talianska, my to už ďalej analyzovať nebudeme," upozornil Kapustinský. Audit podľa neho jednoducho skonštatuje, koľko absolventov neplatí odvody do Sociálnej poisťovne. „Prečo sme dávali päť rokov peniaze na človeka, ktorého teraz nevieme nájsť v administratíve ani v súkromnom sektore," vysvetlil. Dotazníky, ktoré sú určené pre absolventov škôl, úrad zavesil na svojej stránke. Očakáva, že absolventi ich iniciatívne vyplnia. Tomáš Nejedlý

Ktoré školy platí štát najviac (v EUR na študenta a rok)

1. Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave 6 282
2. Akadémia umení v Banskej Bystrici 5 552
3. Vysoká škola múzických umení 5 300
4. Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach 4 330
5. Slovenská technická univerzita v Bratislave 3 383

Zdroj - MŠVVŠ SR, štátna dotácia za rok 2012

Situáciu v školstve už rieši aj Najvyšší kontrolný úrad, ktorému stále šéfuje Ján Jasovský.

Študijné odbory s najvyššou nezamestnanosťou

Ekonomika a organizácia, obchod a služby 34,5

Vedy o telesnej kultúre 23,9 %

Geologické vedy 23,8 %

Poľnohospodárstvo 21,8 %

Psychologické vedy 19,6 %

Študijné odbory s najnižšou nezamestnanosťou

Pedagogické vedy 4,9 %

Učiteľstvo 6,0 %

Lekárske vedy 6,6 %

Stavebníctvo, geodézia a kartografia 6,7 %

Informatika a výpočtová technika 6,8 %

Zdroj - Ústredie práce - nezamestnanosť k septembru 2011

[Späť na obsah](#)

51. Štát chystá veľký audit škôl. Podľa uplatnenia absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 29/07/2013; Tomáš Nejedlý]

Najvyšší kontrolný úrad chce hodnotiť školy podľa toho, koľko produkujú nezamestnaných.

Tisíce nezamestnaných ekonómov či psychológov, na druhej strane nedostatok lekárov či technológov – to sú dôvody, prečo štát chystá rozsiahly audit škôl. Ten má ohodnotiť slovenské školy podľa toho, ako sa ich absolventi uplatňujú na trhu práce. Audit má vykonať Najvyšší kontrolný úrad – kontrolóri si chcú overiť, či školy investujú do perspektívnych odborov, teda či využívajú peniaze od štátu efektívne.

Zlé študijné odbory? Zlé hospodárenie

"Rektori nám pri kontrolách hovoria, že majú nezamestnanosť tri – štyri percentá, ale potom neviem, prečo je toľko nezamestnaných na trhu práce," vyhlásil hlavný kontrolór Peter Kapustinský, ktorý akciu vedie. Počet nezamestnaných s čerstvým titulom začal výrazne stúpať od roku 2011. Na troch univerzitách dokonca krátkodobo prekročil hranicu desiatich percent.

Audit úradu bude pozorne sledovať minister školstva Dušan Čaplovič, ktorý chce na budúci rok presadiť viac peňazí pre technické školy – na úkor humanitných. "Budeme detailne analyzovať výsledky skúmania," potvrdil hovorca rezortu Michal Kaliňák.

Tisíce na kontrolu

Kontrola sa začala v polovici júla na desiatich fakultách vysokých škôl a dvadsiatke stredných škôl. "Nerobíme žiadnu vzorku. Keď bude mať škola dvetisíc absolventov, tak ich preveríme dvetisíc, či sa zamestnali do troch mesiacov, či do roka," hovorí Kapustinský.

NKÚ sa dosiaľ do analýz efektivity nepúšťal, sledoval len to, či úrady konajú v súlade s predpismi. "Tento projekt sa mi vidí príliš ambiciózny, a zároveň realizovaný inštitúciou, ktorá na to nemá kapacitu," upozorňuje odborníčka na vysoké školstvo Renáta Králiková.

Rektori bratislavských univerzít a firmy audit vítajú. Zdržanlivejšie sú regionálne školy, ktoré majú slabšie výsledky a môžu očakávať krátene rozpočtov, prevažne na humanitné odbory.

Minister školstva Dušan Čaplovič už dlhšie hovorí, že chce finančne zvýhodniť technické školy na úkor

humanitných. Technici si podľa neho ľahšie hľadajú uplatnenie na trhu práce. Prekonať odpor menších škôl, ktoré uprednostňujú súčasný model financovania, sa mu možno podarí aj vďaka výsledkom auditu. Zdá sa, že práve rezort školstva bol iniciátorom kontroly. "Mali sme spoločné rokovanie s pánom ministrom školstva, kde nás aj on požiadal, aby sme urobili analýzu dotácií do prostredia vysokých škôl, ktorých je značné množstvo a nevieme, ako ich ten štát bude ďalej zvládať poskytovať," povedal HN šéf kontrolnej akcie Peter Kapustinský. Čaplovič chce zmenu financovania presadiť budúci rok, audit sa končí v decembri tohto roka. Podobné analýzy ako NKÚ majú zhodou okolností dodať rezortu aj externé firmy v rámci eurofondových projektov.

Univerzity neprotestujú

Rektor najväčšej Univerzity Komenského v Bratislave Karol Mičieta audit víta. "NKÚ sme dali k dispozícii všetky potrebné podklady a veríme, že jednoznačne preukážu efektivnosť využitia štátnej dotácie," informoval HN.

Výsledky však podľa neho odhalia aj to, že štát nedáva vysokým školám dosť peňazí na to, aby nemuseli výučbu dotovať z iných zdrojov. "Poslaním univerzít je pripravovať absolventov, ktorí sú uplatniteľní v praxi, a preto považujem za správne, aby sa naň viazalo pridelovanie prostriedkov," dodal rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák.

Dotazník na webe

Problémovým miestom sú absolventi škôl v zahraničí. Úrad chce totiž pracovať so štatistikami Sociálnej poisťovne a úspešných absolventov na zahraničnej stáži, štúdiu či dobrovoľnej dovolenke tak nezohľadní.

"Ak nám niektorí ľudia odídu a nevieme, či idú po skončení školy oberať jahody do Talianska, my to už ďalej analyzovať nebudeme," upozornil Kapustinský. Audit podľa neho jednoducho skonštatuje, koľko absolventov neplatí odvody do Sociálnej poisťovne. "Prečo sme dávali päť rokov peniaze na človeka, ktorého teraz nevieme nájsť v administratíve ani v súkromnom sektore," vysvetlil. Dotazníky, ktoré sú určené pre absolventov škôl, úrad zavesil na svojej stránke. Očakáva, že absolventi ich iniciatívne vyplnia.

Tomáš Nejedlý

[Späť na obsah](#)

52. Dodávky ruskej ropy do Európy klesli tento mesiac na 10-ročné minimum

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio FM, 15:00; 30/07/2013; Správy; zo zahraničia; Tamara Liščiaková]

Martin Uram, redaktor RTVS: "Dodávky ruskej ropy do Európy klesli tento mesiac na 10-ročné minimum, čo môže viesť k zvýšeniu nákladov európskych rafinérií. Za nižšími dodávkami je rast kapacít v Rusku a stúpajúci vývoz tamojšej ropy na ázijské trhy. Ruský štátny ropný gigant Rosneft minulý mesiac podpísal s Čínou o dodávkach na 25 rokov dohodu."

Tamara Liščiaková, redaktorka RTVS: "Nová dohoda by mala celkové ruské dodávky ropy zvýšiť oproti súčasnému stavu na zhruba dvojnásobok. Je za tým ekonomika, konštatuje pre Rádiožurnál Richard Melinson zo spoločnosti Energy Aspect."

Richard Melinson, Energy Aspect: "Rusko sa pozrelo smerom na východ, kde hospodárstvo rastie. Uvedomuje si, že je tam veľmi vysoký exportný potenciál."

Tamara Liščiaková, redaktorka RTVS: "Ďalším dôvodom orientácie Moskvy na ázijské trhy je geopolitika, vysvetľuje expert na energetiku Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**."

Peter Baláž, expert na energetiku, **Ekonomická univerzita v Bratislave**: "Rusko chápe stále ropu ako nástroj pre to, aby si udržalo svoje strategické pozície."

Tamara Liščiaková, redaktorka RTVS: "Tým, že Rusko diverzifikuje export, európske rafinérie môžu mať väčšie náklady, tvrdí Richard Melinson. Tamara Liščiaková, RTVS."

[Späť na obsah](#)

53. Dodávky ruskej ropy do Európy klesli

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 30/07/2013; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; zo zahraničia; Tamara Liščiaková]

Anna Šípošová, moderátorka: "Dodávky ruskej ropy do Európy klesli tento mesiac na desaťročné minimum, čo môže viesť k zvýšeniu nákladov európskych rafinérií. Za nižšími dodávkami je rast kapacít v Rusku a stúpajúci vývoz tamojšej ropy na ázijské trhy."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Ruský štátny ropný gigant Rozneft' minulý mesiac podpísal s Čínou zmluvu o dodávkach ropy na nasledujúcich dvadsaťpäť rokov. Nová dohoda by mala celkové ruské dodávky ropy zvýšiť oproti súčasnému stavu na zhruba dvojnásobok. Je za tým ekonomika, konštatuje pre Rádiožurnál Richard Mallinson zo spoločnosti Energy Aspects."

Richard Mallinson, Energy Aspects: "Rusko sa pozrelo smerom na východ, kde hospodárstvo rastie. Uvedomuje si, že je tam veľmi vysoký exportný potenciál."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Kým Európa ekonomicky stagnuje, Čína naopak stále rastie zhruba sedempercentným tempom a tamojší dopyt po energetických surovinách stúpa. Ďalším dôvodom orientácie Moskvy na ázijské trhy je geopolitika. Vysvetľuje expert na energetiku Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**."

Peter Baláž, expert na energetiku, **Ekonomická univerzita v Bratislave**: "Rusko chápe stále ropu ako nástroj pre to, aby si udržalo svoje strategické pozície, a snaží sa držať nejakú takú, by som povedal, negociačnú pozíciu aj voči východu, aj voči západu, a to tým skratka, že nejakým spôsobom negociuje podmienky na jednej, aj druhej strane."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Ide o hru, v ktorej sa Rusko snaží vytvoriť si silnejšiu pozíciu, aby lídrom nebol Brusel, či Peking, ale Moskva, dodáva Peter Baláž. Proti priveľkej závislosti od ruskej ropy Európa už dlhšie bojuje, no dopomohla jej aj kríza. Tomáš Plavec z TRIM Broker."

Tomáš Plavec, analytik, TRIM Broker: "Európa si bola dobre vedomá toho, že je dosť závislá na Rusku, a práve preto postupne obmedzovala vlastne import ropy, aj zemného plynu. Čiastočne to bolo spôsobené prirodzeným poklesom spotreby, keďže máme vlastne ekonomické spomalenie."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Tým, že Rusko diverzifikuje export, európske rafinérie môžu mať väčšie náklady, tvrdí Richard Mallinson."

Richard Mallinson, Energy Aspects: "Zvyšujúcim sa vývozom na východ množstvo surovín určených na európsky trh sa môže znížiť, čo by sa premietlo do vyššej ceny."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Peter Baláž si však nemyslí, že orientácia Ruska na ázijské trhy z krátkodobého hľadiska zvyšuje ceny ropy v Európe. Tomáš Plavec na záver dodáva."

Tomáš Plavec, analytik, TRIM Broker: "Zatiaľ nehovoríme o tom, že by toto mohlo spôsobiť nejakú potenciálnu veľkú energetickú krízu, alebo nejaký nedostatok ropy v Európe. Tu nie sme až tak úplne čisto závislí na Rusku, aj keď je najväčším dodávateľom do Európy, ale dovážame ropu aj z iných krajín."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Najmä z Nórska a Líbye."

[Späť na obsah](#)

54. Potácame sa v štvorročných volebných programoch

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenské Národné Noviny; 27/07/2013; 29/2013; s.: 6; rozhovor týždňa; Eva ZELENAYOVÁ]

Ekonomickým stratégom a prognostikom na Slovensku ruže nekvitnú

Patrí ku generácii ekonómov, ktorí svoju kariéru začínali v šesťdesiatych rokoch minulého storočia. V roku 1976 založil Ústav ekonomiky a riadenia priemyslu (ÚERP), v ktorom vznikli analytické a prognostické štúdie hodnotiace efektívnosť slovenského priemyslu. Vedeckú hodnosť doktor ekonomických vied dosiahol v roku 1984. Ešte pred zmenou režimu ÚERP prezentoval výsledky celoštátneho výskumu o neopodstatnenosti oficiálnych tvrdení, že sa na Slovensko dopláca. Práve naopak. V tomto ústave boli položené aj základy agentúry SARIO, v tom čase Národnej agentúry pre zahraničné investície a rozvoj. Na sklonku roku 1989 sa Ing. Ladislav LYSÁK, DrSc., (1933) stal spoluzakladateľom Nezávislého združenia ekonómov Slovenska (NEZES), ktorého je v súčasnosti predsedom. V rokoch 1994 – 1998 bol poslancom NR SR, neskôr krátko veľvyslancom SR v Indii s pôsobnosťou aj pre Bangladéš, Nepál, Srí Lanku a Maldivy. V súčasnosti prednáša na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

Zhovárala sa Eva ZELENAYOVÁ – Foto: Maroš M. BANČEJ

Keďže Nezávislé združenie ekonómov Slovenska vzniklo už v roku 1989, dá sa povedať, že ekonómovia boli najpripravenejšia skupina ľudí na zmenu režimu?

Skupina ekonómov okolo profesora Viktora Pavlendu a profesora Hvezdoňa Kočtúcha sa už v šesťdesiatych rokoch usilovala o zmenu vtedajšieho rigidného spoločensko-ekonomického systému na systém pružnejší, ekonomicky výkonnejší. A tak nasledovali práce na Komplexnej ekonomickej prestavbe rozvoja a riadenia (KEREK), na Súbore opatrení i na ďalších prácach, ktoré mali zabrániť kolapsu ekonomík socialistických štátov. Navyše, tí čo sme sa cítili Slováckmi, sme s nevôľou znášali a kritizovali nevýhodnejšiu výrobnú štruktúru i nižšie mzdy, ako mali Česi. Osobitne východoslovenské regióny. Môžem povedať, že bolo treba vyvinúť veľa taktiky, aby sa do Svidníka alebo Lipian dostal priemysel. Keďže výrobné programy boli orientované tak, že finalizácia výrobkov sa uskutočňovala v českej časti štátu, pritom dovoz surovín a iných komponentov išiel na vrub slovenskej ekonomiky, vytvoril sa veľký rozdiel v životnej úrovni oboch republík. A rezonuje dodnes. Na sklonku roku 1989 sme sa už začali systematicky stretávať a takým prirodzeným vodcom sa stal profesor Pavlenda.

Aké ste mali očakávania?

Videli sme príležitosť zlepšiť ekonomickú štruktúru na Slovensku.

Veľmi skoro však z NEZES-u odišli niektorí ekonómovia. Napríklad aj Ivan Mikloš. Čo vás rozdelilo?

Začalo sa to celkom nevinne. Podobne ako s pomlčkou v názve štátu. Usiloval som sa presadiť, aby sme sa nazývali Nezávislé združenie slovenských ekonómov. No niekoľkí kolegovia presadili názov Nezávislé združenie ekonómov Slovenska. Malý posun, ale veľký dosah. Aj v názvoch iných inštitúcií, vrátane parlamentu, sme sa vzdali národného princípu, čo považujem za veľkú chybu. Do základnej školy som začal chodiť v roku 1939. V prajnom období na to, aby mi navždy zostalo blízke vedomie vlastnej štátnosti. Začal som to presadzovať aj v NEZES-e, a to sa niektorým členom nepáčilo. Takže od nás odišiel Ivan Mikloš i ďalší a dodnes nás vzťah k vlastnej štátnosti rozdeľuje.

Na čom ste vtedy v NEZES-e pracovali?

Na hospodárskej stratégii pre Slovensko. Dokonca si našu prácu všimli a oslovili nás zo Slovenskej národnej strany, či by sme pre ich volebný program nespracovali hospodársku politiku. Samozrejme, že som bol nadšený, no ukázalo sa, že hospodárska politika bola u nich na samom okraji záujmu. Pred jej prezentáciou sme s prof. Adamom Laščíkom dlho sedeli a počúvali, ako sa zaoberajú smiešnymi detailmi, a keď mala prísť na rad hospodárska politika, tak nám dali na jej prezentáciu päť minút...

Potom o vás prejavilo záujem HZDS?

Venujem sa aj maľovaniu a bol som práve v príjemnom prostredí na Orave, keď mi volali od pána Mečiara. Bolo to pred voľbami v roku 1994. Keď som potom s ním hovoril, povedal mi, že počul o našej práci a bol by rád, keby s ňou a so mnou mohol rátať. Po tých skúsenostiach v SNS som poznamenal, že by som skončiť nechcel v HZDS rovnako ako v SNS. Ale videl som, že mu to myslí, že má koncepciu, bol ochotný ma vypočuť a napokon si hospodársku stratégiu NEZES-u nielen osvojil, ale vo vládnom programe aj realizoval.

Ako spomínate na delenie štátu?

To je téma na osobitný rozhovor. Utrpeli sme obrovské finančné a materiálne straty, ale aj straty nehmotného charakteru. V korunách sme to vyčíslili na 660 miliárd, pričom ďalšie škody vznikali a vznikajú protizákonným privlastnením si vlajky a iných symbolov.

Federálny zákon o symboloch štátu platí a stále sa s tým dá ísť na Medzinárodný súdny dvor. No dosiaľ ani jedna politická reprezentácia to nebola ochotná urobiť.

Aj preto si myslím, že nami navrhovaný prezidentský kandidát Milan Melník je schopný toto nielen vnímať, ale túto otázku aj otvoriť. Vieme si predstaviť ideálnu dvojicu na čele štátu: M. Melníka ako prezidenta a R. Fica ako premiéra, ktorí by to dokázali. Obaja sú dostatočne razantní a hrdí Slováci.

Aké ciele si kládlo vaše združenie?

Krédom našej činnosti od začiatku bolo vybudovať samostatný národný a sociálny štát, ohľaduplný k životnému prostrediu a aktívny v medzinárodných vzťahoch.

A darí sa NEZES-u?

Terajší náš názov je plnší: Slovenská ekonomická spoločnosť – Nezávislé združenie ekonómov Slovenska (SES – NEZES). Darí sa nám tak ako ostatným národne orientovaným organizáciám. Napriek tomu, že pri vláde existuje Rada pre mimovládne organizácie, jej národné čítanie nie je prvoradé. Tie milióny dolárov, ktoré dostávajú na svoju činnosť zo zahraničia preferované mimovládky, ich zaväzujú voči chlebedarcom. Platia ich predsa za antislovenské postoje. To sú tie známe tváre tretieho sektora. Ale tretí sektor je aj naša organizácia a my v Rade pre mimovládne organizácie nemáme žiadneho zástupcu. Prosil som aj predsedu vlády, aby sme tejto problematike venovali pozornosť, žiaľ, zatiaľ bez odozvy. Pokiaľ neexistuje v ekonomických oblastiach strategicky rozmýšľajúca vrstva ľudí nášho zamerania, štát nemá šancu sa zveľaďovať. Preštudoval som, okrem našej, ktorú vypracovala SAV, sedemnást' dlhodobých prognostických štúdií rôznych štátov. Z nich je zrejmé, že len tie krajiny, ktoré majú a realizujú dlhodobú stratégiu, sú úspešné. Lebo aj napriek výmenám vládných garnitúr dokážu prolongovať základné, nosné ciele. Či je to Japonsko, Nemecko, Francúzsko, Čína, India... alebo Ruská federácia.

V súčasnosti jestvuje značné množstvo ekonomických inštitúcií a treba povedať, že ich názory na vývoj ekonomiky sa často rozchádzajú. Predstavitel'ov SES – NEZES-u však médiá akosi obchádzajú. Prečo?

Pre náš jednoznačne národne a sociálne orientovaný charakter. A to sa týka aj ostatných vlasteneckých združení a osobností Slovenska. Napríklad televízia TA3 pred niekoľkými rokmi pripravovala s nami (J. Binder, J. Hétharši, A. M. Húska, I. Milko, L. Lysák, F. Slávik a i.) reláciu, v ktorej sme upozorňovali na nevyhnutnosť stanovenia strategických cieľov nášho hospodárstva, ako je napríklad rozširovanie a ochrana nerastných zdrojov, alebo prečo v nijakom prípade neprivatizovať vodné zdroje, zefektívňovať a chrániť pôdohospodárstvo, lesné hospodárstvo, ktorým smerom rozvíjať priemysel, stavebníctvo a iné. No neodvysielala nič! Rovnako sa TA3 zachovala pri minuloročnom Kolokviu o multifunkčnom poľnohospodárstve, na ktorého príprave sme pracovali dva roky. Napriek prísľubu neprišli! Vydali sme Výzvu kompetentným, takmer žiadna odozva! Toto je arogancia, s ktorou si nevieme rady. A keby sme viacej kričali, tak nám zoberú aj to, čo nemáme.

Pri príležitosti 20. výročia vzniku združenia ste povedali, že jeho dve dekády vývoja boli celkom odlišné. Ako ste to mysleli?

Štartovacia dekáda bola skutočne impozantná. NEZES bolo úspešné, lebo vtedy existovala istá podpora zo strany štátu, vyjadrovali sme sa v médiách, mohli sme slobodne písať. Založili sme Ústav pre stratégiu rozvoja spoločnosti, vedy a techniky. Z českých politikov práve súčasný prezident Miloš Zeman priznal, že za prvých päť rokov existencie štátu Slovensko za oveľa horších podmienok dosiahlo oveľa lepšie výsledky než Česká republika. Vydobyli sme si vlastnú, konvertibilnú menu, vybudovali domáce i zahraničné inštitúcie, položili sme základy funkčného štátu. Na počudovanie všetkých sme nielenže presvedčili samých seba, ale aj Európu a svet, že sme rovnako spôsobilí ako iné národy.

A čo sa stalo s prognostickým ústavom?

Nasledujúca vláda ho zrušila, lebo mizerným politikom stačí program na štyri roky. Od volieb k voľbám.

A druhá dekáda, čím sa vyznačovala?

Bola už selektívna, pretože v tom čase pokračovala privatizácia, ktorá deštruovala celú ekonomiku. Za najväčší nedostatok doterajších vlád považujeme absenciu štátnej doktríny, aby sa každou zmenou vlády nenarúšala kontinuita ekonomického a sociálneho rozvoja. Vieme, ako dopadli diaľnice po roku 1998. NEZES zaujímalo k týmto procesom negatívne stanoviská a dodnes nemení názory. Začali sme vydávať časopis SILOČIARY, ktorý čítajú aj v zámorí. Organizujeme diskusie ku kľúčovým problémom slovenskej a svetovej ekonomiky a spoločnosti, konferencie, kolokviá, vydávame zborníky s veľmi dobrou odozvou v odbornej i širšej verejnosti. Či už ide o zborník k 20. výročiu NEZES-u, o multifunkčnom poľnohospodárstve alebo pripravovaný zborník 2. dekády samostatnej SR. Slovenská akadémia vied síce vypracovala počas prvej Ficovej vlády strategický materiál, ale bez celospoločenského konsenzu je takmer zbytočný.

Odborné kruhy síce rešpektujú vašu organizáciu, ale v istom období sa jej vyčítalo, že vyrábala katastrofické scenáre vývoja ekonomiky. Zdá sa, že sa naplňajú.

Katastrofické scenáre rozširované pri zrode nášho štátu a šokovej transformácii nevyrábala naša organizácia, ale odporcovia samostatnosti Slovenska. My ani teraz nevyrábame katastrofické scenáre. Ale kritizujeme nevyužívanie dostupných zdrojov na lepší život našich občanov. Dokonca aj tých z Európskej únie. V niekdajších Odevných závodoch kpt. Nálepku sme sa venovali výrobe detského ošatenia. Dotiahli sme to na vysokú úroveň. A predsa za naše výrobky sme od jednej odberateľskej spoločnosti dostávali za jeden komplet osem dolárov, kým konkurenčnej fabrike v Česku platila tá istá odberateľka dvanásť dolárov. Pýtal som sa prečo. Odpoveď znela, také sú kontrakty.

Toto je dodnes živé. Potravinové reťazce na Slovensku spravidla zastupujú Česi, a potom sa čudujeme, že kupujeme české mlieko, maslo... a naši výrobcovia krachujú.

V spomínanom zborníku o pôdohospodárstve jednoznačne konštatujeme, že z 85-percentného zásobovania vlastnou poľnohospodárskou produkciou sme klesli takmer na 40 percent. To je hriech, ktorý nemožno odpustiť. Píšeme o tom, dožadujeme sa prechodu od slov k činom aj v iných rezortoch, ale pomaly nás to prestáva baviť. Pretože sa bez zjavného prospechu opakujeme.

V čom to je?

Zrejme nemáme na všetkých ministerských postoch kompetentných ľudí. Dlhé roky dávame z rozpočtu na vzdelanie, vedu a výskum ledva pol percenta, čo už nás zaraďuje skoro za Albánsko. Niektorí sa vyhovávajú na nedostatok prostriedkov. Pritom zahanbujúco roky nevyužívame fondy Európskej únie. To je čo za politika? Niekedy si pripadám ako nenormálny, keď pomaly desiaty rok odporúčam dopracovať a urýchlene realizovať projekt pod heslom 3VS – vzdelanie, veda, výskum Slovenska. Samotná EÚ v Lisabonskej zmluve odporúčala členským štátom vyčleňovať na vzdelanie, vedu a výskum tri percentá z HDP. Udivuje ma, ak predstaviteľ rezortu školstva sa uspokojí s tým, že jeho hlavnou vecou je šetrenie. To mi pripomína jedného riaditeľa z významného piešťanského podniku, ktorý sa pri poslanceckom prieskume pochválil, ako šikovne rozpredáva donedávna prosperujúci podnik.

Aký máte názor na zadlžovanie sa štátov eurozóny a kam môže viesť súčasná hospodárska politika EÚ?

Ja by som to trochu rozdelil. Okrem bezduchej centralizácie vidím tam aj svitanie na lepšie časy. Už v tom, že EÚ odchádza od nezmyselnej "postindustriálnej" politiky. A začína integrovať napríklad oceliarsky a ďalšie odvetvia priemyslu. Pokiaľ ide o problematiku zadlžovania, to nie je také jednoduché. Ak sa zadíži človek alebo štát preto, aby využil zdroje na racionálny rozvoj, tak je to prospešné. Ak je to iba na to, aby si tie peniaze užil, tak je to neracionálne.

Považujete teda zadlžovanie v eurozóne za racionálne? Pretože z požičiavania zatiaľ majú radosť len banky.

To je dosť presne pomenované. No neplatí všeobecne. V USA skrachovala Lehman Brothers a čo sa stalo? Pri hrozbe domino efektu dostali ohrozené banky od centrálnej banky (FED) takmer 800 miliárd dolárov a bankári si išli na týždeň oddýchnuť. Zabaviť sa za 400 miliónov dolárov. A tento systém do istej miery pokračuje, rotačky na doláre sa točia ďalej. Oni si to môžu dovoliť, my nie. Iný postup pri horibilnom zadlžení bánk zvolili Islandčania. Keď zistili, že ich dlhy voči britským a holandským bankám sú obrovské, zorganizovali referendum a dosiahli zmenu vlády. Potom aj pomocou Interpolu vypudili z krajiny cudzích bankárov, ktorí spôsobili ich zadlženie. No a za tri roky sa Island dostal z červených čísel a dnes je prosperujúcou ekonomikou z vlastných zdrojov. To isté s istou modifikáciou by mohlo platiť aj pre Grécko a ďalšie štáty.

A prečo toto nie je model aj pre iné krajiny? Kto tomu bráni?

To je otázka na predstaviteľov konkrétnych štátov a Európskej únie.

[Späť na obsah](#)

55. Genius loci automobilového Slovenska

[Téma: Ekonomická univerzita; TRANSPORT a LOGISTIKA; 25/07/2013; 07/2013,08/2013; s.: 43,44; Cestná doprava; redakcia]

Áno, tak by sa dal nazvať Jozef Uhrík, bývalý riaditeľ ZŤS v Martine, bývalý predseda predstavenstva Volkswagen Slovakia, a.s. a bývalý predseda Združenia automobilového priemyslu. Hoci o tomto „duchovi či ochrancovi“ automobilového priemyslu na Slovensku hovoríme v čase minulom, stále je neúnavne prítomný v diani okolo automotive u nás a je veľkou inšpiráciou a výzvou pre svojich nasledovníkov.

O Dr.h.c. Ing. Jozefovi Uhríkovi, CSc. sa už toho popísalo veľmi veľa, dokonca aj knihy, preto budú možno nasledujúce riadky nosením dreva do hory, ale k 20. výročiu ZAP SR nerozlučne patrí. On má veľké zásluhy na tom, že dnes žneme úspechy v automobilovom priemysle. Ing. Jozef Uhrík vyštudoval Strojnícku fakultu SVŠT v Bratislave. Začínal ako technický projektant, neskôr bol vedúcim výroby a technickým námestníkom v ZŤS Dubnica nad Váhom. Od roku 1973 prešiel do združenia výrobo hospodárskej jednotky ZŤS v Martine, pričom v rokoch 1986 - 1989 riadil spoločnosť pozície generálneho riaditeľa. V rokoch 1989 - 1990 pôsobil ako prvý námestník federálneho ministra hutníctva, strojárstva a elektrotechniky. Nasledujúce dva roky bol splnomocnencom vlády SR pre rozvoj

automobilového priemyslu a konverziu zbrojárskeho priemyslu. Po príchode Volkswagenu na Slovensko v roku 1991 bol hovorcóm jeho predstavenstva a zároveň obchodno-ekonomickým riaditeľom. Predstavenstvo spoločnosti Volkswagen Slovakia viedol od konca novembra 2002 do konca apríla 2005. Bol tiež prezidentom Združenia automobilového priemyslu SR a Zväzu priemyslu SR, viceprezidentom Republikovej únie zamestnávateľov a členom Predstavenstva SOPK. V roku 2007 bol ocenený za celoživotný prínos pri presadzovaní myšlienok kvality a budovaní systémov manažérstva kvality v SR. Jozef Uhrík bol ocenený za špičkové manažérske schopnosti v rôznych funkciách podnikov vrátane automobilky Volkswagen v Bratislave ako aj za prácu v orgánoch ústrednej štátnej správy. Pôsobí ako tvrdý, cieľavedomý manažér, ktorý ide za svojim cieľom a pritom nemá pocit, že by mu išlo o ciele osobné, ale o ciele strategické, národné... Aj v súčasnosti je zapáleným rečníkom, ktorý burcuje manažérov priemyslu k odvážnym rozhodnutiam a činom v prospech zvyšovania konkurencieschopnosti Slovenska. Je to skutočne osobnosť s poslaním, ktoré stále plní a vôbec nepôsobí ako „zaslúžilý dôchodca." Jeho zápalitosť a elán by potrebovalo mnoho kormidelníkov slovenských firiem. Imponuje mu staré čínske príslovie „Zažni sviečku a nenadávej na tmu". A to charakterizuje aj jeho štýl práce.

Dobrá škola

Jozef Uhrík ešte ako vysokoškolák nastúpil do fabriky v Dubnici nad Váhom. Na toto obdobie spomína ako na najkrajšie - dubnická ZTS bola najlepšia strojárská fabrika na Slovensku. Ale aj veľmi komplikovaná, lebo musela mnohokrát meniť svoj výrobný program. To bola škola života, stretol tam ľudí, ktorí pokojne a s prehľadom riešili aj tie najzložitejšie problémy. Mal som možnosť čosi sa od nich naučiť, najmä pri formulovaní strategických zámerov," hovorí s nostalgiou Jozef Uhrík. K úspechu však nestačí šťastie či talent, úspech musí byť podložený tvrdou prácou a práve vďaka vytrvalosti vyrástol z Uhríka úspešný manažér veľkej organizácie. Za najdôležitejšiu považuje tvrdú prácu pri analýze problémov a schopnosť poradiť sa so spolupracovníkmi pri hľadaní optimálnych riešení. A potom prísne trvať na tom, aby sa riešenia i považované za optimálne uvádzali do života. „Lebo nieje nič horšie, ako keď dobrá idea zlyhá na tom, že chýba schopnosť realizovať ju." Horúce hlavy však nemajú v manažmente čo robiť. Manažéri, ktorí riešia problémy pokojne, rozvážne, trpezlivo diskutujú a získavajú spolupracovníkov pre svoje zábery, majú dlhodobý úspech. Úspech manažérov, ktorí vládnu direktívne, je zväčša dočasný. „Tí prví majú schopnosť riešiť veľmi razantne súčasnosť alebo zajtrajšok, ale už menej pozajtrajšok. Druhí sú schopní dosiahnuť úspech aj z dlhodobého hľadiska. Zväčša sú to ľudia, ktorí idú do tímovej práce." A pokračuje: Manažér musí mať schopnosť presvedčiť ľudí. Treba pritom aj troška herectva a empatie, na škodu však môže byť veľa poučovania - ľudia to nemajú radi. Keď máte ideu, ideálne je, keď v diskusii s kolegami dospejete do štádia, že riešenie povie za vás ako svoje niekto iný. A vy ho potom, samozrejme, podporíte. Stalo sa mi to niekoľkokrát, a vtedy bol úspech najväčší."

Vo Volkswagene

Jozef Uhrík bol začiatkom 90. rokov vedúcim tímu, ktorý viedol rokovania s Volkswagenom, ale aj s General Motors a s ďalšími svetovými automobilkami. Potenciál strojárkeho priemyslu bol na Slovensku veľký. Volkswagen mal vtedy, začiatkom roku 1990, záujem hlavne o mladoboleslavskú Škodovku. Spolu so Štefanom Chudobom, vtedajším šéfom Bratislavských automobilových závodov, sa im podarilo prilepiť k tomuto projektu ako prívěsok Bratislavu. „Bol to husársky kúsok. Vtom čase, na rozdiel od vtedajšej českej strany, nemala naša krajina na výrobu automobilov okrem chuti nič, nemohla ani nič investorom ponúknuť. Keď sa v máji 1991 na Bratislavskom hrade podpísavali zmluvy, prišiel za mnou vtedajší minister hospodárstva SR Jozef Belcák a oznámil mi, že nemeckí kolegovia si kladú ako podmienku podpisu zmlúv môj súhlas, že budem túto firmu riadiť." Nepočítal som s tým, veď aj nemeckí kolegovia hovorili, že som bol pri rokovaniach tvrdý partner. Prekvapilo ma to, no napokon som súhlasil," spomína Uhrík. Nová automobilka VW z BAZ neprevzala takmer nič, ani zamestnancov, len holé budovy - podnik rástol od nuly. Bola to však aj výhoda, svoju stratégiu postavili na flexibilitu. Flexibilita však nemôže byť založená primárne na výrobných technológiách, ale na ľuďoch, ktorí vo firme pracujú. Vybudovali silné personálne oddelenie, ktoré zvládlo náročný proces výberu ľudí, ktorí chcú pracovať flexibilne, v tíme aj na sebe. Bratislavský Volkswagen je v súčasnosti na Slovensku na špičke najväčších producentov, zamestnávateľov, exportérov. Dokázal, že je schopný absolvovať najväčší počet nábehov výroby nových modelov zo všetkých európskych podnikov VW Group a stal sa jedným z najúspešnejších výrobcov automobilov koncernu VW. Popri výchove odborného tímu bolo strategicky dôležité vybudovanie subdodávateľskej siete na Slovensku a nešlo len o priemyselný park v Lozorne či závod v Martine, ale aj o kontrahovanie desiatok subdodávateľov zo Slovenska.

Kvalita vzdelania bude rozhodujúca

Jozef Uhrík sa v súčasnosti orientuje na budovanie vzdelávacej a vedecko - výskumnej infraštruktúry pre automobilový priemysel. Jeho snahou je predísť zníženiu atraktívnosti Slovenska v konkurencii krajín na východ od nás. Tvrdí, že ak sa vytvorí tam z hľadiska nákladov lepšie podmienky ako na Slovensku, výrobu možno presťahovať pomerne rýchlo a jednoducho. „Dôležitý je a bude vzdelávací a vedecko - výskumný potenciál. A my ho musíme na Slovensku vytvoriť," argumentuje skúsený vizionár automobilového priemyslu Uhrík. O udržaní investorov v krajine už nebudú rozhodovať investičné

stimuly, ale kvalita, flexibilita, a tie sú podmienené úrovňou vzdelávania. Preto sa v súčasnosti orientuje na spoluprácu so všetkými štyrmi technickými univerzitami na Slovensku, s **Ekonomickou univerzitou**, Slovenskou akadémiou vied, Fakultou dizajnu VŠVU. V programe ZAP SR presadzuje myšlienku lepšej prípravy inžinierov, rozvoj vedy a výskumu na vysokých školách a zabezpečenie permanentného vzdelávania.

Volkswagen Slovakia sa naďalej rozrastá, najnovšia investícia je do novej karosárne

V súčasnosti sa venuje najmä vzdelávaniu a jeho prepojeniu s vedou a výskumom

[Späť na obsah](#)

56. Úbytok externistov cítia všetky fakulty

[Téma: Rektor EU; Korzár; 04/07/2013; 154/2013; s.: 14; RODINA; or]

STROPY ŠKOLNÉHO STANOVUJE MINISTERSTVO KAŽDÝ ROK

Externe štúdium v súčasnosti využívajú viac študenti, ktorí si počas štúdia v dennom štúdiu nájdu zamestnanie.

Od zavedenia povinného školného sa počet externistov na vysokých školách výrazne znížil. Ďalší prepád nastane v septembri, lebo už teraz je jasné, že len máloktorá fakulta dokáže naplniť kvóty, ktoré si určila na ich prijatie. Záujem uchádzačov výrazne ovplyvnila aj novela zákona o vysokých školách, ktorá vstúpila do platnosti v januári tohto roku a predlžuje externé štúdium.

Prednosť má denné

Napríklad bratislavská Fakulta managementu Univerzity Komenského chcela pôvodne prijať šesťsto externistov, dostala však len niečo nad šesťdesiat prihlášok. Obdobne na tom je pedagogická fakulta, ponúkala externistom 546 miest, záujem prejavili len 216. Obrat však nastáva aj v zámeroch univerzít. **Rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák** sa netají tým, že z hľadiska strategických zámerov je pre ekonómov externé štúdium len ako doplnkové. "Je našou snahou, aby sme poskytli všetkým, ktorí úspešne absolvujú prijímacie testy, možnosť nastúpiť na denné štúdium," povedal Sivák.

Záujem zamestnávateľov

Prodekanka Hutníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach Iveta Vasková hovorí, že u nich externé štúdium držia samotné firmy, ktoré potrebujú odborníkov. "Vytvárajú im na štúdium podmienky a potom má aj význam," povedala Vasková. Prodekanka upozorňuje, že od septembra novela o vysokých školách toto štúdium fakultám sťažuje. "Musí byť, čo sa týka foriem výučby, identické s denným, čo si neviem dobre reálne predstaviť," hovorí Vasková. Na vysvetlenie dodáva, že experimentálne cvičenia s dennými študentmi často realizujú v priemyselných prevádzkach, čo by sa s externistami dalo len ťažko.

Zvolen chce pokračovať

Technická univerzita vo Zvolene chce vzkriesiť úpadok externistov. "Máme záujem ponúkať túto formu vzdelávania aj ďalej, lebo niektoré študijné programy korešpondujú s požiadavkami praxe na kvalifikačný rast zamestnancov," povedal jej hovorca Peter Gašperan. (or)

FAKTY

Preferovaný program sa nedá zmeniť

- Niektoré fakulty umožňujú uchádzačom pri podaní prihlášky na štúdium uchádzať sa o dva študijné programy a to na jednej prihláške.
- Program, ktorý uvedie ako prvý v poradí, je považovaný za jeho prvú (preferovanú) voľbu.
- Zmenu v preferovanosti študijných programov môže uchádzač urobiť aj po podaní prihlášky, ale len do určitého termínu, fakulty to riešia v študijných poriadkoch. Napríklad Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave to tento rok pripúšťala iba do 15. marca.
- V prípade, ak uchádzač nebude prijatý na preferovaný program, môže byť prijatý na druhý v poradí, ak splnil podmienky na prijatie.
- Ak je uchádzač prijatý na preferovaný program, druhý študijný program sa považuje za bezpredmetný.
- Tí prijatí uchádzači, čo si oneskorene uvedomia, že by radšej študovali program uvedený druhý v poradí, majú smolu, výmena študijných programov nie je možná. (or)

AKO TO JE

Kedy bude štúdium dlhšie

Na lepšie pochopenie predĺženia externého štúdia nám ministerstvo školstva pripravilo konkrétny príklad.

- 1. Vysoká škola vstupuje do komplexnej akreditácie činnosti 1. 5. 2014 a táto sa skončí 31. 7. 2015.
- 2. Len na "dlhé" študijné programy v externej forme teda bude môcť prijímať od 1. 9. 2015.
- 3. Ak má akreditovaný trojročný "krátky" študijný program X, ktorý bol akreditovaný bez časového obmedzenia, akreditácia sa pozastavuje k 1. 9. 2015 (posledných študentov môže naň prijať 31. 8. 2015), vysoká škola ho musí zrušiť do 31. 8. 2019.
- 4. Ak má akreditovaný trojročný "krátky" študijný program Y, ktorý bol akreditovaný s časovým obmedzením do 31. 8. 2014 (teda uplynie počas komplexnej akreditácie), akreditácia sa pozastavuje k 1. 9. 2015, (posledných študentov naň môže prijať 31. 8. 2014), vysoká škola ho musí zrušiť do 31. 8. 2019.
- 5. Ak má akreditovaný trojročný "krátky" študijný program Z, ktorý bol akreditovaný s časovým obmedzením do 31. 8. 2013 (teda uplynie pred komplexnou akreditáciou), akreditácia sa pozastavuje k 31. 8. 2013 (posledných študentov naň môže prijať 31. 8. 2013), vysoká škola ho musí zrušiť do 31. 8. 2019. (or)

ZISTILI SME

Nezaplatíte viac

- Študent "dlhého" študijného programu nezaplatí na školnom počas štandardnej dĺžky štúdia viac ako študent "krátkeho programu".
- Umožní to upravený koeficient v paragrafe zákona. (or)

Externé štúdium

Bude sa predlžovať postupne. ILLUSTRÁČNÉ FOTO: MC

[Späť na obsah](#)

57. Turisti prinášajú do Bratislavy stále viac peňazí. Na kultúru však nedajú ani päť eur

[Téma: Rektor EU; aktualne.sk; 10/07/2013; Dnes; Aktuálne.sk]

BRATISLAVA – Hlavné mesto Slovenska sa stáva čoraz zaujímavejšou destináciou pre zahraničných turistov.

Počet dní, ktoré v Bratislave strávia sa zvyšuje. Napriek tomu môžeme v meste stretnúť predovšetkým jednoduchých návštevníkov, ich výdavky ale tiež rastú.

V priemere nechajú v meste za jeden deň 55 eur. Najväčším ťahákom je pre zahraničnú klientelu hokej, na kultúru však nie sú ochotní minúť priemerne ani päť eur.

Peniaze vyťahuje z vreciek hokej

Najvyššie výdavky majú v hlavnom meste Rusi. Za deň tu nechajú približne 254 eur. Za nimi nasledujú Japonci či Taliani. Najmenej sú ochotní minúť Maďari, Česi či dokonca Rakúšania.

"Je to ovplyvnené predovšetkým tým, že tu veľký podiel Rakúšanov trávi iba deň, či dokonca len niekoľko hodín," vysvetlila profesorka **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a generálna sekretárka klubu FIJET Ľudmila Novacká.

Za zahraničných návštevníkov vďačí Bratislava predovšetkým svojej polohe. "Viedeň je pojitko, ktoré nám sprostredkováva klientov," uviedla Novacká. Najlákavejšie sú pre nich športové podujatia, predovšetkým hokej. V súvislosti s ním sú ochotní minúť najviac opäť Rusi, až 241 eur.

Hokej vyťahuje peniaze z vreciek aj Čechom. Vďaka nemu majú o viac ako tretinu vyššie výdavky.

Lákadlom bol pre turistov okrem hokeja i maratón. "Takéto podujatia významným spôsobom ovplyvňujú cestovný ruch mesta a jeho ekonomiku. Dokumentácia tohto faktu je dôležitá pre jeho budúci vývoj," skonštatoval **rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák**.

Kultúra neláka

Najviac peňazí minú turisti na jedlo a nápoje. Táto položka predstavuje necelých 27 eur na deň. Na kultúru však nie sú ochotní minúť ani päť eur.

"Je to spôsobené znižovaním vekového priemeru zahraničnej klientely," uviedla Ľudmila Novacká. Väčšina turistov prichádzajúcich do Bratislavy je vo veku 18-41 rokov. "Zameranie týchto mladých ľudí je skôr na zážitok zábavnejšej, ľahšej formy," dodala.

Množstvo turistov, ktorí prídu navštíviť hlavné mesto býva u priateľov či známych. Napriek tomu, že sa ubytovanie neplatia, aj ich výdavky sa zvyšujú. Najviac tu minú Francúzi, priemerne 155 eur. Najmenej Česi, iba 48 eur.

Ako odhalil prieskum, do Bratislavy prichádza stále viac návštevníkov z krajín, ktoré nesusedia so Slovenskom. Dôležitým faktorom sú v tejto rovnici nízkonákladové letecké spoločnosti. Tie otvárajú brány nášho hlavného mesta predovšetkým Britom, Irom či Talianom.

Autor - Simona Blehová, Aktuálne.sk

Popis foto: Brány do Bratislavy otvárajú turistom nízkonákladové letecké spoločnosti. (Ilustračná fotka)
Zdroj - TASR - Michal Svítok

[Späť na obsah](#)

58. Ekonomická univerzita otvorí brány pre malých ekonómov

[Téma: Rektor EU; webnoviny.sk; 22/07/2013; Webnoviny.sk; SITA]

Ekonomická univerzita v Bratislave otvára prvý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**.

BRATISLAVA 22. júla (WEBNOVINY) - **Ekonomická univerzita (EU)** v **Bratislave** otvára prvý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**.

Malí priaznivci ekonómie získajú nielen množstvo užitočných informácií a rád od skúsených odborníkov z univerzity, ale aj od významných osobností slovenského bankovníctva a podnikania.

Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov dostane na záverečnej slávnostnej promócií diplom od **rektora EU Rudolfa Siváka**, informovala v pondelok hovorkyňa **EU Lucia Gunišová**.

Detská **ekonomická univerzita** štartuje 29. júla a potrvá do 9. augusta. Počas dvoch týždňov sa deti dozvedia, prečo je lepšie mať svoje peniaze uložené v banke ako doma v pokladničke, ako by si mohli zlepšiť svoje vreckové, alebo ako sa stať malým biznismenom.

"Okrem prednášok si budú môcť prezrieť aj výrobu peňazí v kremnickej mincovni, absolvujú výlet na biofarmu či mnohé športové a zábavné aktivity," vysvetlila Alica Tibenská, riaditeľka Bratislavskej Business School **EU** v Bratislave a ktorá je garantuje celý projekt.

"Veľmi sa teším, že sa podarilo pripraviť Detskú **ekonomickú univerzitu**. Naším cieľom je nielen hravou formou ponúknuť najmenším študentom zaujímavé informácie zo sveta ekonomiky a podnikania, ale vzbudiť u nich aj záujem o túto problematiku. Verím, že z viacerých z nich sa v budúcnosti stanú významní ekonómovia, manažéri alebo vedci" povedal **rektor Rudolf Sivák**.

Viac informácií o Detskej **ekonomickej univerzite** je na www.euba.sk/deu, záujemcovia sa môžu informovať aj na emailovej adrese info.bbs@euba.sk.

Popis foto: **Ekonomická univerzita** otvára prvý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**., SITA/Jozef Jakubčo

[Späť na obsah](#)

59. Štát chystá veľký audit škôl. Podľa uplatnenia absolventov

[Téma: Rektor EU; HN; 29/07/2013; s.: 1,8; Titulná strana; Tomáš Nejedlý]

ZISTENIE HN

Najvyšší kontrolný úrad chce hodnotiť školy podľa toho, koľko produkujú nezamestnaných.

Tomáš Nejedlý tomas.nejedly@ecopress.sk

Bratislava - Tisíce nezamestnaných ekonómov či psychológov, na druhej strane nedostatok lekárov či technológov - to sú dôvody, prečo štát chystá rozsiahly audit škôl. Ten má ohodnotiť slovenské školy podľa toho, ako sa ich absolventi uplatňujú na trhu práce. Audit má vykonať Najvyšší kontrolný úrad kontrolóri si chcú overiť, či školy investujú do perspektívnych odborov, teda či využívajú peniaze od štátu efektívne.

Zlé študijné odbory? Zlé hospodárenie

„**Rektori** nám pri kontrolách hovoria, že majú nezamestnanosť tri štyri percentá, ale potom neviem, prečo je toľko nezamestnaných na trhu práce," vyhlásil hlavný kontrolór Peter Kapustinský, ktorý akciu vedie. Počet nezamestnaných s čerstvým titulom začal výrazne stúpať od roku 2011. Na troch univerzitách dokonca krátkodobo prekročil hranicu desiatich percent. Audit úradu bude pozorne sledovať minister školstva Dušan Čaplovič, ktorý chce na budúci rok presadiť viac peňazí pre technické školy - na úkor humanitných. „Budeme detailne analyzovať výsledky skúmania," potvrdil hovorca rezortu Michal Kaliňák.

Tisíce na kontrolu

Kontrola sa začala v polovici júla na desiatich fakultách vysokých škôl a dvadsiatke stredných škôl. „Nerobíme žiadnu vzorku. Keď bude mať škola dvetisíc absolventov, tak ich preveríme dvetisíc, či sa zamestnali do troch mesiacov, či do roka," hovorí Kapustinský. NKÚ sa dosiaľ do analýz efektivity nepúšťal, sledoval len to, či úrady konajú v súlade s predpismi. „Tento projekt sa mi vidí príliš ambiciózny, a zároveň realizovaný inštitúciou, ktorá na to nemá kapacitu," upozorňuje odborníčka na vysoké školstvo Renáta Králiková. **Rektori** bratislavských univerzít a firmy audit vítajú. Zdržanlivejšie sú regionálne školy, ktoré majú slabšie výsledky a môžu očakávať krátenie rozpočtov, prevažne na humanitné odbory.

Pokračovanie na strane 8

Dokončenie zo strany 1

Minister školstva Dušan Čaplovič už dlhšie hovorí, že chce finančne zvýhodniť technické školy na úkor humanitných. Technici si podľa neho ľahšie hľadajú uplatnenie na trhu práce. Prekonať odpor menších škôl, ktoré uprednostňujú súčasný model financovania, sa mu možno podarí aj vďaka výsledkom auditu. Zdá sa, že práve rezort školstva bol iniciátorom kontroly. „Mali sme spoločné rokovanie s pánom ministrom školstva, kde nás aj on požiadal, aby sme urobili analýzu dotácií do prostredia vysokých škôl, ktorých je značné množstvo a nevieme, ako ich ten štát bude ďalej zvládať poskytovať," povedal HN šéf kontrolnej akcie Peter Kapustinský. Čaplovič chce zmenu financovania presadiť budúci rok, audit sa končí v decembri tohto roka. Podobné analýzy ako NKÚ majú zhodou okolností dodať rezortu aj externé firmy v rámci eurofondových projektov.

Univerzity neprotestujú

Rektor najväčšej Univerzity Komenského v Bratislave Karol Mičieta audit víta. „NKÚ sme dali k dispozícii všetky potrebné podklady a veríme, že jednoznačne preukážu efektívnosť využitia štátnej dotácie," informoval HN. Výsledky však podľa neho odhalia aj to, že štát nedáva vysokým školám dosť peňazí na to, aby nemuseli výučbu dotovať z iných zdrojov. „Poslaním univerzít je pripravovať absolventov, ktorí sú uplatniteľní v praxi, a preto považujem za správne, aby sa naň viazalo pridelovanie prostriedkov," dodal **rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák**.

Dotazník na webe

Problémovým miestom sú absolventi škôl v zahraničí. Úrad chce totiž pracovať so štatistikami Sociálnej poisťovne a úspešných absolventov na zahraničnej stáži, štúdiu či dobrovoľnej dovolenke tak nezohľadní. „Ak nám niektorí ľudia odídu a nevieme, či idú po skončení školy oberať jahody do Talianska, my to už ďalej analyzovať nebudeme," upozornil Kapustinský. Audit podľa neho jednoducho skonštatuje, koľko absolventov neplatí odvody do Sociálnej poisťovne. „Prečo sme dávali päť rokov peniaze na človeka, ktorého teraz nevieme nájsť v administratíve ani v súkromnom sektore," vysvetlil. Dotazníky, ktoré sú určené pre absolventov škôl, úrad zavesil na svojej stránke. Očakáva, že absolventi ich iniciatívne vyplnia. Tomáš Nejedlý

Ktoré školy platí štát najviac (v EUR na študenta a rok)

1. Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave 6 282
2. Akadémia umení v Banskej Bystrici 5 552
3. Vysoká škola múzických umení 5 300

4. Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach 4 330
5. Slovenská technická univerzita v Bratislave 3 383

Zdroj - MŠVVŠ SR, štátna dotácia za rok 2012

Situáciu v školstve už rieši aj Najvyšší kontrolný úrad, ktorému stále šéfuje Ján Jasovský.

Študijné odbory s najvyššou nezamestnanosťou

Ekonomika a organizácia, obchod a služby 34,5

Vedy o telesnej kultúre 23,9 %

Geologické vedy 23,8 %

Poľnohospodárstvo 21,8 %

Psychologické vedy 19,6 %

Študijné odbory s najnižšou nezamestnanosťou

Pedagogické vedy 4,9 %

Učiteľstvo 6,0 %

Lekárske vedy 6,6 %

Stavebníctvo, geodézia a kartografia 6,7 %

Informatika a výpočtová technika 6,8 %

Zdroj - Ústredie práce - nezamestnanosť k septembru 2011

[Späť na obsah](#)

60. Štát chystá veľký audit škôl. Podľa uplatnenia absolventov

[Téma: Rektor EU; hnonline.sk; 29/07/2013; Tomáš Nejedlý]

Najvyšší kontrolný úrad chce hodnotiť školy podľa toho, koľko produkujú nezamestnaných.

Tisíce nezamestnaných ekonómov či psychológov, na druhej strane nedostatok lekárov či technológov – to sú dôvody, prečo štát chystá rozsiahly audit škôl. Ten má ohodnotiť slovenské školy podľa toho, ako sa ich absolventi uplatňujú na trhu práce. Audit má vykonať Najvyšší kontrolný úrad – kontrolóri si chcú overiť, či školy investujú do perspektívnych odborov, teda či využívajú peniaze od štátu efektívne.

Zlé študijné odbory? Zlé hospodárenie

"**Rektori** nám pri kontrolách hovoria, že majú nezamestnanosť tri – štyri percentá, ale potom neviem, prečo je toľko nezamestnaných na trhu práce," vyhlásil hlavný kontrolór Peter Kapustinský, ktorý akciu vedie. Počet nezamestnaných s čerstvým titulom začal výrazne stúpať od roku 2011. Na troch univerzitách dokonca krátkodobo prekročil hranicu desiatich percent.

Audit úradu bude pozorne sledovať minister školstva Dušan Čaplovič, ktorý chce na budúci rok presadiť viac peňazí pre technické školy – na úkor humanitných. "Budeme detailne analyzovať výsledky skúmania," potvrdil hovorca rezortu Michal Kaliňák.

Tisíce na kontrolu

Kontrola sa začala v polovici júla na desiatich fakultách vysokých škôl a dvadsiatke stredných škôl. "Nerobíme žiadnu vzorku. Keď bude mať škola dvetisíc absolventov, tak ich preveríme dvetisíc, či sa zamestnali do troch mesiacov, či do roka," hovorí Kapustinský.

NKÚ sa dosiaľ do analýz efektivity nepúšťal, sledoval len to, či úrady konajú v súlade s predpismi. "Tento projekt sa mi vidí príliš ambicióznym, a zároveň realizovaný inštitúciou, ktorá na to nemá kapacitu," upozorňuje odborníčka na vysoké školstvo Renáta Králiková.

Rektori bratislavských univerzít a firmy audit vítajú. Zdržanlivejšie sú regionálne školy, ktoré majú slabšie výsledky a môžu očakávať krátenie rozpočtov, prevažne na humanitné odbory.

Minister školstva Dušan Čaplovič už dlhšie hovorí, že chce finančne zvýhodniť technické školy na úkor humanitných. Technici si podľa neho ľahšie hľadajú uplatnenie na trhu práce. Prekonať odpor menších škôl, ktoré uprednostňujú súčasný model financovania, sa mu možno podarí aj vďaka výsledkom auditu. Zdá sa, že práve rezort školstva bol iniciátorom kontroly. "Mali sme spoločné rokovanie s pánom ministrom školstva, kde nás aj on požiadal, aby sme urobili analýzu dotácií do prostredia vysokých škôl, ktorých je značné množstvo a nevieme, ako ich ten štát bude ďalej zvládať poskytovať," povedal HN šéf kontrolnej akcie Peter Kapustinský. Čaplovič chce zmenu financovania presadiť budúci rok, audit sa končí v decembri tohto roka. Podobné analýzy ako NKÚ majú zhodou okolností dodať rezortu aj externé firmy v rámci eurofondových projektov.

Univerzity neprotestujú

Rektor najväčšej Univerzity Komenského v Bratislave Karol Mičieta audit víta. "NKÚ sme dali k dispozícii všetky potrebné podklady a veríme, že jednoznačne preukážu efektívnosť využitia štátnej dotácie," informoval HN.

Výsledky však podľa neho odhalia aj to, že štát nedáva vysokým školám dosť peňazí na to, aby nemuseli výučbu dotovať z iných zdrojov. "Poslaním univerzít je pripravovať absolventov, ktorí sú uplatniteľní v praxi, a preto považujem za správne, aby sa naň viazalo pridelovanie prostriedkov," dodal **rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák**.

Dotazník na webe

Problémovým miestom sú absolventi škôl v zahraničí. Úrad chce totiž pracovať so štatistikami Sociálnej poisťovne a úspešných absolventov na zahraničnej stáži, štúdiu či dobrovoľnej dovolenke tak nezohľadní.

"Ak nám niektorí ľudia odídu a nevieme, či idú po skončení školy oberať jahody do Talianska, my to už ďalej analyzovať nebudeme," upozornil Kapustinský. Audit podľa neho jednoducho skonštatuje, koľko absolventov neplatí odvody do Sociálnej poisťovne. "Prečo sme dávali päť rokov peniaze na človeka, ktorého teraz nevieme nájsť v administratíve ani v súkromnom sektore," vysvetlil. Dotazníky, ktoré sú určené pre absolventov škôl, úrad zavesil na svojej stránke. Očakáva, že absolventi ich iniciatívne vyplnia.

Tomáš Nejedlý

[Späť na obsah](#)
